

حاج فصلنامه
حقوق الکترونیک قضایی
پاییز و زمستان ۱۴۰۳

رئیس مرکز آمار و فن آوری
اطلاعات قوه قضائیه:

تمام خدمات قضایی
در ۱۴۰۴ غیر حضوری
می‌شود

معاون خدمات الکترونیک قضایی مرکز
آمار و فناوری اطلاعات قوه قضائیه:

دفتر خدمات الکترونیک
قضایی: پلی به سوی
عدالت هوشمند

نقش هوش مصنوعی
در هوشمندسازی قوه قضائیه:

چشم‌اندازی نوین
در اصلاح
فرآیندهای حقوقی

تحول دیجیتال در قوه قضائیه جمهوری اسلامی ایران

نقش محوری دفاتر خدمات الکترونیک

در تحقق عدالت الکترونیک

تأثیر هوش مصنوعی
بر سیستم‌های قضایی

دفاتر خدمات الکترونیک قضایی
«نعمت یا نعمت»

دفاتر خدمات الکترونیک قضایی، از مردم برای مردم

««« سکوی خدمات نوین قضایی

تنظیم

T A N Z I M . K D K E . I R

با تنظیم، امور قضایی را هوشمندانه مدیریت کنید!

به راحتی این خدمات را دریافت کنید:

● نوبت دهی

● پیش نویس متن + پیوست + احراز هویت

● مشورت ثبت

به زودی:

استعلامات قضایی
خدمات سیار
دستیار هوشمند دفاتر

خدمات قضایی سریع، دقیق و بدون دغدغه!

با سکوی خدمات نوین قضایی (تنظیم)، انجام امور حقوقی و قضایی را آسان تر، سریع تر و مطمئن تر تجربه کنید!
ویژگی های منحصر به فرد:

- * دسترسی سریع و هوشمند به خدمات قضایی
- * امکانات پیشرفته و کاربر پسند برای مراجعان و وکلا
- * کاهش زمان معطلی و افزایش دقت در رسیدگی به درخواست

اسم الله الرحمن الرحيم

حقوق الکترونیک قضایی

شماره ۸ • پاییز و زمستان ۱۴۰۳ • ۸۰ صفحه

صاحب امتیاز و مدیرمسئول:

قانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی

مدیرمسئول:

محمد رضا سلطانی

سر دبیر:

محمد حسین آقایی

مدیر اجرایی:

مرضیه صیدآبادی

گرافیک و صفحه آرایی:

مهدی آقاجانلو

همکاران این شماره:

آزاده باقری، جواد هاشمی،

هادی چوبلی، الهام محمودی

نشانی: خیابان دکتر فاطمی، بین کارگرو

سیندخت، پلاک ۲۱۰

تلفن:

۸۸۵۵۸۹۸۴

۸۸۵۵۸۹۷۵

۸۸۵۵۸۹۳۳

۸۸۵۵۸۹۷۱

نمابر: ۸۸۵۵۸۹۷۶

کد پستی: ۱۴۱۸۶۵۳۳۸۱

پایگاه اینترنتی: www.Kdke.ir

پست الکترونیک: info@Kdke.ir

فهرست

۵ سرمقاله

۶ دگرگونی نظام قضایی در ۱۴۰۴ با خدمات نوین

۱۰ چشم اندازی نوین در اصلاح فرآیندهای حقوقی

۱۲ نقش کمیسیون حقوقی کانون در تحول قضائی با فناوری های نوین

۱۴ تاثیر هوش مصنوعی بر نظام های قضای

۱۶ تحول دیجیتال در قوه قضائیه جمهوری اسلامی ایران ی

۲۲ دفاتر خدمات الکترونیک قضایی «نعمت یا نعمت»

۲۸ پای صحبت مدیران

۴۰ گزارش چهارمین نشست هم اندیشی نمایندگان دفاتر خدمات الکترونیک قضایی

۵۰ مروری بر اخبار

۶۰ گزارش پنجمین نشست هم اندیشی نمایندگان دفاتر خدمات الکترونیک قضایی

تحول قضایی در عصر هوش مصنوعی به سوی عدالتی هوشمند و مردم پایه

سخن
نخست

خداوند متعال را شاکریم که در آستانه‌ی بهار طبیعت و عید نوروز، فرصتی دیگر فراهم شد تا با یاد و نام شهیدان بزرگوار انقلاب اسلامی، به ویژه شهید آیت الله رئیسی (ره) و همراهانش، و با تبریک این ایام فرخنده به ملت سرافراز ایران، شماره هشتم نشریه «حق» را با محوریت «تحول قضایی در پرتو فناوری‌های نوین» منتشر نماییم. در سالی که به برکت شعار «جهش تولید با مشارکت مردم» مزین شده است، به کارگیری هوش مصنوعی در نظام قضایی می‌تواند گامی بلند در مسیر تحقق عدالتی سریع، دقیق و فراگیر باشد.

در ابتدا، شهادت امیرالمومنین (ع) را تسلیت عرض نموده و از خداوند متعال مسألت داریم که ما را در مسیر تحقق عدالت علوی یاری فرماید. ماه مبارک رمضان نیز فرصتی است تا با تزکیه نفس، زمینه‌های تحقق عدالت واقعی را بیش از پیش فراهم آوریم.

هوش مصنوعی، به عنوان یکی از ارکان انقلاب صنعتی چهارم، ظرفیت‌های بی‌نظیری را در خدمت به دستگاه قضایی ارائه می‌دهد. از تحلیل هوشمند پرونده‌ها تا پیش‌بینی روند دادرسی و کشف الگوهای کلان در جرایم، این فناوری می‌تواند به قضات در اتخاذ تصمیم‌های دقیق‌تر و عادلانه‌تر یاری رساند. البته، این مهم باید در چارچوب موازین شرعی و قانونی نظام جمهوری اسلامی ایران و با حفظ حریم خصوصی و حقوق شهروندان محقق شود.

دفاتر خدمات الکترونیک قضایی، به عنوان پل ارتباطی میان مردم و نظام عدالت، می‌توانند با بهره‌گیری از هوش مصنوعی، خدمات خود را به صورت هوشمندتر و کارآمدتر ارائه دهند. این دفاتر که بر اساس اصل ۴۴ قانون اساسی و با مشارکت بخش خصوصی راه‌اندازی شده‌اند، نمونه‌ای موفق از مردمی‌سازی عدالت هستند و با به کارگیری فناوری‌های نوین می‌توانند نقش خود را در تحقق «عدالت هوشمند» پررنگ‌تر کنند.

سند تحول و تعالی قوه قضاییه نیز بر ضرورت بهره‌گیری از فناوری‌های نوین در تحول نظام دادرسی تأکید دارد. هوش مصنوعی، در کنار حفظ اصول دینی و قانونی، می‌تواند به کاهش بار کاری قضات، افزایش شفافیت و تسریع در رسیدگی به پرونده‌ها کمک کند. اما باید توجه داشت که این فناوری هرگز جایگزین انسان، اخلاق قضایی و اصل اجتهاد نخواهد شد، بلکه به عنوان ابزاری کمکی در خدمت تحقق عدالت قرار می‌گیرد.

در آستانه‌ی سال نو و هم‌زمان با انتشار شماره هشتم نشریه «حق»، امیدواریم با همتی مضاعف و مشارکت هوشمندانه‌ی مردم، شاهد تحولی اساسی در نظام قضایی کشور باشیم. تحولی که در آن، فناوری و عدالت، دقت و سرعت، و شرع و قانون در هماهنگی کامل، آینده‌ای درخشان را برای دادگستری ایران اسلامی ترسیم کنند.

نوروز ۱۴۰۳ بر همگان مبارک باد!

به امید ایرانی آباد، عدالت‌محور و پیشرفته در سایه‌ی نظام جمهوری اسلامی ایران.

رییس مرکز آمار و فن آوری اطلاعات قوه قضائیه:

دگرگونی نظام قضایی در ۱۴۰۴

با خدمات نوین

“

قوه قضائیه در سال های گذشته به عنوان یکی از پیشگامان تحول و استفاده از فناوری های روز، در خدمت رسانی، گام های مهمی را برای کاهش مشکلات مردم و مراجعان برداشته است. از امکان پذیر شدن انجام سریع بسیاری از استعلامات تا دریافت بسیاری از پیام ها و دستورات قضایی بدون نیاز به حضور فیزیکی، تنها بخشی از تحولاتی است که در سال های گذشته در این حوزه رخ داده و از جمله تغییراتی است که به مرحله اجرا رسیده و البته گام های مهم دیگری نیز در این زمینه پیگیری می شود.

محمد کاظمی فرد رییس مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضائیه در این زمینه می گوید که در چارچوب سند تحول و تعالی دستگاه قضا و برنامه های چندگانه با زمان بندی های مختلفی که در این حوزه در دستور کار قرار گرفته، استفاده از هوش مصنوعی، امکانات جدید فناوری و ایده های نوین در این حوزه به شکل جدی دنبال شده که بسیاری از آنها در سال ۱۴۰۴ به مرحله اجرا می رسد و در نهایت ارائه حداکثر خدمات در کوتاه ترین زمان و با کمترین هزینه و دشواری به مردم به عنوان یک اولویت مهم از سوی دستگاه قضا دنبال خواهد شد.

• **اجرای سند تحول و تعالی دستگاه قضا در چه مرحله ای قرار دارد و چه میزان از اهداف در نظر گرفته شده برای آن به تحقق رسیده است؟**

سند تحول در دستگاه قضا از سال ۱۳۹۹ آغاز شد؛ در گام نخست، نسخه اولیه تا پایان سال ۱۴۰۲ ادامه داشت و پس از آن از سال ۱۴۰۳ نسخه جدید با تأکید بر تداوم حرکت در مسیر تحول آغاز به کار کرد. در این چارچوب، سه بازه زمانی برای اجرای تکالیف تعریف شد؛ سطح کوتاه مدت یعنی تا پایان سال جاری، سطح میان مدت که تا انتهای سال ۱۴۰۴ اجرایی می شود و در نهایت بلندمدت که برنامه ای سه ساله است و تا پایان سال ۱۴۰۵ اجرایی خواهد شد.

که برایشان بیشترین اهمیت را دارد، ارزیابی شرایط معاملاتی طرف مقابل است؛ در این چارچوب، ۱۱ موقعیت متفاوت ارزیابی می شود که در پنج مورد، ممنوع المعاملاتی بودن فرد اعلام می شود و در ۶ مورد اعتبار فرد اعلام می شود.

در این خدمت به متقاضی اعلام می شود که طرف مقابل آیا امکان خرید و فروش دارد یا خیر و آیا سابقه منفی داشته یا نه تا در نهایت یک فضای شفاف و قابل اعتماد برای مردم به وجود بیاید و نگرانی ها در سطح معامله کم شود.

ما در حال حاضر بر اساس برنامه حرکت می کنیم؛ در چارچوب سند تحول و تعالی قوه قضائیه؛ اقدامات کوتاه مدت از ابتدای سال جاری در دستور کار قرار گرفته و طرح هایی که زمان بر هستند نیز آغاز شده تا در چارچوب در نظر گرفته شده، به نتیجه برسد.

خوشبختانه در برنامه کوتاه مدت اقدامات خوبی صورت گرفته و برآورد می شود در برنامه میان و بلندمدت نیز اقدامات لازم انجام شود.

• **در ماه های گذشته، بحث استفاده از هوش مصنوعی به عنوان یک اولویت مهم از سوی بسیاری از دستگاه های حاکمیتی، محل بحث بوده است؛ در قوه قضائیه چه دیدگاهی نسبت به هوش مصنوعی وجود دارد؟**

در حوزه هوش مصنوعی دو اتفاق بزرگ در سال جاری رخ داد؛ ما اتاق پایش قوه قضائیه را که داده های ۱۲ ساله گذشته در آن گرد آمده، ایجاد کردیم تا یک حکمرانی داده محور در این حوزه ممکن شود؛ همچنین، همه موارد از تاریخ ها، جزئیات، پرداختی ها و عملکردها را در این حوزه نهایی کردیم که به شکل کوتاه مدت اجرایی شد.

• **سامانه تناد/تحلیل و نقد آراء دادگستری**

یکی دیگر از خدماتی بود که در این دوره نهایی شد؛ این سامانه ی چند وجهی، به ما کمک می کند که بدانیم آراء قضایی درباره موضوعات مختلف چه بوده است.

با کمک هوش مصنوعی، ابتدا گمنام سازی احکام صورت گرفت تا امکان نسبت دادن حکم به افراد از بین برود تا در گام دوم، امکان دسترسی به احکام فراهم شود.

این موضوع ابتدا در اختیار مسؤولان و قضات قرار گرفته اما بنا داریم که در اختیار عموم مردم و تحلیل گران نیز قرار بگیرد تا اطلاعات دقیق و شفافی در این زمینه در اختیار عموم جامعه قرار بگیرد.

در نگاه کلان ما، هوش مصنوعی یک ظرفیت است که می تواند بسیاری از چالش ها را برای برطرف کند؛ هوشمندسازی فرایندها و

به دنبال این برنامه ریزی، ما در همان گام نخست، برنامه های کوتاه مدت خود را نهایی و وارد مرحله اجرایی کردیم؛ بخش مهمی از اهداف در ۱۴۰۳ به نتیجه رسیده و انتظار داریم که بخش دیگری نیز در هفته های پایانی سال به نتیجه برسد.

در حوزه کارشناسی نیز ورود کردیم و بحث هوشمندسازی فرایند کارشناسی اجرایی شده، همزمان با قضات نیز خواسته شده که ضمن استفاده از این امکانات، گزارشی از عملکرد و میزان رضایت خود را ارائه کنند.

• **این تحولات در چه بخش هایی دنبال شده و چه نتایج ملموسی به دنبال داشته است؟**

از سوی قوه قضائیه امکان مشاهده دادگاه های علنی و برخط در سامانه رسمی دستگاه قضائی فراهم شد که بر اساس فناوری های جدید، نهایی شده است؛ در حوزه شناسایی مراجعان حرفه ای نیز اقدامات خوبی صورت گرفت.

ما این امکان را فراهم کردیم که مشخص شود که افراد به چه شکل به قوه قضائیه مراجعه می کنند و تکرار حضور آنها ثبت می شود؛ برای مثال ما افرادی داریم که تعداد بالایی شهادت در سال را داشته اند.

این اطلاعات می تواند به ما کمک کند که متوجه شویم آیا این فرد در اتفاق حضور داشته اند یا مثلاً شهادت دادن به شغل یا حرفه ی آنها تبدیل شده است.

موضوع دیگری که بر اساس تکالیف اعلام شده از سوی مقام معظم رهبری (مدظله العالی) به دستگاه قضائی مطرح شده بود، بحث تسهیل دسترسی مردم به امکانات قضایی بود؛ این مسئله چند بعد خاص داشت.

برای مثال افرادی که در خارج از ایران بودند، چه از نظر جغرافیایی و چه از نظر زمان ساعت اداری، به چالش برمی خوردند یا از سوی دیگر بحث ابلاغ دستور یا پیام های قضایی به مردم به شکل حضوری و دستی دشواری های خاص خود را داشت اما در بستر مجازی و امکانات فناوری تلاش شد که این موضوع تسهیل شده و اقشار مختلف جامعه امکان استفاده از آن را پیدا کنند.

• **یک خدمت دیگر که از سوی قوه قضائیه فعال شده، بحث ارزیابی «اعتبار معاملاتی» است. چه جزییاتی از این طرح نهایی شده است؟**

وقتی افراد قصد معامله یا خرید و فروش دارند یکی از موضوعاتی

اطلاعات و دسترسی مردم به شکل آسان‌تر به خدمات در این حوزه دنبال می‌شود.

از سوی دیگر نسخه‌های اولیه دستیار هوش مصنوعی قضات نیز در دستور کار قرار گرفته، اقدامات مثبتی برای آن انجام شده، اطلاعات و قوانین برای آموزش در اختیار آن قرار گرفته و امیدواریم که به زودی نسخه‌های ابتدایی آن به مرحله اجرا برسد و در گام‌های بعدی از نسخه‌های ارتقاء یافته نیز رونمایی شود.

• یکی از وعده‌های مهم دستگاه قضا در سال‌های گذشته، رشد و گسترش خدمات غیرحضوری قضایی بوده است؛ چه گام‌های جدیدی برای دستیابی به این هدف برداشته شده است؟

یکی از موضوعات کلانی که طبق برنامه هفتم پیشرفت بر ما تکلیف شده، بحث خدمات غیرحضوری قضایی بوده است؛ هرچند در این سال‌ها بسیاری از اقدامات در این زمینه نهایی شده اما نیاز به آن است که بخش‌های دیگری از کار نیز زیرساخت‌های لازم را داشته باشد و امیدواریم که تا پیش از هفته قوه قضاییه در سال آینده، تمام خدمات به شکل غیرحضوری امکان دسترسی داشته باشند و حتی دیگر نیازی به حضور در دفتر خدمات الکترونیک قضایی نیز نباشد. حتی اگر نیاز به حضور باشد نیز این امکان فراهم شود که بسیاری از اطلاعات در اختیار مراجع قرار بگیرد و از سوی دیگر اطلاعات مربوط نیز بارگذاری شود تا حداقل زمان ممکن برای کار حضوری مورد نیاز باشد.

فعالیت دفاتر خدمات الکترونیک قضایی از سال ۱۳۹۵ به مرحله‌ی اجراء رسید و یکی از اهداف آن توزیع جغرافیایی دفاتر برای کاهش مشکلات مردم در دسترسی به خدمات بود که به نوعی به عنوان پیشخوان می‌توانند عمل کنند که البته نیاز به این است که تعداد زیادی از خدمات باید به دفاتر اضافه شود و البته در نهایت تلاش شود که بسیاری از این خدمات به صورت نوین ارائه شود. یعنی آنچه که تجربه دهه گذشته بود باید با امکانات جدید به‌روزرسانی شود و در نهایت کیفیت خدمات افزایش پیدا کند؛ خدماتی مانند مشاوره، احراز هویت، امور زندان‌ها و برخی دیگر از خدمات نیز در دستور کار است تا به کارهای دفاتر خدمات قضایی اضافه شود.

• افزایش تعداد دفاتر خدمات الکترونیک قضایی و برگزاری آزمون جدید برای جذب مدیران جدید در دستور کار قرار دارد؟

در آزمون ۱۴۰۱ تلاش شد که تعداد دفاتر افزایش پیدا کند و در آزمون جدید نیز تلاش می‌شود که با افزایش تعداد دفاتر خدمات تسریع شود؛ آزمون جدید بنا بود که در سال جاری برگزار شود اما هماهنگی‌ها طولانی شد و امیدواریم که در سال آینده آزمون برگزار شود و امکان توسعه تعداد دفاتر خدمات الکترونیک قضایی فراهم شود و ما قطعاً از این موضوع استقبال می‌کنیم.

نقش هوش مصنوعی در هوشمندسازی قوه قضائیه:

چشم اندازی نوین در اصلاح

فرآیندهای حقوقی

فناوری های نوین به ویژه هوش مصنوعی در دنیای امروز نقشی اساسی در تحولات مختلف جامعه ایفا کرده اند. بسیاری از حوزه ها از جمله حقوق و قضا با ورود به عصر دیجیتال و پیشرفت های بی سابقه در زمینه های فناوری اطلاعات و هوش مصنوعی، شاهد تغییرات گسترده ای بوده اند. این تغییرات باعث بهبود کارایی و دقت در فرآیندهای قضائی و حقوقی شده است. در همین راستا، هوش مصنوعی به عنوان یکی از ابزارهای کلیدی در تحول نظام قضائی کشور معرفی شده و یکی از مهم ترین مواردی که به طور مستقیم با این فناوری ارتباط دارد، استفاده از آن در دفاتر خدمات الکترونیک قضائی است.

محمدرضا سلطانی، مدیرعامل کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضائی در سخنانی مهم به وضوح اشاره کرده است که استفاده از هوش مصنوعی در قوه قضائیه می تواند نقشه راهی برای تحول و تعالی قوه قضائیه باشد. ایشان تاکید دارد در راستای اجرای فرامین مقام معظم رهبری در خصوص استفاده از فناوری های نوین، یکی از برنامه های پیشنهادی دستگاه قضائی در برنامه هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران، بهره برداری از هوش مصنوعی در فرآیندهای مختلف قضائی مانند ارجاع هوشمند پرونده ها، کارشناسی و حتی اتخاذ تصمیمات قضائی در پرونده های فاقد پیچیدگی است. در ایران، کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضائی با بیش از ۱۲۵۰ دفتر در سراسر کشور، نقش برجسته ای در بهبود سیستم قضائی ایفا می کند. مدیرعامل این کانون، محمدرضا سلطانی، در سخنان خود به اهمیت استفاده از هوش مصنوعی در هوشمندسازی قوه قضائیه اشاره کرده است.

■ کاربرد هوش مصنوعی در حوزه حقوق و قضا

محمدرضا سلطانی در سخنان خود به صراحت اعلام کرده است که هوش مصنوعی می تواند به عنوان ابزاری مؤثر در ارتقای دقت، سرعت و کارایی سیستم قضائی عمل کند. سلطانی با اشاره به سند تحول و تعالی قوه قضائیه، از استفاده از فناوری های نوین و به ویژه هوش مصنوعی در فرآیندهای قضائی حمایت کرده و آن را گامی مهم در راستای دستیابی به اهداف عدالت محور دستگاه قضائی دانسته است.

هوش مصنوعی در حوزه حقوق و قضا کاربردهای متنوع و گسترده ای دارد. به ویژه در فرآیندهایی همچون پیش بینی نتایج دادگاه ها، تشخیص تقلب و فساد، تحلیل الگوهای جنایی و مشاوره حقوقی و قضائی، این فناوری توانسته است تأثیرات قابل توجهی بگذارد. سلطانی در این خصوص معتقد است

می‌تواند در تحلیل و ارزیابی قراردادهای و معاهدات بین المللی، شناسایی و تحلیل الگوهای جرایم بین المللی و بررسی تأثیرات حقوقی بر روابط میان کشورها کمک کند. این تحلیل‌ها می‌تواند به بهبود راهبردهای مقابله با جرایم جهانی و همچنین رعایت قوانین بین المللی کمک کند.

■ دسترسی آسان‌تر به مشاوره قانونی

در دنیای امروز که نیاز به دسترسی آسان و سریع به خدمات حقوقی بیش از پیش احساس می‌شود، استفاده از چت بات‌ها و سیستم‌های مشاوره حقوقی مبتنی بر هوش مصنوعی می‌تواند به طور قابل توجهی این نیاز را رفع کند. سلطانی بر این عقیده است این ابزارها می‌توانند به کاربران در پاسخ دهی به پرسش‌های حقوقی کمک کنند و در مواقع ضروری به افراد کمک کنند تا تصمیمات بهتری بگیرند. این نوع خدمات همچنین می‌تواند به کاهش هزینه‌ها و زمان پاسخگویی کمک کرده و دقت مشاوره‌ها را افزایش دهد.

■ پشتیبانی از قضاوت و تصمیم‌گیری قضائی

از جمله کارکردهای حیاتی دیگر هوش مصنوعی در قوه قضائیه، پشتیبانی از قضاوت و تصمیم‌گیری قضائی است. سلطانی در این خصوص اشاره می‌کند هوش مصنوعی می‌تواند به قضاات کمک کند تا تحلیل‌های پیچیده را انجام داده و از آن برای پشتیبانی از تصمیم‌گیری‌های قضائی استفاده کنند. این سیستم‌ها با تحلیل داده‌های گذشته، می‌توانند پیشنهادهایی ارائه دهند که به دقت تصمیمات قضائی کمک کرده و از اجرای عدالت به شکل بهتری حمایت کنند.

■ چالش‌ها و چشم‌انداز آینده

اگرچه استفاده از هوش مصنوعی در قوه قضائیه و دفاتر خدمات الکترونیک قضائی مزایای زیادی دارد، اما سلطانی هشدار می‌دهد این فرآیند ممکن است با چالش‌هایی نیز رو به رو شود. حفظ امنیت داده‌ها و حریم خصوصی یکی از این چالش‌هاست. همچنین، به کارگیری این فناوری‌ها نیازمند آموزش متخصصان و ارتقا زیرساخت‌های تکنولوژیکی است.

با این حال، سلطانی امید دارد هوش مصنوعی بتواند به عنوان یک ابزار موثر در تسهیل روند قضائی، افزایش دقت، کاهش هزینه‌ها و بهبود کیفیت خدمات حقوقی در سراسر کشور ایفای نقش کند.

استفاده از هوش مصنوعی در حوزه حقوق و قضا، مخصوصاً از طریق دفاتر خدمات الکترونیک قضائی می‌تواند گامی بزرگ در جهت تحول سیستم قضائی کشور باشد. با بهره‌گیری از این فناوری، دقت، سرعت و کارایی در فرآیندهای قضائی افزایش خواهد یافت و مشکلات حقوقی و قضائی به شکل چشمگیری کاهش می‌یابد. سلطانی با تأکید بر ضرورت استفاده از این فناوری در راستای اهداف سند تحول قوه قضائیه، به وضوح نشان می‌دهد هوش مصنوعی می‌تواند راهگشای بسیاری از چالش‌های قضائی و حقوقی باشد.

این فناوری‌ها، از تحلیل اسناد قانونی گرفته تا پیش بینی نتایج پرونده‌های قضائی، به وکلای، قضاات، مشاوران حقوقی و دیگر متخصصان این حوزه کمک کرده‌اند تا با دقت و سرعت بیشتری به وظایف خود بپردازند. به طور خاص، این ابزارها می‌توانند به تجزیه و تحلیل اسناد حقوقی، کشف الگوها و روندها در داده‌ها و ارائه پیش بینی‌های مبتنی بر داده‌ها کمک کنند.

سلطانی در ادامه بیان می‌کند استفاده از هوش مصنوعی نه تنها هزینه‌ها و زمان مورد نیاز برای انجام تحقیقات و بررسی‌های قانونی را کاهش می‌دهد، بلکه به کاهش خطاهای انسانی نیز می‌انجامد. این امر به خصوص در مواردی که حجم زیادی از اسناد و داده‌ها باید بررسی شوند، اهمیت بیشتری پیدا می‌کند.

■ پیش‌بینی نتایج دادگاه‌ها با کمک ابزار هوش مصنوعی

یکی از کاربردهای اصلی هوش مصنوعی در قوه قضائیه، پیش بینی نتایج دادگاه‌ها است. الگوریتم‌های یادگیری ماشین می‌توانند با تحلیل داده‌های گذشته، نتایج احتمالی پرونده‌ها را پیش بینی کنند. سلطانی در این زمینه بیان می‌کند این قابلیت به وکلای و قضاات کمک می‌کند تا برای بررسی پرونده‌ها برنامه ریزی دقیق‌تری انجام دهند و تصمیم‌های بهتری اتخاذ کنند. استفاده از تحلیل داده‌ها و یادگیری ماشین در صنعت حقوقی می‌تواند به بهبود فرایندهای تصمیم‌گیری و کاهش خطرپذیری‌های مرتبط با پرونده‌های حقوقی کمک کند.

■ پردازش هوشمند اطلاعات قانونی

سلطانی در ادامه از تحلیل اسناد حقوقی به عنوان یکی از زمینه‌های مهم استفاده از هوش مصنوعی در قوه قضائیه یاد می‌کند. ایشان معتقد است پردازش زبان طبیعی (NLP) می‌تواند به وکلای و قضاات کمک کند تا متون حقوقی را تحلیل کرده و اطلاعات کلیدی را استخراج کنند. این فناوری می‌تواند در تحلیل قراردادهای، بررسی اسناد و متون قانونی به کار آید. سلطانی اشاره می‌کند استفاده از این فناوری در تحلیل اسناد حقوقی نه تنها به کاهش خطاهای انسانی کمک می‌کند، بلکه دقت تحلیل‌ها را نیز به میزان زیادی افزایش می‌دهد. این امر در پرونده‌های بزرگ و پیچیده که نیاز به تحلیل دقیق و سریع دارند، اهمیت بیشتری پیدا می‌کند.

■ نقش هوش مصنوعی در مبارزه با جرایم مالی

سلطانی در صحبت‌های خود استفاده از هوش مصنوعی در مبارزه با جرایم مالی در زمینه‌هایی چون پول شویی و شناسایی الگوهای غیرعادی در تراکنش‌های مالی را موثر دانسته و بر این باور است هوش مصنوعی می‌تواند به شناسایی سریع و دقیق الگوهای مشکوک کمک کند. سلطانی بیان می‌کند الگوریتم‌های پیچیده یادگیری ماشین می‌توانند با تحلیل تراکنش‌های مالی و شناسایی الگوهای مشکوک به قضاات و وکلای کمک کنند تا از وقوع جرایم مالی جلوگیری کنند.

■ تحلیل قراردادهای و معاهدات جهانی

یکی دیگر از کاربردهای کلیدی هوش مصنوعی در حوزه حقوق، حقوق بین الملل است. سلطانی اشاره می‌کند هوش مصنوعی

دفاتر خدمات الکترونیک قضایی:

پلی به سوی عدالت هوشمند

■ مقدمه: عدالت در عصر دیجیتال

در دنیای امروز، فناوری اطلاعات به ابزاری کلیدی برای بهبود خدمات عمومی تبدیل شده است. قوه قضاییه ایران، با درک این ضرورت، با تأسیس بیش از ۱۲۰۰ دفتر خدمات الکترونیک قضایی در سراسر کشور، گامی بزرگ در مسیر هوشمندسازی عدالت برداشته است. این دفاتر، که با شعار «از مردم، برای مردم» فعالیت می‌کنند، به عنوان درگاه اصلی قوه قضاییه، دسترسی آسان و سریع به خدمات قضایی را برای شهروندان فراهم کرده‌اند. محمدحسین آقایی، معاون خدمات الکترونیک قضایی مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضاییه، در نشست هم‌اندیشی نمایندگان این دفاتر که در ۲۷ شهریور ۱۴۰۳ در تهران برگزار شد، بر نقش محوری این نهاد در کاهش بار دستگاه قضایی و تکریم مراجعان تأکید کرد. وی همچنین به چالش‌هایی مانند نقل و انتقال دفاتر و ضرورت توسعه پایدار این نهاد پرداخت.

■ نقش حیاتی دفاتر در کاهش فشار بر قوه قضاییه

دفاتر خدمات الکترونیک قضایی در شرایطی که قوه قضاییه با کمبود نیروی انسانی مواجه است، به عنوان یک راه‌حل نوآورانه عمل می‌کنند. به گفته آقایی، این دفاتر با ثبت دقیق دادخواست‌ها، شکواییه‌ها، و سایر درخواست‌های مردمی، نه تنها فرآیندهای قضایی را تسریع می‌کنند، بلکه با کاهش خطاهای انسانی، از تضییع حقوق شهروندان جلوگیری می‌کنند. این نقش به‌ویژه در کاهش اطاله دادرسی، که یکی از چالش‌های دیرینه دستگاه قضایی است، اهمیت دارد. این دفاتر با ارائه خدماتی مانند

“

دفاتر خدمات الکترونیک قضایی، به عنوان بازوی اجرایی قوه قضاییه، نقشی بی‌بدیل در تسهیل دسترسی مردم به خدمات قضایی و تسریع فرآیندهای دادرسی ایفا می‌کنند. در چهارمین نشست هم‌اندیشی نمایندگان این دفاتر، معاون خدمات الکترونیک قضایی مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضاییه از اهمیت این نهاد و برنامه‌های آینده آن سخن گفت. این مقاله به بررسی نقش این دفاتر، چالش‌های پیش رو، و چشم‌انداز هوشمندسازی عدالت در ایران می‌پردازد.

■ توسعه پایدار و آینده‌ای هوشمند برای دفاتر

آقایی در بخش دیگری از سخنان خود، به برنامه‌های قوه قضاییه برای تقویت و توسعه دفاتر خدمات الکترونیک قضایی اشاره کرد. یکی از این برنامه‌ها، بهره‌گیری از فناوری‌های پیشرفته، به ویژه هوش مصنوعی، برای بهبود کیفیت خدمات است. برای مثال، استفاده از هوش مصنوعی در تحلیل اسناد قضایی یا خودکارسازی فرآیندهای تکراری می‌تواند زمان رسیدگی به پرونده‌ها را به طور قابل توجهی کاهش دهد.

علاوه بر این، کمیسیون حقوقی کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی نقش مهمی در یکپارچه‌سازی رویه‌ها و رفع اختلافات دارد. به گفته آقایی، این کمیسیون با بررسی موارد اختلافی و پیشنهاد رویه‌های واحد، به هماهنگی بیشتر بین دفاتر کمک می‌کند. این رویه‌ها پس از تأیید مدیرعامل کانون، به تمام دفاتر ابلاغ می‌شوند تا استانداردهای خدمات در سراسر کشور یکسان باشد.

وی همچنین از مدیران و کارکنان دفاتر دعوت کرد تا با ارائه پیشنهادات نوآورانه، در توسعه پایدار این نهاد مشارکت کنند. به اعتقاد آقایی، هم‌اندیشی و همکاری بین تمام ذی‌نفعان، از جمله مدیران، کارکنان، و مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضاییه، کلید دستیابی به اهداف بلندمدت است.

در پایان، آقایی با قدردانی از تلاش‌های هیأت مدیره و مدیرعامل سابق کانون، به ویژگی‌های مثبت تیم جدید اشاره کرد. وی وفاق، پیگیری مستمر، و تعهد به استفاده از فناوری‌های نوین را از نقاط قوت این تیم دانست و ابراز امیدواری کرد که این ویژگی‌ها به تحقق چشم‌انداز هوشمندسازی قوه قضاییه کمک کند.

■ نتیجه‌گیری: گامی به سوی آینده

دفاتر خدمات الکترونیک قضایی، با بیش از ۱۲۰۰ شعبه و تیمی متعهد از متخصصان، نه تنها باری از دوش قوه قضاییه برداشته‌اند، بلکه به نمادی از عدالت در دسترس و کارآمد تبدیل شده‌اند. اظهارات محمدحسین آقایی در نشست اخیر، نشان‌دهنده عزم جدی قوه قضاییه برای تقویت این نهاد و استفاده از فناوری برای بهبود خدمات است. با رفع چالش‌هایی مانند نقل و انتقال دفاتر و توسعه زیرساخت‌های دیجیتال، این دفاتر می‌توانند نقش خود را به عنوان پلی بین مردم و دستگاه قضایی بیش از پیش پررنگ کنند. آینده عدالت در ایران، با تکیه بر فناوری و همکاری جمعی، روشن و امیدوارکننده به نظر می‌رسد.

ثبت الکترونیکی اسناد قضایی، پیگیری پرونده‌ها، و ارائه مشاوره‌های اولیه، بار مراجعات حضوری به دادگستری‌ها را به طور قابل توجهی کاهش داده‌اند. به عنوان مثال، در شهرهای بزرگ که حجم پرونده‌های قضایی بالاست، این دفاتر به عنوان یک فیلتر اولیه عمل می‌کنند و از انباشت پرونده‌ها در دادگاه‌ها جلوگیری می‌کنند. آقایی تأکید کرد که دقت در ثبت اسناد قضایی توسط این دفاتر، کلید موفقیت آن‌هاست، زیرا هرگونه سهل‌انگاری می‌تواند به تأخیر در رسیدگی یا نقض حقوق طرفین دعوی منجر شود. علاوه بر این، این دفاتر با ایجاد بستری برای دسترسی آنلاین به خدمات قضایی، به تحقق هدف «قوه قضاییه هوشمند در تراز انقلاب اسلامی» کمک کرده‌اند. استفاده از فناوری‌های نوین، مانند سامانه‌های الکترونیکی و هوش مصنوعی، در این دفاتر نه تنها کارایی را افزایش داده، بلکه اعتماد عمومی به نظام قضایی را نیز تقویت کرده است.

■ چالش نقل و انتقال دفاتر: تعادل بین نیازهای فردی و خدمت عمومی

یکی از موضوعات مورد بحث در نشست، مسئله نقل و انتقال مدیران دفاتر خدمات الکترونیک قضایی بود. آقایی توضیح داد که سیاست کلی قوه قضاییه، تسهیل انتقال دفاتر به محل‌های مورد تقاضای مدیران است، اما این فرآیند با محدودیت‌هایی همراه است. در برخی مناطق، به ویژه در شهرهای کوچک یا مناطق محروم، تنها یک دفتر خدمات قضایی فعال است. در چنین مواردی، انتقال دفتر بدون تعیین جایگزین مناسب، می‌تواند به اختلال در ارائه خدمات به شهروندان منجر شود.

وی افزود که درخواست‌های انتقال از طریق کمیته حقوقی کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی بررسی می‌شود. این کمیته با نگاهی مثبت و دقیق، شرایط هر درخواست را ارزیابی می‌کند تا هم نیازهای شخصی مدیران دفاتر و هم منافع عمومی تأمین شود. آقایی شایعه محدودیت انتقال به «یک بار» را رد کرد و تأکید نمود که هر فرد می‌تواند چندین بار درخواست انتقال خود را مطرح کند، مشروط بر اینکه جایگزین مناسبی برای دفتر فعلی تعیین شود. این چالش نشان‌دهنده تعادل ظریفی است که قوه قضاییه باید بین نیازهای فردی مدیران و تداوم خدمت‌رسانی به مردم برقرار کند. به گفته آقایی، با نهای شدن نتایج آزمون مدیران دفاتر در سال ۱۴۰۱ و افزایش تعداد دفاتر در کشور، انتظار می‌رود تقاضای نقل و انتقال کاهش یابد، زیرا تعداد بیشتری از مدیران می‌توانند در محل‌های مورد نظر خود فعالیت کنند.

جدول مقایسه ای عملکرد دفاتر در سه سال اخیر:

شاخص	سال ۱۴۰۰	سال ۱۴۰۱	سال ۱۴۰۲
تعداد دفاتر	۸۵۰	۱۰۵۰	۱۲۵۰
خدمات ارائه شده	۲,۱ میلیون	۳,۴ میلیون	۴,۷ میلیون
میانگین زمان پاسخگویی	۴۸ ساعت	۳۶ ساعت	۲۴ ساعت
رضایت مندی	۷۸٪	۸۳٪	۸۹٪

سید فتح الله احمدی، رئیس کمیسیون حقوقی کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی

نقش کمیسیون حقوقی کانون در تحول قضائی با فناوری های نوین

“

تحولات قضائی در دنیای امروز به ویژه در راستای سند تحول و تعالی قوه قضائیه نیازمند بهره گیری از فناوری های نوین است. در این راستا، کمیسیون حقوقی کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضائی به عنوان یکی از ارکان اساسی این تغییرات، نقش مهمی در هدایت و بهبود فرآیندهای قضائی ایفا می کند. از جمله اقدامات این کمیسیون می توان به تطبیق قوانین با سامانه های هوشمند، تسهیل در کاهش اطاله دادرسی، ارائه مشاوره های حقوقی در طراحی راهبردها و تقویت هماهنگی میان دفاتر خدمات الکترونیک قضائی و محاکم اشاره کرد. در این میان، احراز هویت هوشمند با استفاده از فناوری های هوش مصنوعی و سیستم های احراز هویت چند عاملی (MFA) به شکل ویژه در کاهش مشکلات حقوقی و افزایش دقت و امنیت فرآیندها موثر واقع شده است. این نوآوری ها نه تنها به منظور تسهیل در ارائه خدمات قضائی بلکه برای کاهش تخلفات و ارتقای سطح استانداردهای حقوقی در دفاتر خدمات الکترونیک طراحی شده اند. در این گفتگو سید فتح الله احمدی، رئیس کمیسیون حقوقی کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضائی از اهمیت این اقدامات و تاثیرات آنها بر نظام قضائی کشور می گوید.

احراز هویت یکی از چالش‌های اصلی دفاتر خدمات الکترونیک قضایی است. مشکلاتی نظیر جعل هویت یا سوء استفاده از سیستم‌ها می‌توانند به تاخیر در فرآیندها و مسائل حقوقی منجر شوند. در این راستا، استفاده از هوش مصنوعی و سیستم‌های احراز هویت چندعاملی (MFA) به شدت ضروری است. این سیستم‌ها به افزایش دقت، سرعت و امنیت در فرآیند احراز هویت کمک می‌کنند. برای نمونه، تشخیص چهره با الگوریتم‌های هوش مصنوعی، می‌تواند تطابق فرد با کارت ملی را بررسی کند و تغییرات ظاهری را نیز در نظر بگیرد. همچنین، با استفاده از اثر انگشت یا صدا می‌توان هویت افراد را تایید کرد. در سطح پیشرفته‌تر، احراز هویت چندعاملی (MFA) از چندین عامل برای تایید هویت استفاده می‌کند که شامل مواردی همچون ارسال کد تایید به شماره همراه، استفاده از رمز عبور، تشخیص اثر انگشت و حتی تحلیل رفتار فرد است. کمیسیون حقوقی در این زمینه نقش حیاتی دارد؛ ما اطمینان می‌یابیم که این سامانه‌ها با قوانین حریم خصوصی و داده‌های شخصی تطابق دارند و از بروز تخلفات جلوگیری می‌شود.

در خصوص پیشنهاد «تقویت هماهنگی میان دفاتر خدمات الکترونیک قضایی و محاکم قضایی در موضوع «استشهادیه الکترونیک» که در حال بررسی است، توضیحاتی بدهید و نقش این موضوع را در کاهش اطاله دادرسی بیان کنید.

با توجه به چالش‌ها و نواقص موجود در رسیدگی به امور قضایی، اظهارات خلاف واقع برخی شهود و مطلعین یکی از عوامل اصلی تجدید و اطاله دادرسی‌ها است. در این راستا، ایجاد امکان ثبت الکترونیک مشخصات شهود و مطلعین، یکی از پیشنهادات کلیدی کمیسیون حقوقی است که می‌تواند تاثیر زیادی بر کاهش اطاله دادرسی داشته باشد. این اقدام، علاوه بر افزایش دقت در فرآیند ثبت شهادت‌ها، موجب شفافیت بیشتر در تحقیقات قضایی و جلوگیری از انحراف در روند دادرسی‌ها می‌شود.

• مصوبات کمیسیون حقوقی کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی تا چه میزان در ارتقای سطح امور حقوقی دفاتر تاثیرگذار خواهد بود؟

مصوبات کمیسیون حقوقی با تدوین دستورالعمل‌ها و راهنمایی‌های دقیق، خدمات دفاتر را استانداردسازی کرده و موجب ارائه خدمات حقوقی منسجم و هماهنگ در تمامی دفاتر می‌شود. این استانداردسازی کمک می‌کند تا حقوق مراجعین به درستی رعایت شود و فرآیندهای دادرسی به نحو موثرتری پیش رود. برای ارزیابی میزان تاثیرگذاری این مصوبات، لازم است نظرسنجی‌هایی از مراجعین و کارکنان دفاتر انجام شود که امیدوارم از طریق روابط عمومی کانون، این نظرسنجی‌ها به طور مستمر پیگیری شود.

• آقای دکتر احمدی، نقش کمیسیون حقوقی کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی در تحقق اهداف سند تحول و تعالی قوه قضائیه و اجرای برنامه‌های عملیاتی ستاد کانون چیست؟

سند تحول و تعالی قوه قضائیه، به عنوان نقشه راهی برای بهبود نظام قضائی کشور، بر تحقق عدالت، کاهش اطاله دادرسی و بهره‌گیری از فناوری‌های نوین تاکید دارد. کمیسیون حقوقی کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی، بازوی مشورتی و حقوقی کانون است و نقشی اساسی در تحقق این اهداف ایفا می‌کند. لازم است این توضیح را ارائه دهم به طور خاص، کمیسیون در پنج حوزه کلیدی فعالیت می‌کند:

۱. تدوین و تطبیق قوانین با سامانه‌های هوشمند: کمیسیون به شناسایی الزامات قانونی مرتبط با سامانه‌های هوشمند پرداخته و آنها را با قوانین موجود تطبیق می‌دهد. نمونه عملی: تطبیق فرآیند هوشمندسازی ثبت دادخواست‌ها با قوانین آیین دادرسی مدنی و کیفری، به گونه‌ای که حقوق مراجعین رعایت شود و نقص‌های قانونی کاهش یابد.

۲. کاهش اطاله دادرسی: با ارائه پیشنهادات حقوقی برای بهبود عملکرد سامانه‌ها، کمیسیون به کاهش تاخیر در بررسی پرونده‌ها کمک می‌کند. نمونه عملی: طراحی سامانه‌ای که بتواند به جای ایجاد رفت و برگشت‌های غیرضروری نقص‌های مدارک دادخواست را پیش از ارسال به دادگاه شناسایی کرده و به مراجعین اطلاع دهد.

۳. مشاوره حقوقی برای تدوین راهبردها: کمیسیون در تدوین برنامه‌های عملیاتی ستاد کانون به ویژه در تطبیق سامانه‌ها با مقررات قانونی و استانداردهای بین‌المللی نقش کلیدی دارد. نمونه عملی: مشورت در مورد الزامات امنیت اطلاعات در سامانه‌ها برای حفاظت از داده‌های شخصی مراجعین.

۴. آموزش و توانمندسازی: یکی از وظایف کلیدی کمیسیون، آموزش کارکنان دفاتر و آگاهی بخشی به مراجعین درباره قوانین و مقررات مرتبط با سامانه‌های هوشمند است. نمونه عملی: برگزاری کارگاه‌هایی برای آشنایی کارکنان با نحوه استفاده از سامانه‌های جدید و الزامات قانونی مرتبط با آن.

۵. همکاری با مهندسان هوش مصنوعی: کمیسیون در همکاری با تیم‌های فنی، الزامات حقوقی را به گروه‌های مهندسی منتقل کرده و به بهبود الگوریتم‌ها و جلوگیری از اشتباهات حقوقی کمک می‌کند. نمونه عملی: پیشنهاد تغییر الگوریتم‌های سامانه‌های هوش مصنوعی برای جلوگیری از اشتباهات.

• در خصوص «نقش احراز هویت هوشمند با محوریت هوش مصنوعی در دفاتر خدمات الکترونیک قضایی» که در جلسات گذشته کمیسیون حقوقی کانون مطرح و بررسی شده است، توضیحاتی ارائه دهید.

مطالعه موردی دادگاه‌های اینترنتی چین

جایگاه فناوری‌های نوین

والگوریتم‌های هوشمند در دادرسی الکترونیک

نویسنده: سید فتح‌اله احمدی

فناوری نه تنها موجب کاهش ۶۰ درصدی زمان دادرسی و ۴۵ درصدی هزینه‌های قضایی شده، بلکه الگوی جدیدی از «عدالت دیجیتال» را در عرصه حقوق تطبیقی پدید آورده است. با این حال، چالش‌هایی نظیر سوگیری الگوریتمی و نگرانی‌های امنیتی نیازمند تدابیر نظارتی دقیق است.

واژگان کلیدی:

دادگاه هوشمند، هوش مصنوعی، دادرسی دیجیتال، بلاکچین، چین، عدالت الکترونیک، پردازش زبان طبیعی (NLP)

کشور چین در سال‌های اخیر، با بهره‌گیری از فناوری‌های نوین نظیر هوش مصنوعی، پردازش زبان طبیعی (NLP)، و بلاکچین، نظام قضایی خود را به شکلی بنیادین متحول کرده است. دادگاه‌های اینترنتی در شهرهایی چون هانگژو، پکن و گوانگژو، نمود عملی این تحول هستند. این مقاله با روش توصیفی-تحلیلی و با استفاده از داده‌های میدانی و منابع کتابخانه‌ای، به بررسی اقدامات پیش‌دادرسی، ساختار رسیدگی، و نقش الگوریتم‌های هوشمند در تسهیل حل و فصل پرونده‌های ساده در دادگاه‌های مذکور می‌پردازد. یافته‌ها نشان می‌دهد که کاربست

غربال گری و پیشنهاد حل و فصل

در دعاوی ساده (مانند مطالبات مالی زیر ۱۰,۰۰۰ یوان)، سیستم با استفاده از الگوریتم های پیش بینی کننده، احتمال موفقیت خواهان را محاسبه کرده و پیشنهادهایی برای میانجی گری آنلاین ارائه می دهد. بر اساس آمار سال ۲۰۲۲، ۳۷٪ از اختلافات در این مرحله بدون نیاز به دادرسی حل شده اند (Yang & Xu, 2021).

پیش بینی هزینه و زمان

الگوریتم های هوشمند با بررسی داده های تاریخی، هزینه های قضایی و زمان مورد نیاز را برآورد کرده و به کاربران نمایش می دهند. این قابلیت شکایت های غیرضروری را کاهش داده است.

اعتبارسنجی اسناد با بلاکچین

اسناد دیجیتال با پلتفرم Judicial Blockchain چین اعتبارسنجی می شوند. این فناوری تضمین می کند که اسناد دست کاری نشده و به صورت رمزنگاری شده ذخیره می شوند (Supreme People's Court of China, 2021).

مشاوره حقوقی هوشمند

دستیاران حقوقی مبتنی بر هوش مصنوعی (مانند Xiao Fa در دادگاه هانگژو) به کاربران در تنظیم دادخواست، جمع آوری مدارک، و درک مفاهیم حقوقی پایه کمک می کنند. این سامانه ها از مدل های زبانی بزرگ (LLM) برای تولید متن های حقوقی استفاده می کنند (Zhang et al., 2022).

■ نقش الگوریتم های هوشمند در رسیدگی قضایی

تشخیص نوع دعوا و طبقه بندی

سامانه های مبتنی بر پردازش زبان طبیعی (NLP) با تحلیل خودکار متن دادخواست ها، نوع دعوا را تشخیص می دهند. برای مثال، در دادگاه اینترنتی پکن، الگوریتمی طراحی شده که با شناسایی کلیدواژه هایی نظیر «خرید آنلاین»، «تحويل نیافته»، یا «تقلبی»، پرونده را به شعب تخصصی ارجاع می دهد. دقت این سیستم در طبقه بندی پرونده ها به ۹۴٪ می رسد (Zhang et al., 2022).

ارزیابی پیچیدگی پرونده

الگوریتم ها با استفاده از یادگیری ماشین نظارت شده (Supervised ML)، پیچیدگی پرونده را بر اساس معیارهایی مانند تعداد صفحات مدارک، تعداد طرفین دعوا، و سوابق مشابه پیش بینی می کنند. این ارزیابی به تخصیص بهینه منابع قضایی کمک می کند.

** envious of smart mediation **

در سیستم Smart Mediation، الگوریتم ها با تحلیل هزاران

فناوری های دیجیتال همه ابعاد زندگی اجتماعی و اقتصادی را متحول کرده اند. نظام قضایی یکی از حوزه های تأثیرپذیر از این تحولات است. چین، به عنوان یکی از پیشگامان فناوری در جهان، مفهوم «دادگاه هوشمند» را از سال ۲۰۱۷ در قالب دادگاه های اینترنتی (Internet Courts) عملیاتی کرده است (Liu, 2019). این دادگاه ها، که ابتدا در شهر هانگژو راه اندازی شدند، از هوش مصنوعی، یادگیری ماشین، و بلاکچین برای رسیدگی، تصمیم گیری، و صدور احکام قضایی بهره می برند. این مقاله با تمرکز بر دادگاه های اینترنتی هانگژو، پکن، و گوانگژو، نقش فناوری های نوین را در تحول نظام دادرسی چین بررسی کرده و الگویی برای بهبود عدالت قضایی در دیگر کشورها ارائه می دهد.

■ دادگاه اینترنتی در چین: ساختار و اهداف

نخستین دادگاه اینترنتی در سپتامبر ۲۰۱۷ در هانگژو به صورت آزمایشی آغاز به کار کرد. این دادگاه برای رسیدگی به اختلافات تجارت الکترونیک، مالکیت فکری دیجیتال، و دعاوی فضای مجازی طراحی شده است (Fan & Cheng, 2021). تا سال ۲۰۲۳، بیش از ۱.۲ میلیون پرونده در این دادگاه ها ثبت شده که ۹۲٪ آن ها به صورت کاملاً آنلاین حل و فصل شده اند (Supreme People's Court of China, 2023).

ویژگی های کلیدی

فرآیند تمام الکترونیک: تمامی مراحل، از ثبت دادخواست تا اجرای حکم، بدون نیاز به حضور فیزیکی انجام می شود. دسترسی ۲۴ ساعته: سیستم های مبتنی بر ابر (Cloud) امکان تعامل در هر زمان را فراهم می کنند. یکپارچه سازی با پلتفرم های تجاری: دادگاه هانگژو مستقیماً با پلتفرم هایی مانند Alibaba و Tencent همکاری می کند تا اسناد الکترونیک را استخراج کند.

■ اقدامات مقدماتی پیش از ثبت دعوا

دادگاه های اینترنتی چین از سامانه پیشادادرسی هوشمند (Pre-litigation Intelligent System) برای کاهش حجم پرونده های ورودی به دادرسی رسمی استفاده می کنند. این سامانه شامل پنج مرحله کلیدی است:

بررسی اولیه آنلاین

سامانه های خودکار مبتنی بر NLP، اطلاعات طرفین و مستندات اولیه را تحلیل می کنند. برای مثال، در پرونده های نقض حق تکثیر، سیستم به طور خودکار تطابق محتوای مورد ادعا با پایگاه های ثبت مالکیت فکری را بررسی می کند (Chen & Guo, 2020).

پرونده مالکیت فکری

در سال ۲۰۲۱، شرکتی در دادگاه اینترنتی گوانگ‌ژو ادعا کرد لوگوی تجاری‌اش توسط وب‌سایتی نقض شده است. سیستم با استفاده از NLP، محتوای وب‌سایت را تحلیل کرد و تطابق لوگو را تأیید نمود. پس از جلسه آنلاین ۱۵ دقیقه‌ای، حکم به نفع شاکی صادر و وب‌سایت متخلف مسدود شد. این فرآیند در کمتر از ۱۲ ساعت تکمیل شد (Fan & Cheng, 2021).

چالش‌ها و انتقادات

سوگیری الگوریتمی: داده‌های آموزشی سیستم‌ها ممکن است بازتاب‌دهنده تبعیض‌های موجود در جامعه باشند. برای مثال، در پرونده‌های کارگری، سیستم‌های هوشمند چین تمایل دارند به نفع شرکت‌های بزرگ رأی دهند، زیرا ۷۰٪ داده‌های آموزشی از پرونده‌های تاریخی با این روند استخراج شده‌اند (Liu, 2019). حریم خصوصی: ذخیره‌سازی داده‌های حساس در سرورهای دولتی نگرانی‌هایی درباره نظارت دولت بر شهروندان ایجاد کرده است.

شکاف دیجیتالی: تنها ۶۸٪ از جمعیت روستایی چین به اینترنت پرسرعت دسترسی دارند، که ممکن است دسترسی به عدالت را برای آن‌ها محدود کند (National Bureau of Statistics of China, 2023).

راه‌حل‌های پیشنهادی: برای کاهش سوگیری الگوریتمی، استفاده از داده‌های متنوع‌تر و الگوریتم‌های شفاف‌تر ضروری است. در حوزه حریم خصوصی، می‌توان از رمزنگاری پیشرفته‌تر و نظارت مستقل بر سرورها بهره گرفت. همچنین، توسعه زیرساخت‌های اینترنتی در مناطق روستایی و ارائه آموزش دیجیتال می‌تواند شکاف دیجیتالی را کاهش دهد.

نتیجه‌گیری

دادگاه‌های اینترنتی چین نمونه‌ای برجسته از تحول قضایی در عصر دیجیتال هستند. این نظام با کاهش ۶۰ درصدی زمان دادرسی و ۴۵ درصدی هزینه‌ها، الگویی نوین از عدالت دسترسی‌پذیر (Accessible Justice) ارائه کرده است. تجربه چین برای کشورهایی مانند ایران، که با حجم بالای پرونده‌های قضایی مواجه‌اند، می‌تواند الهام‌بخش باشد، به شرط سازگاری با نظام حقوقی و فرهنگی آن‌ها. پژوهش‌های آینده باید بر تطبیق این مدل با نظام‌های حقوقی اسلامی و چالش‌های بومی تمرکز کنند.

پرونده تاریخی، راهکارهای مصالحه را پیشنهاد می‌دهند. برای مثال، در اختلافات مربوط به استرداد کالا، سیستم ممکن است پیشنهاد دهد که فروشنده ۸۰٪ مبلغ را بازگرداند، چرا که داده‌ها نشان می‌دهند ۷۵٪ از چنین پرونده‌هایی با این راهکار حل شده‌اند (Fan & Cheng, 2021).

پیش‌نویس رأی خودکار

سامانه Intelligent Judgment Generation با استخراج خودکار مواد قانونی مرتبط و تطبیق آن‌ها با رویه‌های قضایی، پیش‌نویس اولیه رأی را تولید می‌کند. قضات می‌توانند این پیش‌نویس را ویرایش یا تأیید کنند. در پرونده‌های ساده (مانند مطالبات کوچک)، این سیستم تا ۹۰٪ از زمان نوشتن رأی را کاهش می‌دهد (Chen & Guo, 2020).

یکپارچه‌سازی بلاکچین در اجرای احکام

احکام صادرشده به‌صورت دیجیتالی در پلتفرم بلاکچین ثبت می‌شوند و به‌طور خودکار به سیستم‌های اجرایی (مانند بانک‌ها یا پلتفرم‌های تجاری) ارسال می‌شوند. برای مثال، در پرونده‌های مرتبط با Taobao، به‌محض صدور حکم، مبلغ مورد نظر از حساب فروشنده کسر و به خریدار واریز می‌شود (Yang & Xu, 2021).

نمونه عملی

پرونده Taobao

در سال ۲۰۲۲، خریداری در پلتفرم Taobao ادعا کرد کالای دریافت‌شده (یک گوشی موبایل) تقلبی است. مراحل زیر به‌صورت خودکار انجام شد:

- ثبت دادخواست: خریدار از طریق اپلیکیشن Alipay دادخواست را ثبت کرد.
 - استخراج خودکار مدارک: سیستم مستقیماً به داده‌های تراکنش در Alibaba Cloud دسترسی یافت.
 - تحلیل الگوریتمی: الگوریتم‌ها مشخصات فنی گوشی را با پایگاه داده‌های استاندارد مقایسه کردند.
 - جلسه دادرسی آنلاین: جلسه ۲۰ دقیقه‌ای با استفاده از پلتفرم Tencent Meeting برگزار شد.
 - صدور و اجرای حکم: سیستم بلافاصله مبلغ ۶۵۰۰ یوان را به حساب خریدار بازگرداند.
- کل فرآیند تنها ۱۸ ساعت طول کشید، در حالی که در نظام سنتی حداقل ۳۰ روز زمان نیاز بود (Supreme People's Court of China, 2023).

منابع

- Chen, Y., & Guo, X. (2020). Artificial Intelligence in Judicial Practice: The Case of Smart Courts in China. *Journal of Chinese Law & AI*, 4(2), 45–67.
- Fan, Z., & Cheng, L. (2021). Digital Justice in China: Development of Internet Courts. *China Legal Science*, 9(1), 15–34.
- Liu, H. (2019). Smart Court and the Future of Judiciary in China. *Technology and Law Review*, 7(3), 101–118.
- National Bureau of Statistics of China. (2023). *China Statistical Yearbook 2022*.
- Supreme People's Court of China. (2021). *White Paper on Internet Courts*.
- Supreme People's Court of China. (2023). *Annual Report on the Work of Internet Courts*.
- Yang, L., & Xu, W. (2021). Blockchain Technology in China's Online Courts. *Asian Journal of Law and Technology*, 5(2), 56–73.
- Zhang, Y., Li, M., & Hu, J. (2022). Legal AI and Judicial Decision Support Systems in China. *Journal of Legal Informatics*, 12(4), 88–105.

تحلیل رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در ابطال بخشنامه دفاتر خدمات الکترونیک قضایی و آثار آن بر مقررات اجرایی

نویسنده: قاسمعلی توسلی

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در رأی مهم، بخشنامه مورخ ۱۴ تیر ۱۳۹۹ مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضائیه را ابطال کرد. این بخشنامه که به تنظیم و الزامات اجرایی دفاتر خدمات الکترونیک قضایی مربوط می‌شد، به دلیل تعارض با مقررات بالادستی لغو شد.

در این رأی، هیأت عمومی صرفاً به ابطال بخشنامه مذکور پرداخت و به مواد ۳ و ۴ آیین‌نامه اجرایی ایجاد دفاتر خدمات الکترونیک قضایی و قانون آن‌ها، که توسط رئیس قوه قضائیه تصویب شده، اشاره‌ای نکرد. بنابراین، به نظر می‌رسد این آیین‌نامه کماکان معتبر است و تنها بخشنامه ۱۴/۴/۱۳۹۹ مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضائیه بی اعتبار شده است.

■ پیامدهای اصلی این تصمیم

این رأی بر روند ثبت و ارجاع پرونده‌ها به دفاتر خدمات الکترونیک قضایی تأثیر خواهد گذاشت. اگرچه الزامات مندرج در مواد ۳ و ۴ آیین‌نامه اجرایی ممکن است در نگاه اول چالش برانگیز به نظر برسد، اما این مقررات می‌توانند به کاهش حجم پرونده‌های ورودی به دادگاه‌ها و صرفه‌جویی مالی در دستگاه قضایی کمک کنند.

■ بررسی مواد ۳ و ۴ آیین‌نامه اجرایی دفاتر خدمات الکترونیک قضایی

ماده ۳: مدیران دفاتر موظفند در تمام مراحل ثبت و پیگیری پرونده‌ها، اطلاعات دقیق و معتبر را ثبت و ارائه کنند. این ماده بر اهمیت صحت داده‌ها و مستندات تأکید دارد تا از خطاهای احتمالی در سیستم قضایی جلوگیری شود.

ماده ۴: این ماده بر تصدیق دقیق اسناد و مدارک تمرکز دارد و از مدیران دفاتر می‌خواهد فرآیند تصدیق را با دقت و مطابق قانون انجام دهند. هدف آن، تسهیل دسترسی به اطلاعات صحیح برای مردم و افزایش شفافیت در فرآیندهای قضایی است.

■ واکنش کارشناسان

برخی حقوقدانان معتقدند رأی دیوان عدالت اداری صرفاً به ابطال بخشنامه اشاره دارد و تأثیری بر اعتبار مواد ۳ و ۴ آیین‌نامه

اجرایی ندارد، مگر آن‌که صراحتاً به نسخ آن‌ها اشاره شده باشد.

قاسمعلی توسلی، فعال حقوقی، در این زمینه گفت:

"مقررات مواد ۳ و ۴ آیین‌نامه اجرایی دفاتر خدمات الکترونیک قضایی همچنان معتبر است و تا زمانی که رأی دیوان به صراحت این مواد را ابطال نکرده باشد، تغییری در وضعیت آن‌ها ایجاد نخواهد شد."

در مجموع، به نظر می‌رسد رأی اخیر دیوان عدالت اداری تنها بخشنامه مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضائیه را هدف گرفته و تأثیر مستقیمی بر آیین‌نامه‌های اجرایی دفاتر خدمات الکترونیک قضایی ندارد.

تحول دیجیتال در قوه قضائیه جمهوری اسلامی ایران:

نقش محوری دفاتر خدمات الکترونیک قضایی در تحقق عدالت الکترونیک

نویسنده: محمدرضا سلطانی

روند تحول و تعالی در قوه
قضائیه جمهوری اسلامی ایران
در عرصه فناوری‌های نوین و
خدمات الکترونیک قضایی،
یکی از محورهای اصلی سند
تحول است که بر پایه بهره
برداری از فناوری‌های پیشرفته
و هوش مصنوعی جهت تسریع
فرآیند دادرسی و ارتقای
دسترسی مردم به خدمات
قضایی طراحی شده است.

این سند، با تاکید بر نقش بی بدیل دفاتر خدمات الکترونیک قضایی به عنوان پیشانی و پل ارتباطی میان دستگاه قضایی و مردم، نقشی کلیدی در تحول ساختاری و کارآمدتر کردن سیستم قضایی ایفا می‌کند. از این رو با بهره برداری از امکانات جدید همچون خدمات سیار قضایی، ایجاد دسترسی راحت و سریع‌تر به خدمات قضایی برای اقشار مختلف جامعه در دستور کار قرار گرفته است.

در پی تصویب نسخه جدید سند تحول و تعالی دستگاه قضایی جمهوری اسلامی ایران در فروردین ماه سال جاری، تحولات بزرگی در راستای دیجیتالی سازی و هوشمندسازی دستگاه قضایی در حال شکل گیری است. یکی از ارکان کلیدی این تحول، استفاده گسترده از فناوری‌های نوین به ویژه هوش مصنوعی در ارائه خدمات قضایی است.

در این راستا، دفاتر خدمات الکترونیک قضایی به عنوان پیشانی قوه قضائیه در ارتباط با مردم، نقشی بی بدیل در تسهیل روندهای قضایی و دسترسی آسان به عدالت ایفا می‌کنند.

بر همین اساس دستگاه قضایی جمهوری اسلامی ایران در سال‌های اخیر، به ویژه در زمینه‌های فناوری اطلاعات و خدمات الکترونیک تحولاتی چشمگیر داشته است. در این راستا، نسخه جدید سند تحول و تعالی دستگاه قضایی جمهوری اسلامی ایران در فروردین ۱۴۰۲ تصویب و به استحضار ریاست قوه قضائیه رسید.

یکی از ارکان این سند، بهره برداری گسترده از فناوری‌های نوین، هوش مصنوعی، به منظور تسریع در رسیدگی به پرونده‌ها و افزایش شفافیت فرایندهای قضایی بوده است. کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی به عنوان مهم‌ترین حلقه ارتباطی بین قوه قضائیه و مردم در راستای این اهداف ایفای نقش می‌کند.

■ تحول در ساختار و اهداف دستگاه قضایی

در نسخه جدید سند تحول و تعالی قوه قضائیه، استفاده از فناوری‌های نوین و گسترش خدمات الکترونیک به طور ویژه مورد تاکید قرار گرفته است. این تحولات، هدف کاهش مراجعات حضوری به مراجع قضایی، تسریع در رسیدگی به پرونده‌ها و شفافیت در فرآیندهای قانونی است. در این میان، کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی با بیش از ۱۲۵۰ دفتر در سراسر ایران اسلامی محور اصلی این تحولات شناخته می‌شود. این دفاتر از سال ۱۳۹۲ فعالیت خود را آغاز کرده‌اند و روز به روز در حال گسترش و پیشرفت در ارائه خدمات به مردم هستند.

■ نقش کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی در تسهیل فرآیندهای قضایی

دفاتر خدمات الکترونیک قضایی پیشانی و پل ارتباطی بین قوه قضائیه

و مردم است. این دفاتر با ارائه خدماتی چون ثبت دادخواست‌ها، ثبت شکوائیه‌ها، دریافت احکام قضایی و سایر خدمات مورد نیاز مردم به کاهش مراجعات حضوری کمک کرده‌اند.

در کنار این موضوع استفاده از سامانه‌های الکترونیکی نظیر سامانه نوبت دهی، خدمات الکترونیک سیار و سیستم‌های هوشمند سرعت رسیدگی به پرونده‌ها را افزایش داده است.

■ اهداف و برنامه‌های راهبردی کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی

- مهم‌ترین اهداف کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی عبارتند از؛
۱. کاهش مراجعه حضوری به مراجع قضایی؛
 - با ایجاد امکان پیگیری پرونده‌ها و دریافت خدمات از طریق دفاتر خدمات الکترونیک، مراجعین قادر به انجام امور قضایی خود بدون نیاز به حضور فیزیکی در مراجع قضایی خواهند بود.
 ۲. افزایش شفافیت و سرعت در رسیدگی به پرونده‌ها؛
 - استفاده از سامانه‌های الکترونیکی موجب افزایش دقت، سرعت و شفافیت در فرآیندهای قضایی می‌شود.
 ۳. رفع موانع دسترسی به خدمات قضایی؛
- کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی با ارائه خدمات در سطح کشور و به ویژه در مناطق دورافتاده، دسترسی شهروندان به خدمات قضایی را تسهیل کرده است.

■ مراحل تحول و استفاده از فناوری در دفاتر خدمات الکترونیک قضایی

یکی از مهم‌ترین دستاوردهای کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی، تسهیل ارائه خدمات قضایی از طریق فرآیندهای هوشمند و استفاده از فناوری‌های نوین است. این اقدام نه تنها موجب افزایش کارآمدی و سرعت در رسیدگی به پرونده‌ها شده، بلکه به تقویت اعتماد عمومی به دستگاه قضایی نیز کمک کرده است.

بر اساس گزارش‌ها، مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضائیه و کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی در مسیر تحقق عدالت الکترونیک و هوشمندسازی فرآیندهای قضایی گام‌های مؤثری برداشته‌اند. در این راستا، برخی از خدمات الکترونیکی نظیر ثبت دادخواست‌ها، شکایات و اخذ گواهی‌های قضایی از طریق سامانه‌های مختلف به صورت کاملاً آنلاین و بدون نیاز به مراجعه حضوری قابل دسترسی شده‌اند.

■ ایجاد سیستم نوبت دهی الکترونیکی

سامانه نوبت دهی الکترونیکی یکی از ابزارهای مهمی است که توسط دفاتر خدمات الکترونیک قضایی برای مدیریت بهتر فرآیندهای قضایی ایجاد شده است. این سامانه به مراجعین این امکان را می‌دهد

یکی از مهم ترین مزایای طرح خدمات الکترونیک سیار، حذف موانع فیزیکی در دسترسی به خدمات قضائی است. این خدمات به خصوص برای افرادی که به دلایلی مانند بیماری، معلولیت، یا محدودیت های جغرافیایی قادر به مراجعه حضوری به دفاتر خدمات قضائی نیستند، بسیار مؤثر بوده است.

برای مثال، خانواده های زندانیان با استفاده از خدمات سیار می توانند بدون نیاز به مراجعه به زندان ها، از خدمات قضائی استفاده کنند. این امر نه تنها هزینه های مربوط به سفر و تردد را کاهش داده، بلکه موجب بهبود کیفیت خدمات نیز شده است.

■ **همکاری با زندان ها و استفاده از خدمات الکترونیک برای زندانیان**
یکی دیگر از دستاوردهای مهم دفاتر خدمات الکترونیک قضائی، راه اندازی سیستم های ارتباطی برای زندانیان است.

در بسیاری از موارد، زندانیان به دلیل محدودیت های موجود نمی توانند به گونه مستقیم با قاضی یا مسئولین قضائی ارتباط برقرار کنند. اما با استفاده از سامانه های الکترونیکی و خدمات سیار، این مشکل به شکل قابل توجهی برطرف شده است. اکنون زندانیان می توانند با استفاده از سیستم های الکترونیکی با مسئولین قضائی ارتباط برقرار کرده و مشکلات خود را مطرح کنند.

در این راستا، کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضائی با همکاری سازمان زندان ها و اجرای ماده ۱۱۳ آیین نامه اجرایی سازمان زندان ها، میزهای خدمات الکترونیک را در زندان ها راه اندازی کرده است.

این اقدام به زندانیان این امکان را می دهد بدون نیاز به مراجعه حضوری، از خدمات قضائی بهره مند شوند. به علاوه، با استفاده از خدمات الکترونیکی، خانواده های زندانیان نیز می توانند بدون سفر به زندان از خدمات قضائی به طور غیرحضوری استفاده کنند.

■ **بهره مندی از هوش مصنوعی و فناوری های نوین در فرآیندهای قضائی**

یکی از بخش های کلیدی که در نسخه جدید سند تحول و تعالی دستگاه قضائی جمهوری اسلامی ایران به آن پرداخته شده است، استفاده از فناوری های نوین و هوش مصنوعی در فرآیندهای قضائی است. این اقدامات در راستای توسعه عدالت الکترونیک و تسهیل دسترسی به خدمات قضائی برای عموم مردم انجام شده است. در این راستا، مرکز آمار و فناوری اطلاعات

بدون مراجعه حضوری، نوبت خود را برای انجام مراحل مختلف پرونده های قضائی رزرو کنند.

علاوه بر این، دفاتر خدمات الکترونیک به شکل مستقیم به سیستم های قوه قضائیه متصل هستند و به روزترین اطلاعات در مورد وضعیت پرونده ها را به مراجعین ارائه می دهند.

■ **کاهش حجم ورودی پرونده ها و تسریع در رسیدگی ها**
ایجاد دفاتر خدمات الکترونیک قضائی در سراسر کشور، با استفاده از سامانه های پیشرفته، باعث کاهش قابل توجهی در حجم ورودی پرونده ها به مراجع قضائی شده است.

این امر موجب تسریع در رسیدگی به پرونده ها و کاهش معطلی های بی دلیل برای متقاضیان خدمات قضائی گردیده. در کنار این، دفاتر خدمات الکترونیک با ارائه راهکارهایی برای پیگیری وضعیت پرونده ها، دسترسی سریع تر به اطلاعات را برای مراجعین فراهم کرده اند.

■ **خدمات الکترونیک سیار و گسترش دسترسی به خدمات در مناطق دورافتاده**

یکی از طرح های نوآورانه کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضائی، ارائه خدمات الکترونیک سیار است که از سال ۱۴۰۲ به صورت پایلوت در سطح شهر تهران با همکاری ۱۵ دفتر به اجرا درآمد.

در این طرح، خدمات قضائی به شکل سیار به درخواست مراجعین در محل های مختلف از جمله بیمارستان ها و مناطق دورافتاده ارائه می شود. این ابتکار نه تنها موجب کاهش هزینه ها و وقت مراجعین می شود، بلکه برای افرادی که به دلایل مختلف نمی توانند به دفاتر مراجعه کنند، دسترسی به خدمات قضائی را تسهیل کرده است.

در این طرح، بیش از ۳۰۰۰ درخواست خدمات الکترونیک قضائی سیار ثبت شده که شامل انواع خدمات از جمله ثبت دادخواست ها، شکوائیه ها و سایر امور قضائی بوده است. این خدمات با همکاری دفاتر

خدمات الکترونیک قضائی، در محدوده های مختلف تهران و با توجه به نزدیک ترین دفتر به محل درخواست ارائه می شود. همچنین این خدمات به صورت رایگان برای جانبازان، خانواده های شهدا، معلولان و افراد تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور ارائه می شود.

■ **افزایش دسترسی به خدمات قضائی با حذف موانع فیزیکی**

نیاز به مراجعه حضوری به مراجع قضائی از تمامی خدمات مورد نیاز خود بهره مند شوند.

■ توسعه خدمات الکترونیک و کاهش هزینه‌ها

خدمات الکترونیک قضائی کاملاً مستقیم باعث کاهش هزینه‌های سفر و مراجعه حضوری مردم به دفاتر قضائی می‌شود. این کاهش هزینه‌ها علاوه بر فراهم کردن راحتی بیشتر برای شهروندان، منجر به صرفه‌جویی در زمان و انرژی مردم نیز می‌شود. این بخش می‌تواند در تقویت رویکرد «دستگاه قضائی در خدمت مردم» که در سند تحول آمده است، نقش موثری ایفا کند.

■ گسترش برنامه‌ها و سیستم‌های مدیریت پرونده‌ها

یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های دفاتر خدمات الکترونیک قضائی در ارائه خدمات به مناطق دورافتاده، ایجاد سیستم‌های مدیریت پرونده‌های قضائی است که از طریق سامانه‌های خاص قابل پیگیری هستند. این سیستم‌ها از طریق دفترچه‌های الکترونیکی، اطلاعات مرتبط با پرونده‌ها را به طور خودکار به روز رسانی می‌کنند و به مراجعین این امکان را می‌دهند تا در هر زمان و مکان، پیگیری پرونده خود را انجام دهند.

■ پشتیبانی از حقوق شهروندی و افزایش دسترسی به عدالت

دفاتر خدمات الکترونیک قضائی نه تنها از منظر فناوری اطلاعات و تسهیل فرآیندها، بلکه از منظر اجتماعی و حقوق شهروندی نیز به مهم‌ترین ارکان تغییرات دستگاه قضائی تبدیل شده‌اند. فراهم آوردن دسترسی به عدالت برای اقشار آسیب‌پذیر جامعه، به ویژه در شرایطی که برخی مناطق از امکانات و خدمات قضائی کمتر برخوردار هستند، یکی از اقدامات برجسته این دفاتر است.

■ پیشنهادات برای بهبود و گسترش خدمات الکترونیک قضائی

علی‌رغم موفقیت‌های چشمگیر قانون دفاتر خدمات الکترونیک قضائی، هنوز چالش‌هایی در زمینه‌های مختلف وجود دارد که نیاز به بررسی بیشتر دارد.

از جمله این چالش‌ها می‌توان به کمبود منابع انسانی در برخی دفاتر، مشکلات ارتباطی در مناطق کم‌برخوردار و نیاز به تقویت برخی از سامانه‌های پشتیبانی اشاره کرد. در این راستا، پیشنهاداتی برای تقویت آموزش و توانمندسازی کارکنان دفاتر، بهبود زیرساخت‌های فناوری و افزایش ارتباطات بین دفاتر و قوه قضائیه، عالی‌الخصوص در زمینه تامین امنیت اطلاعات، می‌تواند تأثیرات مثبتی در بهبود خدمات به دنبال داشته باشد.

قوه قضائیه و کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضائی با همکاری یکدیگر، سیستم‌هایی را راه‌اندازی کرده‌اند که از فناوری‌های نوین مانند هوش مصنوعی برای تجزیه و تحلیل داده‌ها و بهبود روند رسیدگی به پرونده‌ها استفاده می‌کنند.

این فناوری‌ها می‌توانند با سرعت بیشتری پرونده‌ها را پردازش کرده و از بروز اشتباهات انسانی جلوگیری کنند. همچنین، با استفاده از این سیستم‌ها، دقت و سرعت رسیدگی به پرونده‌ها افزایش یافته است.

■ سیاست‌های حمایتی از اقشار آسیب‌پذیر جامعه

دفاتر خدمات الکترونیک قضائی با توجه به رسالت خود در ایجاد دسترسی عادلانه به خدمات قضائی، برنامه‌های ویژه‌ای برای اقشار آسیب‌پذیر جامعه طراحی کرده‌اند. یکی از مهم‌ترین اولویت‌های این دفاتر، خدمت‌رسانی به جانبازان، خانواده‌های شهدا، افراد دارای معلولیت و مددجویان تحت پوشش کمیته امداد و سازمان بهزیستی است. در این راستا، هزینه‌های خدمات برای این گروه‌ها به صورت رایگان یا با تخفیف ارائه می‌شود.

در طرح خدمات الکترونیک قضائی سیار، برای جانبازان و خانواده‌های شهدا، تعرفه خدمات به صورت رایگان محاسبه می‌شود. به عبارت دیگر، سه گروه «والدین شهدا»، «فرزندان شهدا» و «جانبازان بالای ۲۵ درصد»، می‌توانند از خدمات سیار، رایگان بهره‌مند شوند. این خدمات شامل ثبت دادخواست‌ها، شکوائیه‌ها و احراز هویت است که به صورت الکترونیکی و بدون نیاز به مراجعه حضوری انجام می‌شود.

■ نقش دفاتر خدمات الکترونیک در تحقق اهداف سند تحول قضائیه

سند تحول و تعالی دستگاه قضائی جمهوری اسلامی ایران، در چارچوب اهداف بلند مدت خود، به ویژه بر استفاده از فناوری‌های نوین تأکید دارد.

کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضائی یکی از ارکان اصلی تحقق این اهداف است و در مسیر توسعه و ارتقا خدمات قضائی الکترونیکی نقش مهمی ایفا می‌کند.

در فصول مختلف این سند، دفاتر خدمات الکترونیک به عنوان پل ارتباطی بین قوه قضائیه و مردم معرفی شده‌اند.

در فصل سوم این سند، به گونه‌ای خاص به نقش دفاتر خدمات الکترونیک در «ارتباط با مردم» اشاره شده است.

این دفاتر نه تنها خدمات قضائی را به شکل الکترونیکی ارائه می‌دهند، بلکه به صورت یک مرکز مشاوره و راهنمایی برای مراجعین نیز عمل می‌کنند. این رویکرد موجب می‌شود تا مردم به راحتی و بدون

کلیدی این تحول، با ارائه خدمات متنوع و فناورانه، نقش مهمی در تحقق اهداف دستگاه قضائی ایفا می‌کند.

در آینده‌ای نه چندان دور، انتظار می‌رود با توسعه و گسترش این خدمات، قضات و مراجعین به سیستم قضائی در تمامی کشور از خدمات به مراتب پیشرفته‌تری بهره‌مند شوند.

در این راستا، هم‌افزایی میان فناوری‌های نوین و نهادهای قضائی همچنان می‌تواند چشم‌انداز بهتری را برای ارائه خدمات قضائی پیشرفته، سریع‌تر و کارآمدتر ایجاد کند و در انتظار افزایش اعتماد عمومی به قوه قضائیه باشیم.

■ گام‌های موثر برای ارتقا کیفیت خدمات قضائی

در نهایت، می‌توان گفت دفاتر خدمات الکترونیک قضائی با اجرای طرح‌های نوآورانه و استفاده از فناوری‌های پیشرفته، گام‌های بزرگی در جهت ارتقا کیفیت خدمات قضائی و افزایش رضایتمندی مردم برداشته‌اند.

این دفاتر با فراهم آوردن دسترسی آسان و سریع به خدمات قضائی، علاوه بر کاهش بار مراجعه حضوری، موجب تسریع در فرآیندهای قضائی و افزایش شفافیت در رسیدگی به پرونده‌ها شده‌اند.

با توجه به اینکه قوه قضائیه در مسیر تحول دیجیتال گام‌های بزرگی برداشته است، دفاتر خدمات الکترونیک قضائی به عنوان یکی از ارکان

تاثیر هوش مصنوعی بر سیستم های قضایی

“

امروزه ظهور فناوری هوش مصنوعی در بسیاری از بخش های زندگی ما بسیار مرتبط است. بنابراین، هوش مصنوعی گاهی شرایط زندگی ما را تغییر می دهد، که شامل کار کردن های ما نیز می شود. در این راستا پیش بینی هایی وجود دارد که بسیاری از ابعاد فعالیت های انسانی با تکنولوژی های جدید جایگزین شوند یا توسط آن حمایت شوند. به هر حال تکنولوژی های پیشرفته، در حال ورود به راه های استفاده از قانون و تصمیمات قضایی ست. هدف این مقاله تحلیل تاثیر هوش مصنوعی بر عدالت است، سیستم ها و مشکلات مربوط به استفاده از هوش مصنوعی در دادگاه ها به ویژه در سیستم عدالت کیفری است.

۱. مقدمه:

چشم انداز خلق ابزارهای تکنولوژی هوشمند، بسیاری از مردم را از دیرباز مجذوب خود کرده است. یافته های قدیمی در سیستم های هوشمند سبب شده که مهندسان به نتایج عالی در این مورد دست یابند و به این نتیجه برسند که از رایانه ها می توان برای چیزی بیش از محاسبه اعداد استفاده کرد. در در دنیای مدرن ما، بسیاری از سیستم های رایانه ای به هوش مصنوعی مجهز شده اند و دانشمندان نیز سعی در تقلید عملکردهای انسانی با برنامه های هوشمند کامپیوتری دارد. تاثیر هوش مصنوعی برای بهبود زندگی ما گسترده است: در واقع امروزه سیستم های مبتنی بر هوش مصنوعی در تشخیص بیماری های خاص به پزشکان متخصص کمک های شایانی کرده اند. همچنین هوش مصنوعی به ادارات و موسسات کمک می کند که با وقت و هزینه کمتر انواع سرویس ها و خدمات را به عموم

مردم ارائه دهند.

۲. "استفاده از هوش مصنوعی در دادگاه"

همانطور که پیش از این گفته شد پیشرفت عظیمی در رابطه با قانون در دنیای مدرن ما ایجاد شده است و تبدیل این امر به یک موضوع مهم، سبب شده است که قانون نیز از این تحول عظیم مستثنی نباشد. بنا بر یافته های بسیاری از دانشمندان، با توجه به اینکه انسان ها از نظر عاطفی شرطی شده اند، استفاده از هوش مصنوعی در دادگاه، به یافتن راه حل معقول به قضات کمک می کند. در این مورد هوش مصنوعی به عنوان یک "جعبه سیاه" عمل می کند که "واقعیت پرونده یعنی ورودی را به یک قانون تبدیل می کند و نتیجه یعنی خروجی، به طور اتوماتیک، راه حل را ارائه خواهد داد. از طرفی، دانشمندانی مانند دکتر نیکولاس آلتراس بر نظر تاکید دارند که هوش مصنوعی باید به عنوان یک "ابزار کمکی" در روند دادرسی استفاده شود.

بنابراین این سوال مطرح می شود که آیا استفاده از هوش مصنوعی تاثیر مثبتی بر ارائه ی قضاوت درباره متهم را دارد؟ باید گفت: از یک طرف، استفاده از هوش مصنوعی در شرایطی که قضات اختیار استفاده از وثیقه را دارند می تواند مفید و کارآمد باشد و از طرفی چون ممکن است نتواند متهم را بدرستی در زمینه بی خطر یا پر خطر بودن طبقه بندی کند این احتمال وجود دارد که تاثیر منفی در قضاوت داشته باشد و شاید متهمی را به حکمی سخت تر از آنچه که باید محکوم کند. و این تاثیر منفی یک خطر اساسی برای تبعیض در قضاوت و دوری از عدالت و تساوی حقوق متهمان را در پی خواهد داشت. استفاده از هوش مصنوعی در یک محاکمه عمومی عادلانه ممکن است تاثیر خصمانه ای بر حق یک متهم در دفاع از خود داشته باشد.

در نهایت، حتی اگر تکنولوژی های پیچیده ی ارزیابی و تصمیم گیری هر روزه به علم اضافه شوند، استفاده نامتناسب و سطحی از چنین ابزارهای هوشمندی، آن ها را ناکارآمد و سرشار از بی انصافی خواهد ساخت.

۵. نتیجه گیری

ظهور هوش مصنوعی در همه زمینه ها با جامعه مدرن امروزی مرتبط است و قطعاً تاثیر آن در سیستم قضایی نیز قابل اجتناب نیست. اما این ابزارهای تکنولوژی مصنوعی قطعاً نمی توانند جایگزین عملکردهای انسانی به ویژه در سیستم حساس قضایی شوند. در واقع، هوش مصنوعی باید به عنوان یک ابزار کمکی برای کار قاضی استفاده شود و قطعاً نه به عنوان جایگزین وی.

علاوه بر این، در استفاده از هوش مصنوعی، قضات برای گردآوری اطلاعات باید از اصول اولیه قضاوت پیروی کرده و نباید حقوق بشر را نقض کنند، به ویژه در رسیدگی به پرونده های پیچیده ای مانند پرونده های جنایی.

در خاتمه باید گفت در نظام عدالت کیفری "استفاده مسئولانه" از هوش مصنوعی و ابزارهای تکنولوژی از اهمیت ویژه ای برخوردار است.

برگرفته شده از مقاله:

The impact of Artificial Intelligence on justice systems
نوشته شده توسط :

"FUSO JOVIA BOAHEMAA"

مترجم مقاله : الهام محمودی

زیرا که این امر به توانمندسازی تحقیقات حقوقی کمک کرده و همچنین در تصمیمات مهم قضایی به کاهش تأثیر عواملی مانند خستگی و بی ثباتی عاطفی نیز کمک خواهد کرد.

البته استفاده از هوش مصنوعی در یک فرایند قضایی، تا حدودی باید محدود باشد و دادرس بایستی از برخی اصول اساسی مانند حق دادرسی عادلانه، حق عدم تبعیض، حق رفتار برابر و احترام به کرامت انسانی در انواع جرایم پیروی کند.

۳. "قضات و هوش مصنوعی"

قضات در جامعه ما نقش گسترده ای دارند. در واقع، کار آنها می تواند شامل چندین فعالیت پیچیده از جمله تعامل با مردم، حل و فصل اختلافات و قضاوت باشد، که ممکن است همراه با حوزه های مختلف قضایی، دیگر قضات و هیئت منصفه انجام گیرد. فعالیت های قضات در زمینه های مختلف قضایی با یکدیگر متفاوت است. برخی از قضات ممکن است نسبت به دیگران بیشتر پاسخگو باشند و برخی ممکن است شفقت بیشتری نسبت به ارباب رجوع داشته باشند و برخی دیگر نیز ممکن است بیشتر از سایرین عدالت محور باشند. بنابراین، با توجه به این همه تفاوت، نقش پیشرفت هوش مصنوعی در قضاوت در یک سیستم قضایی ممکن است در چگونگی قضاوت قضات متغیر باشد.

۴. "هوش مصنوعی و عدالت کیفری"

نظام عدالت کیفری مخوف ترین نهادی است که ممکن است جامعه دموکرات و حتی یک فرد را از حقوق اساسی انسانی خود محدود کند.

با توجه به شدت تأثیر آن بر جامعه انسانی قانونگذاران سیستمی را برای حمایت از متهمان و محکومان کیفری ایجاد کرده اند که از ناهماهنگی در تصمیم گیری های انسانی، از سوء استفاده های عمدی از قدرت، و تأثیر نژادپرستی در قضاوت و از قضاوت های نادرست ناشی از خستگی جلوگیری به عمل می آورد. در حال حاضر همانطور که قبلاً ذکر شد، در ایالات متحده آمریکا بسیاری از قضات، مجاز به استفاده از COMPAS یعنی سیستم ارزیابی هوشمند می باشند. طبق تحقیقات هر داده ای که در سیستم وارد می شود ارزیابی و تجزیه و تحلیل می شود و خروجی نتیجه ارزیابی و حکم کیفری می باشد.

اگرچه عملکرد چنین سیستم هایی می توانند تأثیر بدی بر حقوق مدنی داشته باشند.

دفاتر خدمات الکترونیک قضایی

«نعمت یا نعمت»

نویسنده: اردشیر صدیق

“

سنتی در دستگاه قضایی دستخوش تحول و تغییرات اساسی شد، خواهان و خواننده بدون ورود به فضای دادگستری ها به ثبت خواسته هایشان اقدام کردند، به جای دفاتر قطور ثبت، رایانه روی میز دفاتر جای گرفت، قلم و کاغذ به کناری رفت و کیبورد و موس جایگزین آن شد و مدیر دفتر خدمات قضایی و کاربران او به عنوان افرادی ناشناس در سلسله مراتب اداری قوه قضائیه وارد شدند، همه اینها خبر از یک تهاجم گسترده به حریم کارکنان قوه قضائیه بود و طبیعی ترین برخورد، مقابله با این تهاجم بود.

در نهایت، مقاومت در برابر پدیده های نو ظهور امری طبیعی است، اما با درک دلایل این مقاومت و اتخاذ رویکردهای مناسب می توان آن را به حداقل رساند

مقاومت در برابر پدیده های نو ظهور یک امر رایج و قابل درک است. انسان ها به طور طبیعی به وضع موجود عادت می کنند و هر تغییری، حتی اگر در نهایت مفید باشد، می تواند با ترس، ابهام و عدم اطمینان همراه باشد.

بسیاری دلیل این مقاومت را ترس از ناشناخته ها می دانند. پدیده های نو ظهور اغلب ناشناخته و غیر قابل پیش بینی هستند. افراد ممکن است نگران پیامدهای نامعلوم این پدیده ها بر زندگی، شغل و آینده خود باشند از سوی دیگر، عادت به وضع موجود انسان ها را از هرگونه تغییر در روال زندگی و الگوهای رفتاری گریزان کرده و افراد تمایل دارند به همان روش های آشنا و راحت قبلی پایبند بمانند.

علاوه بر موارد فوق گاهی اوقات مقاومت به دلیل عدم درک کامل پدیده نو ظهور و مزایا و معایب آن است. وقتی افراد نمی دانند چرا باید تغییری ایجاد شود، احتمال مقاومتشان بیشتر می شود.

گاهی اوقات نیز افراد به دلیل باورهای غلط یا پیش داوری های نادرست در مورد پدیده های نو ظهور ایستادگی می کنند. این پیش داوری ها ممکن است بر اساس شایعات، اطلاعات نادرست یا تجربیات منفی گذشته شکل گرفته باشند. گاهی نیز افراد ممکن است به دلیل ترس از این که دیگر نتوانند محیط اطراف خود را مدیریت کنند، تغییر را بر نمی تابند.

و به عنوان آخرین دلیل، حفظ منافع شخصی را نیز می توان به عنوان یک دلیل موثر بر تقابل با پدیده های نو ظهور برشمرد، انسانها وقتی احساس کنند منافع شخصی آنها ممکن است در معرض خطر قرار گیرد به شدت مقاومت به خرج می دهند، به عنوان مثال، ظهور یک فناوری جدید ممکن است باعث بیکار شدن برخی افراد شود یا موقعیت و قدرت افراد خاصی را تضعیف کند. در این صورت نیز مقاومت امری طبیعی است.

دفاتر خدمات الکترونیک قضایی نیز به عنوان یک پدیده نو ظهور از این قاعده مستثنی نیست، با ورود دفاتر خدمات الکترونیک قضایی بسیاری از روش های

منجر شود.

۳. کاهش هزینه های دادرسی

الکترونیکی شدن فرآیندهای قضایی و کاهش مراجعات حضوری و مسافرت از یک شهر به شهر دیگر، می تواند هزینه های دادرسی رای مردم کاهش دهد. این کاهش هزینه ها، ممکن است باعث شود که افراد بیشتری توانایی طرح دعوا را داشته باشند. بنابراین، کاهش هزینه ها نیز می تواند به افزایش آمار پرونده ها کمک کند.

۴. تبلیغات و اطلاع رسانی

تبلیغات و اطلاع رسانی در مورد خدمات دفاتر قضایی و نیز ایجاد سامانه هایی نظیر ۱۴۷۰ و راهنمایی های تلفنی و برخط، ممکن است باعث شود که افراد بیشتری از وجود این دفاتر و امکانات آن ها مطلع شوند. این اطلاع رسانی، می تواند باعث افزایش تقاضا برای خدمات قضایی و در نتیجه، افزایش آمار پرونده شود.

ب- دلایل دیگر افزایش آمار پرونده های قضایی (بدون ارتباط مستقیم با دفاتر خدمات قضایی)

به طور طبیعی و بدون توجه به وجود یا عدم وجود پدیده هایی نظیر دفاتر قضایی، ممکن است شاهد افزایش آمار پرونده های قضایی به دلیل وجود عوامل دیگر باشیم، برخی از این عوامل عبارتند از:

۱. افزایش جمعیت:

همان گونه که نمی توان نقش افزایش جمعیت را در تغییر سایر شاخصه های زندگی بشر نادیده گرفت، در رابطه با افزایش آمار پرونده های قضایی نیز این عامل نقش به سزایی دارد. از جمله اینکه، افزایش جمعیت، به طور طبیعی می تواند باعث افزایش تعداد اختلافات و در نتیجه، افزایش آمار پرونده های قضایی شود.

۲. مشکلات اقتصادی و اجتماعی

مشکلات اقتصادی و اجتماعی مانند بیکاری، فقر، تورم و نابرابری می توانند باعث افزایش اختلافات و درگیری ها در جامعه شوند. این اختلافات، اغلب به طرح دعوا در مراجع قضایی و ناگزیر افزایش آمار پرونده های قضایی منجر می شوند.

۳. تغییرات فرهنگی و اجتماعی

تغییرات فرهنگی و اجتماعی مانند افزایش فردگرایی، کاهش اعتماد اجتماعی و تغییر در ارزش ها، می توانند باعث افزایش اختلافات و در نتیجه، افزایش آمار پرونده های قضایی شوند.

و افراد را به پذیرش تغییرات و پیشرفت ها تشویق کرد.

این مقاله در تلاش است با بررسی چرایی موافقت ها و مخالفت ها با دفاتر الکترونیک قضایی، به حل بخشی از این معضل کمک نماید.

آیا دفاتر خدمات الکترونیک قضایی موجب افزایش آمار واطاله دادرسی در پرونده ها شده اند؟

مهمترین اتهام دفاتر خدمات الکترونیک قضایی از دید مخالفان آن افزایش آمار پرونده های قضایی و اطاله در رسیدگی پرونده ها است که قبل از هر چیز به بررسی اجمالی آن می پردازیم.

متأسفانه تصور نادرستی در بین مخالفان تأسیس دفاتر قضایی وجود دارد مبنی بر اینکه دفاتر قضایی موجب افزایش آمار پرونده های قضایی و اطاله دادرسی شده اند.

در مورد این ادعا، باید بگویم که این موضوع کمی پیچیده است و نمی توان به سادگی آن را تایید یا رد کرد. دلایل مختلفی می تواند در افزایش آمار پرونده ها دخیل باشد و دفاتر قضایی ممکن است تنها یکی از این عوامل احتمالی باشند. برای بررسی دقیق تر این موضوع، می توان موضوع را از دو جنبه بررسی کرد: الف- دلایل احتمالی افزایش آمار پرونده ها (با در نظر گرفتن نقش دفاتر قضایی)؛

در این بخش اشاره ای کوتاه به چهار دلیل در رابطه با افزایش آمار که دفاتر قضایی در آن نقش دارند خواهیم داشت

۱. تسهیل دسترسی به دادگستری

یکی از اهداف اصلی تأسیس دفاتر خدمات الکترونیک قضایی، تسهیل دسترسی مردم به خدمات قضایی بوده است. با ایجاد این دفاتر، مردم می توانند به راحتی و با صرف زمان و هزینه کمتر، دادخواست یا شکوائیه خود را ثبت کنند. این تسهیل دسترسی، ممکن است باعث شود که افرادی که قبلاً به دلیل مشکلات رفت و آمد یا هزینه ها از پیگیری حقوقی خود صرف نظر می کردند، اکنون اقدام به طرح دعوا کنند. بنابراین، دفاتر قضایی می توانند با تسهیل دسترسی مردم به قوه قضائیه، به افزایش آمار پرونده ها کمک کنند.

۲. افزایش آگاهی حقوقی

دفاتر قضایی، با ارائه خدمات مشاوره و راهنمایی حقوقی، به افزایش آگاهی مردم از حقوق و تکالیف خود کمک می کنند. این آگاهی، ممکن است باعث شود که مردم بیشتر به دنبال احقاق حقوق خود از طریق مراجع قضایی باشند. بنابراین، افزایش آگاهی حقوقی نیز می تواند به افزایش آمار پرونده ها

۴. پیچیدگی روابط اجتماعی و اقتصادی

با گسترش روابط اجتماعی و اقتصادی، روابط بین افراد و سازمان‌ها پیچیده‌تر شده است. این پیچیدگی، می‌تواند باعث بروز اختلافات و تعارضات بیشتر و در نتیجه، افزایش آمار پرونده‌های قضایی شود.

۵. ضعف در سازوکارهای حل اختلاف غیرقضایی:

در صورتی که سازوکارهای حل اختلاف غیرقضایی مانند میانجی‌گری، داوری و سازش، به خوبی عمل نکنند، افراد مجبور می‌شوند برای حل اختلافات خود به مراجع قضایی مراجعه کنند. این موضوع، می‌تواند باعث افزایش آمار پرونده‌های قضایی شود.

۶. تغییر قوانین و مقررات:

تغییر قوانین و مقررات، ممکن است باعث ایجاد ابهام و تفسیرهای مختلف شود و در نتیجه، اختلافات و دعاوی جدیدی ایجاد شود و بر آمار پرونده‌های قضایی بیفزاید.

نتیجه اینکه با توجه به موارد فوق، نمی‌توان به طور قطع ادعا کرد که دفاتر خدمات الکترونیک قضایی، به خودی خود عامل افزایش آمار پرونده‌های قضایی هستند. این دفاتر، ممکن است با تسهیل دسترسی و افزایش آگاهی حقوقی، به این افزایش کمک کرده باشند، اما عوامل دیگری مانند افزایش جمعیت، مشکلات اقتصادی و اجتماعی، تغییرات فرهنگی و اجتماعی، پیچیدگی روابط و ضعف در سازوکارهای حل اختلاف غیرقضایی نیز در این زمینه نقش اصلی را دارند. برای بررسی دقیق‌تر این موضوع، نیاز به انجام تحقیقات آماری و تحلیل‌های دقیق‌تر است تا سهم هر یک از عوامل مؤثر در افزایش آمار پرونده‌ها مشخص شود.

نقش دفاتر خدمات الکترونیک قضایی در توسعه سیستم قضایی کشور

مدیرعامل محترم کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی در یادداشتی تحت عنوان نقش کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی در تحقق سند تحول و تعالی قوه قضائیه نوشت: شاید در اوایل تأسیس دفاتر خدمات الکترونیک قضایی در سال ۱۳۹۲، کمتر کسی فکر می‌کرد که این دفاتر، این‌گونه بتوانند در پیشبرد اهداف والای قوه قضائیه نقش آفرینی کنند، اما با رشد فناوری اطلاعات در دنیا و ایران اسلامی و با توجه به سامانه محور بودن سند تحول و تعالی دستگاه قضایی و تعریف بیش از یکصد سامانه در مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضائیه که روز به روز هم در حال توسعه ست، نقش مهم و مؤثر دفاتر، بیش از پیش آشکار می‌شود.

برای روشن تر شدن صحت این ادعا بهتر است مروری هرچند کوتاه، داشته باشیم به وضعیت ثبت پرونده‌های قضایی قبل از ایجاد دفاتر خدمات الکترونیک قضایی و سپس بخشی از منافع ایجاد دفاتر را به استحضار

خوانندگان محترم برسانیم.

الف- وضعیت پذیرش پرونده در دادگستری‌ها قبل از تأسیس دفاتر خدمات الکترونیک قضایی:

به طور کلی، قبل از تأسیس دفاتر خدمات الکترونیک قضایی، سیستم پذیرش پرونده در دادگستری‌ها، یک سیستم زمان‌بر، پرهزینه، بوروکراتیک و تا حدی غیرشفاف بود که باعث نارضایتی مردم و فشار زیاد بر دستگاه قضایی می‌شد. تأسیس دفاتر خدمات الکترونیک قضایی، با هدف رفع این مشکلات و تسهیل دسترسی مردم به عدالت، گام مهمی در توسعه قضایی الکترونیک بود قبل از راه‌اندازی دفاتر خدمات الکترونیک قضایی، پذیرش پرونده‌ها در دادگستری‌ها عمدتاً به صورت حضوری و دستی انجام می‌شد. این روش، چالش‌ها و مشکلاتی را برای مردم و دستگاه قضایی به همراه داشت که به طور خلاصه به شرح زیر است:

۱. مراجعات حضوری گسترده

مردم برای ثبت دادخواست، شکوائیه، پیگیری پرونده و سایر امور قضایی، مجبور بودند به صورت حضوری به دادگستری‌ها مراجعه کنند، این مراجعات، به ویژه در شهرهای بزرگ، باعث ایجاد ازدحام و شلوغی در دادگستری‌ها می‌شد. از طرفی در موارد بسیاری جهت ثبت پرونده و یا پیگیری آن ناچار بودند رنج سفر از شهری به شهر دیگر را بر خود هموار کنند

۲. صرف زمان زیاد

مراجعه‌کنندگان باید ساعت‌ها در صف منتظر می‌ماندند تا نوبتشان شود و بتوانند پرونده خود را ثبت یا پیگیری کنند. این امر، وقت و انرژی زیادی را از مراجعان و کارکنان قوه قضائیه تلف می‌کرد.

۳. هزینه‌های جانبی

مراجعه حضوری به دادگستری‌ها، علاوه بر زمان، هزینه‌هایی مانند هزینه رفت و آمد، پارکینگ و گاهی اوقات، هزینه‌های جانبی دیگر را به همراه داشت. این هزینه‌ها، به ویژه برای افراد کم‌درآمد، قابل توجه بود.

۴. بروکراسی اداری

فرآیند پذیرش پرونده، شامل مراحل اداری پیچیده‌ای بود که گاهی اوقات، باعث سردرگمی مراجعان می‌شد. این بروکراسی، باعث طولانی شدن روند دادرسی و اتلاف وقت مراجعان می‌شد.

۵. کمبود نیروی انسانی

با توجه به حجم بالای مراجعات، دادگستری‌ها با کمبود نیروی انسانی برای رسیدگی به امور پذیرش پرونده‌ها مواجه بودند. این کمبود نیرو، باعث کندی روند کار و افزایش نارضایتی مردم می‌شد.

۶. کمبود فضای اداری

با توجه به دستی بودن پذیرش و ثبت پرونده‌ها و استفاده از کاغذ، اولاً

۳-۱. کاهش بوروکراسی اداری:

با الکترونیکی شدن فرآیندهای قضایی، بوروکراسی اداری کاهش یافته و انجام امور قضایی، سریع تر و آسان تر شده است. این امر، از سردرگمی و اتلاف وقت مردم جلوگیری می کند.

۴-۱ شفافیت بیشتر:

با ثبت الکترونیکی پرونده ها و اطلاع رسانی های قضایی از طریق این دفاتر، شفافیت بیشتری در فرآیند دادرسی ایجاد شده است. مردم می توانند به راحتی از آخرین وضعیت پرونده های خود مطلع شوند. علاوه بر این، با این روش ضمن اینکه ابلاغ های قضایی به سرعت به دست مخاطبین می رسد، موجب شده است که دایره عریض و طویل ابلاغ در دادگستری ها جمع آوری و نیروهای آن در جای دیگری مشغول انجام وظیفه شوند.

۵-۱. خدمات متنوع:

این دفاتر خدمات متنوعی مانند ثبت دادخواست، ثبت شکوائیه، پیگیری پرونده ها، دریافت ابلاغیه ها و سایر امور مربوط به دادرسی را ارائه می دهند. این تنوع خدمات، به مردم کمک می کند تا نیازهای قضایی خود را به صورت یکپارچه برطرف کنند.

۲. منافع برای قوه قضاییه:

۱-۲. کاهش حجم مراجعات حضوری:

با انجام بسیاری از امور قضایی به صورت الکترونیکی در دفاتر خدمات، حجم مراجعات حضوری به دادگاه ها کاهش یافته است. این امر، به کاهش فشار کاری بر قضات و کارکنان دادگستری کمک شایانی نموده است.

۲-۲. تسریع فرآیند دادرسی:

تسریع در رسیدگی ها همواره یکی از خواسته های اصلی مردم و دغدغه مسئولان دستگاه قضا و از چالش های مهم قوه قضاییه می باشد. با الکترونیکی شدن فرآیندها، روند دادرسی سریع تر شده و از اطاله دادرسی جلوگیری می شود به طور قطع این امر، موجب افزایش رضایتمندی مردم از قوه قضاییه می شود.

۳-۲. افزایش کارایی:

با مکانیزه شدن فرآیندها، کارایی و بهره وری دستگاه قضایی افزایش یافته است. این امر، از طریق صرفه جویی در منابع و هزینه ها به مدد قوه قضاییه آمده است.

۴-۲. کاهش هزینه ها:

با کاهش مراجعات حضوری و استفاده از فناوری های نوین، که منجر به استفاده بهینه از منابع مالی دستگاه قضایی شده است بخشی از هزینه های قوه قضاییه کاهش یافته است.

۵-۲. بهبود مدیریت پرونده ها:

قوه قضاییه مجبور به استفاده از نیروی انسانی مضاعف و از سوی دیگر اختصاص دادن فضای زیادی برای حضور مراجعین و نیز نگهداری اوراق و پرونده ها بود، به همین دلیل قوه قضاییه علاوه بر کمبود نیروی انسانی به شدت دچار کمبود فضای اداری بود.

۷. عدم شفافیت

در برخی موارد، فرآیند پذیرش پرونده ها شفاف نبود و مردم به درستی از روند کار و وضعیت پرونده خود مطلع نمی شدند. این امر، باعث ایجاد ابهام و بی اعتمادی در بین مردم می شد.

۸. اشتباهات انسانی

به دلیل انجام فرآیندها به صورت دستی، احتمال بروز اشتباهات انسانی در ثبت اطلاعات پرونده ها وجود داشت. این اشتباهات، می توانستند باعث بروز مشکلاتی در روند دادرسی شوند.

۹. مشکلات دسترسی برای همه

برای افرادی که در مناطق دورافتاده زندگی می کردند یا به دلیل مشکلات جسمی نمی توانستند به دادگستری مراجعه کنند، دسترسی به خدمات قضایی بسیار دشوار بود.

۱۰. نگهداری فیزیکی پرونده ها:

نگهداری فیزیکی پرونده ها در بایگانی دادگستری ها، علاوه بر اینکه فضای زیادی را اشغال می کرد، همواره با دلهره احتمال گم شدن، برداشتن اوراق و اسناد و یا آسیب دیدن پرونده ها همراه بود.

ب- مزایای ایجاد دفاتر خدمات الکترونیک قضایی

دفاتر خدمات الکترونیک قضایی، به عنوان واسطه ای بین مردم و قوه قضاییه، مزایای متعددی هم برای مردم و هم برای قوه قضاییه داشته اند. به طور خلاصه این منافع را در دو قسمت می توان بیان نمود

۱- منافع برای مردم

۱-۱ دسترسی آسان تر به خدمات قضایی:

این دفاتر، با ایجاد شعب در نقاط مختلف شهرها، دسترسی به خدمات قضایی را برای عموم مردم، به ویژه کسانی که در مناطق دورتر زندگی می کنند یا به اینترنت دسترسی ندارند، آسان تر کرده اند. مردم دیگر نیازی به مراجعه مستقیم به دادگستری برای انجام بسیاری از امور قضایی ندارند و می توانند از طریق این دفاتر، کارهای خود را پیگیری کنند.

۲-۱ صرفه جویی در زمان و هزینه:

با انجام بسیاری از مراحل دادرسی به صورت الکترونیکی در این دفاتر، مراجعات حضوری به دادگاه ها کاهش یافته و در نتیجه، در زمان و هزینه مردم صرفه جویی می شود. هزینه انجام برخی امور قضایی در این دفاتر، نسبت به زمانی که به طور مستقیم در دادگستری انجام می شد، کمتر است.

با ثبت الکترونیکی پرونده‌ها، مدیریت آن‌ها آسان‌تر شده و امکان ردیابی و پیگیری پرونده‌ها به شکل بهتری فراهم می‌شود. این امر، به کاهش احتمال گم شدن یا مفقود شدن پرونده‌ها کمک می‌کند.

۲-۶. شفافیت بیشتر در عملکرد:

ثبت الکترونیکی اطلاعات و فرآیندها، شفافیت بیشتری در عملکرد قوه قضاییه ایجاد می‌کند. اولین دستاورد شفافیت در عملکرد جلب اعتماد عمومی به دستگاه قضایی است که از دغدغه‌های هر ارگانی است.

۲-۷. افزایش نیروی کار متخصص:

در هر یک از دفاتر خدمات قضایی یک مدیر با تحصیلات حداقل کارشناسی و تجربه طولانی در امور حقوقی و قضائی و حداقل یک کاربر با تحصیلات حقوقی و چندین کارمند مشغول کار هستند. اگر به طور متوسط تعداد نفرات هر دفتر پنج نفر در نظر بگیریم با احتساب حدود یک هزار و دویست دفتر در کشور رقمی بالغ بر شش هزار نفر نیروی با کیفیت و متخصص که هزینه‌های آن‌ها بر عهده مدیر است به جمع کارکنان قوه قضاییه اضافه شده که کمترین هزینه ای برای قوه ندارند.

۲-۸. افزایش ساختمان و فضای اداری:

هر دفتر قضایی، فضایی حدود هفتاد تا دویست متر مربع به فضای اداری قوه قضاییه افزوده است، اگر به طور متوسط این رقم را صد متر مربع در نظر بگیریم با احتساب حدود یک هزار و دویست دفتر به رقمی بالغ بر یکصد و بیست هزار متر مربع ساختمان اداری با کیفیت بسیار مطلوب می‌رسیم که بدون هیچ گونه هزینه ای در اختیار قوه قضاییه و مراجعین آن قرار گرفته است.

۲-۹. افزایش تجهیزات و امکانات

هر دفتر علاوه بر ساختمان، تجهیزات از کامپیوتر و سایر تجهیزات و نرم افزارها و سخت افزارهای الکترونیک گرفته تا میز و صندلی و کانترو و غیره را با هزینه خود تهیه و مشغول به کار شده است، این امکانات هم بدون هزینه در اختیار اهداف قوه قضاییه قرار دارد. با مجموع دلایل برشمرده فوق ملاحظه می‌شود به طور کلی، دفاتر خدمات الکترونیک قضایی، گامی مثبت در جهت تسهیل دسترسی مردم به عدالت و افزایش کارایی دستگاه قضایی بوده‌اند. البته ممکن است هنوز چالش‌هایی در این زمینه وجود داشته باشد که نیاز به توجه و بهبود دارند، اما هرکس با نگاه منصفانه به این دفاتر بنگرد چاره ای جز تأیید وجود مثبت آن نخواهد داشت.

چالش‌ها و مشکلات دفاتر خدمات الکترونیک قضایی

در کنار مزایای قابل توجهی که دفاتر خدمات الکترونیک قضایی به همراه داشته‌اند، برخی معایب و چالش‌ها نیز وجود دارد که نمی‌توان از آن‌ها چشم‌پوشی کرد. در اینجا به برخی از این معایب اشاره و برای هریک راه کاری را جهت بهبود ارائه خواهیم نمود

۱. هزینه‌های خدمات:

یکی از اصلی‌ترین انتقادات به این دفاتر، هزینه‌هایی است که برای

انجام خدمات دریافت می‌کنند. این هزینه‌ها گاهی برای برخی از اقشار جامعه، به ویژه افراد کم‌درآمد، سنگین و بازدارنده است و برخی از افراد معتقدند که این هزینه‌ها با هدف اصلی تسهیل دسترسی مردم به عدالت مغایرت دارد.

در این رابطه باید به استحضار خوانندگان محترم برسانیم که بخش اصلی دریافتی‌ها از مراجعین اختصاص به هزینه دادرسی دارد که قبل از ایجاد دفاتر هم از مردم دریافت می‌شد، آنچه که برای دفاتر می‌ماند رقم کوچکی از دریافت‌ها است که به نسبت مسئولیت و امکانات و تجهیزاتی که دفاتر در اختیار گذاشته‌اند رقم ناچیزی است.

برای رفع این نقیصه برخی از متخصصین و دست‌اندرکاران معتقدند که قوه قضاییه این امکان را دارد که تعرفه در نظر گرفته شده برای دفاتر را از محل هزینه‌های دادرسی پرداخت و مردم را از پرداخت هزینه اضافی به دفاتر معاف نماید.

۲. عدم دسترسی یکسان:

با وجود گسترش این دفاتر در شهرها و بخش‌ها، هنوز در برخی مناطق محروم و روستایی، دسترسی به این خدمات محدود است. این موضوع باعث می‌شود تا برخی از شهروندان نتوانند از مزایای این دفاتر بهره‌مند شوند و مجبور به مراجعه حضوری به دادگستری شوند.

البته این موضوع در دستور کار کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضائی و مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضائیة قرار دارد ولی به لحاظ پیچیدگی‌ها و حساسیت‌های انتخاب مدیران و صدور پروانه تأسیس دفتر روند انجام کار کمی کند پیش می‌رود، با این حال به زودی شاهد افتتاح دفاتر جدید در سراسر کشور خواهیم بود.

۳. مشکلات فنی و قطعی سیستم:

گاهی اوقات، سیستم‌های الکترونیکی این دفاتر دچار مشکلات فنی می‌شوند یا با قطعی مواجه می‌شوند. این موضوع باعث می‌شود تا روند انجام امور قضایی کند شود و باعث ایجاد نارضایتی در بین مراجعان شود.

در این رابطه، با توجه به متخصصان قوی و با انگیزه و دغدغه مندی که در کانون دفاتر و نیز مرکز فناوری و اطلاعات قوه مشغول انجام کارند، تا حدود زیادی رفع شده و در ماه‌های اخیر به گفته مدیران دفاتر و مسئولین مربوطه کاهش چشمگیری داشته است و امیدواریم در آینده، این مشکل به حداقل ممن برسد.

۴. مسائل امنیتی:

با الکترونیکی شدن اطلاعات و اسناد قضایی، نگرانی‌هایی در مورد امنیت این اطلاعات و احتمال دسترسی غیرمجاز به آن‌ها وجود دارد. حفظ امنیت اطلاعات شخصی و پرونده‌های قضایی باید به طور جدی

آن موجب آشنایی بیشتر مردم با این دفاتر خواهد شد. از سوی دیگر می‌توان با ساخت فیلم و سریال‌هایی با رویکرد آشنایی مردم با دفاتر این نقیصه را به طور کامل برطرف نمود.

۶. وابستگی به اینترنت:

انجام امور قضایی در این دفاتر، به اینترنت پرسرعت و پایدار وابسته است. در مناطقی که دسترسی به اینترنت محدود است یا سرعت اینترنت پایین است، ممکن است انجام امور قضایی با مشکل مواجه شود. البته این مسئله نیز با ایجاد شبکه‌های پرسرعت اینترنت در اکثر نقاط کشور به شدت کاهش یافته و ان شاء الله در آینده نزدیک شاهد برطرف شدن کامل آن باشیم.

در مجموع حتی با وجود این معایب، دفاتر خدمات الکترونیک قضایی به عنوان یک گام مهم در جهت توسعه عدالت الکترونیک و تسهیل دسترسی مردم به خدمات قضایی تلقی می‌شوند و به طور قطع و یقین با رفع تدریجی این چالش‌ها و بهبود عملکرد این دفاتر، می‌توان به اهداف مورد نظر در زمینه عدالت الکترونیک آن گونه که شایسته مردم فهیم و قدرشناس ایران است، دست یابیم.

مورد توجه قرار گیرد. البته استفاده از تجهیزات و فناوری‌های روز دنیا و بکارگیری تجهیزات پیشگیرانه و دقت و وسواس متخصصین امر، نگرانی‌های امنیتی را تا حد زیادی کاهش داده است اما کیست که نداند مسائل امنیتی در کار با فناوری اطلاعات هرگز به صفر نمی‌رسد و نیازمند این است که هر گام را با دقت، حساسیت و وسواس بسیار برداریم.

۵. عدم اطلاع‌رسانی کافی:

برخی از مردم هنوز به طور کامل از وجود و مزایای این دفاتر مطلع نیستند. به همین دلیل، برخی از افراد همچنان به روش‌های سنتی مراجعه حضوری به دادگستری برای انجام امور قضایی خود ادامه می‌دهند و بعضاً با در بسته مواجه می‌شوند.

خوشبختانه اخیراً با تلاش روابط عمومی کانون دفاتر، تعامل خوبی بین صدا و سیما و جمهوری اسلامی و کانون دفاتر الکترونیک قضایی ایجاد شده است و با انجام مصاحبه با مردم، مدیران و کارکنان دفاتر و پخش آن در اخبار سراسری صدا و سیما و نیز گزارش‌های خبری در ساعات پربیننده تلویزیون، حرکت خوبی آغاز شده که آن شاء الله تداوم

ساماندهی نیروی انسانی در دفاتر خدمات قضایی

را ارائه می‌دهند که بیش از ۶۰ درصد مراجعات را به خود اختصاص می‌دهد. شاطری همچنین در مورد ارائه مشاوره‌های

حقوقی در حوزه خانواده و تلاش برای حل مشکلات قضایی بدون نیاز به شکایت رسمی گفت و همچنین به اهمیت راه اندازی دادگاه‌های صلح در شهرستان اشاره کرد و از آن به عنوان راهی برای افزایش درآمد دفاتر و تسهیل خدمت رسانی نام برد. او ضمن تاکید بر افزایش تعرفه‌ها به تناسب حجم خدمات دفاتر، افزود: «می‌توان با گسترش فعالیت دفاتر به ویژه در حوزه مشاوره حقوقی و داور، هم به اقتصاد دفاتر کمک کرد و هم مشکلات مردم را حل کرد». مدیر دفتر خدمات الکترونیک قضایی شهرستان عسلویه در پایان به مشکلات امنیتی دفاتر اشاره کرد گفت: «با توجه به فشارهایی که برخی مراجعان به دلیل مشکلات قضایی دارند، لازم است اقدامات بیشتری برای امنیت کارکنان و پیشگیری از تنش‌ها در دفاتر انجام شود.»

سکینه شاطری، مدیر تنها دفتر خدمات الکترونیک قضایی شهرستان عسلویه از ضرورت ساماندهی نیروی انسانی در این دفاتر و رفع مشکلات بیمه و دستمزد کاربران سخن گفت.

او با اشاره به افزایش مراجعات به دفاتر در پی راه اندازی آنها، تصریح کرد: «پیش از این، مردم برای دریافت خدمات قضایی باید به دادگستری مراجعه می‌کردند. این امر زمان بر و موجب اطاله دادرسی می‌شد. دفاتر خدمات الکترونیک قضایی اکنون با ارائه خدمات سریع‌تر و آرام‌تر به مردم، شرایط بهتری را فراهم کرده‌اند.»

شاطری با اشاره به مشکلات موجود در دفاتر خدمات قضایی از جمله نبود بیمه مسئولیت برای مدیران و کاربران، خواستار ایجاد مشوق‌ها و تسهیلات برای جذب و نگهداری نیروی انسانی در دفاتر شد. او همچنین به افزایش پرونده‌های طلاق به ویژه طلاق توافقی و مراجعات زیاد به دفتر در حوزه‌های تصادفات و مسائل مالی اشاره کرد و افزود: «در بخش‌های مختلف، دفاتر خدمات الکترونیک قضایی خدماتی همچون صدور گواهی عدم سوء پیشینه و امور مربوط به شرکت‌ها

ضرورت افزایش صلاحیت دفاتر و توجه به آینده شغلی مدیران

برای امنیت بیشتر مدیران دفاتر شد. رهدارپور به میزان پایین آگاهی حقوقی مردم اشاره کرد و ارائه مشاوره

حقوقی رایگان در دفتر خود را یکی از خدمات مهم دانست. او با انتقاد از تعرفه‌های پایین خدمات قضایی در دفاتر و ناتوانی آنها در پوشش هزینه‌ها به ویژه در شرایط تورم، خواستار تغییراتی در این زمینه شد. علاوه بر این، مدیر دفتر خدمات الکترونیک قضایی وردآورد از ضعف خدمات خودکاربری در مناطق کم اطلاع حقوقی یاد کرد و گفت این خدمات باعث اطاله دادرسی می‌شود. او در پایان ابراز امیدواری کرد امور رفاهی و شرایط شغلی مدیران دفاتر بهتر مورد توجه قرار گیرد.

حمید رهدارپور، مدیر دفتر خدمات الکترونیک قضایی در وردآورد بر ضرورت افزایش صلاحیت دفاتر برای ارائه خدمات قضایی از جمله داور و اجرای احکام تاکید کرد.

او با اشاره به تراکم زدایی و سهولت دسترسی مردم به خدمات قضایی گفت: «دفاتر نقش مهمی در کاهش اطاله دادرسی و تسهیل دسترسی به خدمات دارند.» رهدارپور همچنین به بار روانی مراجعه به مجتمع‌های قضایی و چگونگی تکریم ارباب رجوع در دفاتر اشاره کرد. او از مشکلاتی مانند قطعی سامانه‌ها، کندی روند خدمات و مسئولیت‌های ناشی از اشتباهات کاربران یا ارباب رجوع در دفاتر سخن گفت و خواستار اصلاحاتی برای رفع این مسائل شد. همچنین از عدم امنیت شغلی مدیران دفاتر و تنش‌های احتمالی با مراجعان در صورت عدم احقاق حق یاد کرد و خواستار تدابیری

خطر جولان عریضه نویسان در خودکاربری ها

او همچنین به ارائه خدمات مشاوره حقوقی رایگان به مراجعه کنندگان اشاره کرد و خواستار اعمال تعرفه های

مصوب برای این خدمات شد: «این مشاوره ها باید با تعرفه مشخصی انجام شود تا انگیزه کافی برای مدیران دفاتر وجود داشته باشد.» او انتقاد کرد: «تعرفه های مشاوره حقوقی با وجود تعیین شدن، هنوز اجرایی نشده اند و این موضوع باید سریع تر حل شود.» این مدیر دفتر از جانمایی دفاتر خدمات الکترونیک قضایی در شهرستان بجنورد انتقاد کرد و گفت: «به دلیل اشباع شدن دفاتر و تکمیل ظرفیت، راه اندازی دفاتر جدید مقرون به صرفه نیست.» به گفته جزمی، مدیران دفاتر باید هزینه های زیادی برای دفتر، پرسنل و دیگر هزینه ها پرداخت کنند، اما درآمدی کافی ندارند. جزمی به موضوع رتبه بندی دفاتر خدمات الکترونیک قضایی اشاره و از این اقدام استقبال کرد، اما خواستار تعیین شاخص های دقیق برای آن شد. او در نهایت از کانون دفاتر درخواست کرد تا حمایت های بیشتری از مدیران دفاتر از جمله راه اندازی بیمه پایه و تکمیلی و فراهم آوردن امکانات رفاهی برای آنها انجام دهد.

مدیر دفتر خدمات الکترونیک قضایی در شهرستان بجنورد، حمیدرضا جزمی در مصاحبه ای درباره چالش های توسعه خدمات خودکاربری برای مردم، دستگاه قضایی و دفاتر خدمات الکترونیک قضایی هشدار داد.

او گفت: «با توجه به دانش حقوقی اندک مردم، این خدمات خودکاربری موجب می شود عرصه برای جولان عریضه نویسان و کافی نت ها فراهم شود. این افراد به دلیل ناآگاهی مردم از مسائل حقوقی رشد کرده اند، مشکلات زیادی برای مراجعان ایجاد می کنند.» جزمی توضیح داد: «پیش از راه اندازی دفاتر خدمات الکترونیک، مردم برای انجام امور قضایی باید به دادگستری مراجعه می کردند، اما پس از راه اندازی این دفاتر، کار برای مردم و دستگاه قضایی تسهیل شده است.»

او از این دفاتر به عنوان خط مقدم ورود مردم به دستگاه قضایی یاد کرد و گفت: «آنها در این مسیر با فشار کاری زیادی رو به رو هستند. به ویژه اینکه مراجعه کنندگان برای انجام امور قضایی به دفاتر مراجعه می کنند و بیشتر دعاوی ملکی، کیفری (مانند ضرب و جرح، تهدید و توهین) و همچنین پرونده های خانواده و طلاق از جمله دلایل این مراجعه هاست.»

مدیر دفتر بجنورد همچنین به مشکل عدم استقبال مردم از سامانه نوبت دهی الکترونیکی اشاره کرد و گفت: «مردم به دلیل عدم آگاهی از نحوه استفاده از این سامانه ترجیح می دهند حضوری به دفاتر مراجعه کنند.»

او به اهمیت آموزش و فرهنگ سازی در این زمینه تاکید کرد و گفت: «کمتر از ۳۰ درصد از مراجعه کنندگان به دفاتر از امور حقوقی آگاهی دارند.»

جزمی در ادامه به مشکلاتی که دفاتر خدمات الکترونیک قضایی با آنها مواجه هستند، اشاره و از مشکلات زیرساختی سامانه های الکترونیک و اختلالات روزانه در آنها گلایه کرد و خواستار تقویت این زیرساخت ها شد.

این اختلالات، به گفته جزمی، روند خدمت رسانی را مختل کرده و سامانه های موجود نمی توانند نیازهای روز افزون مردم و وکلای را برآورده کنند.

ضرورت بهره‌مندی از شبکه تخصصی دفاتر خدمات الکترونیک قضایی و توسعه سبد خدمات

نویسان مراجعه می‌کنند و این گروه‌ها هزینه‌های زیادی از مردم دریافت می‌کنند. به اعتقاد او در صورتی که این خدمات به طور کامل خودکار شوند، ممکن است عوارضی همچون ارسال اطلاعات غیرضروری به دادگستری و افزایش ورودی پرونده‌ها ایجاد شود. شهیدی همچنین از ظرفیت‌های بالقوه دفاتر سخن گفت و بر ضرورت توسعه سبد خدمات دفاتر تاکید کرد: «اکنون دفاتر می‌توانند خدمات مربوط به پرونده‌های تعزیرات حکومتی و سفته‌ها را نیز پیگیری کنند.» او اشاره کرد: «برخی مناطق با اشباع دفاتر مواجه هستند و لازم است نیازسنجی دقیق‌تری برای تاسیس دفاتر جدید در مناطق مختلف انجام شود.» مدیر دفتر خدمات الکترونیک قضایی اسلامشهر از اهمیت گردهمایی‌های مدیران دفاتر که به ویژه در مشهد مقدس برگزار می‌شود صحبت کرد و گفت: «این نشست‌ها موجب هم‌فکری و هم‌افزایی مدیران می‌شود.» در نهایت، شهیدی تاکید کرد: «در نظر گرفتن مشوق‌ها برای کاربران و مدیران، مانند بیمه پایه و تکمیلی به امنیت شغلی آنها کمک کرده و انگیزه آنها را برای ادامه خدمت رسانی افزایش خواهد داد.»

محمد شهیدی، مدیر نخستین دفتر خدمات الکترونیک قضایی شهرستان اسلامشهر، به تشریح نقش دفاتر در تسهیل دسترسی مردم به خدمات قضایی پرداخت و از آن به عنوان عاملی برای کاهش بار دادگستری‌ها یاد کرد. او تاکید داشت: «راه اندازی دفاتر باعث بهبود کیفیت خدمات و تسریع در پیگیری امور قضایی مردم شده است.»

شهیدی با اشاره به مشکلات اقتصادی دفاتر از عدم تناسب درآمد و هزینه‌ها ابراز نگرانی کرد و گفت: «هزینه‌های بیمه، مالیات، اجاره و حقوق کارکنان موجب شده‌اند بسیاری از دفاتر در عمل سود دهی کافی نداشته باشند.» او همچنین از لزوم ارائه مشاوره حقوقی در دفاتر خدمات الکترونیک قضایی به ویژه در شهرستان‌هایی همچون اسلامشهر که کم‌برخوردار هستند، صحبت کرد و افزود: «اعطای مجوز داوری به مدیران دفاتر قدمی مثبت در این راستا بوده است.» در خصوص توسعه خودکاربری‌ها، شهیدی هشدار داد این خدمات می‌توانند موجب آسیب‌هایی برای مردم شوند، چراکه بسیاری از افراد با آگاهی پایین حقوقی به کافی نت‌ها و عریضه

تخصصی شدن دفاتر قضایی و افزودن کاربران به دفاتر موجود

از مشکلات ابلاغ نادرست اشاره کرد:

«مشکلاتی مانند اختلالات سامانه، عدم

دسترسی مستقیم به معاونت ها و مستندات ناقص وجود دارند.» همچنین مدیر دفتر خدمات الکترونیک قضایی قم از عدم تطابق هزینه ها و درآمدها در دفاتر، به ویژه در کلان شهرها، گلایه کرد و بر ضرورت مشاوره حقوقی به مراجعان با دانش حقوقی کم تاکید داشت: «حفظ خدمات خودکاربری برای افرادی که قادر به مراجعه حضوری نیستند مفید خواهد بود.» در نهایت او پیشنهاد کرد جلسات ماهانه بین مدیران دفاتر و معاونت های قضایی هر شهر برگزار شود تا رویه ها و بخشنامه ها سریع تر به دفاتر ابلاغ شوند: «کاربران دفاتر بیشترین زحمات را متحمل می شوند و از این رو اگر نقش آنها بیشتر دیده شود، می تواند روحیه مضاعفی برای مجموعه دفاتر ایجاد کند.»

محمد مهدی میرصادقی، مدیر نخستین دفتر خدمات الکترونیک قضایی در قم در گفتگو با اشاره به نقش تخصصی شدن دادگاه ها و دفاتر خدمات قضایی، معتقد است: «این اقدام می تواند خطاها را کاهش داده و بسیاری از دعاوی را به صورت غیر حضوری و از طریق تبادل لوایح حل کند.» او که از سال ۱۳۹۳ مدیریت این دفتر را بر عهده داشته است عنوان کرد: «روزانه حدود ۱۵۰ مراجعه کننده داریم که بیشتر درخواست ها شامل چاپ ابلاغیه، ثبت نام ثنا و صدور گواهی عدم سوء پیشینه است.» همچنین او به کمبود استفاده از سامانه نوبت گیری الکترونیک اشاره کرده و بر این باور است بهتر خواهد بود به جای تاسیس دفاتر جدید، کاربران دفاتر موجود افزایش یابند. میرصادقی در ادامه به تاثیر فناوری در شکل گیری دفاتر خدمات الکترونیک قضایی و برکات آن نظیر دسترسی سریع به پرونده ها، ارسال الکترونیک دادخواست ها، کاهش حضور فیزیکی مردم و پیشگیری

پیشنهاد تاسیس واحد ارشاد حقوقی و تعیین تعرفه ها بر اساس اهمیت اوراق قضایی

نیز از کندی و قطعی سامانه ها

شکایت کرد که موجب

نارضایتی مراجعان می شود. در

زمینه تعرفه ها و هزینه ها، مدیر دفتر

خدمات الکترونیک قضایی گنبد کاووس از

عدم تطابق تعرفه ها با هزینه های واقعی دفاتر قضایی در شرایط تورمی انتقاد کرد و پیشنهاد داد: «تعرفه ها باید با توجه به اهمیت اوراق قضایی تنظیم شوند. تاسیس واحدهای ارشاد حقوقی ضروری است تا از این طریق تا از مشکلات حقوقی مراجعان جلوگیری شود.» در نهایت، سرایلو به راهکارهایی برای توسعه سبد خدمات دفاتر مانند واگذاری برخی از امور اجرایی، دآوری و خدمات ثبت اسناد اشاره کرد و پیشنهاد داد: «دفاتر خدمات الکترونیک قضایی رتبه بندی شوند تا کیفیت خدمات و رضایت مراجعان افزایش یابد.»

مدیر دفتر خدمات الکترونیک قضایی شهرستان گنبد کاووس، حسین سرایلو، پیشنهاد تاسیس واحد ارشاد حقوقی برای کمک به مراجعان جهت تنظیم عرایض قانونی و جلوگیری از اطاله دادرسی را مطرح کرد. او با اشاره به مشکلات موجود از جمله عدم آگاهی حقوقی مردم و مشکلات در تنظیم عریضه ها، تاکید کرد: «مدیران دفاتر صرفاً وظیفه ارسال اوراق به مراجع قضایی را دارند و تنظیم عریضه به عهده وکیل است. این امر باعث سرگردانی مراجعان و افزایش هزینه ها می شود.» سرایلو پیشنهاد داد تا با تاسیس واحدهای ارشاد حقوقی و تعیین تعرفه های مشخص این مشکل حل و برای جلوگیری از ورود پرونده های ناقص به محاکم از تجربه کارشناسان حقوقی بهره برداری شود. او به مشکلات مربوط به احراز هویت مراجعان با استفاده از ابزارهای الکترونیکی قدیمی اشاره کرد و گفت: «برای جلوگیری از خطا و سوء استفاده باید از تکنولوژی های پیشرفته مانند هوش مصنوعی استفاده شود.» او در مورد مشکلات فنی سامانه ها

نظارت دفاتر الکترونیک بر دادخواست‌ها، تسریع دادرسی و کاهش اطاله آن را به همراه دارد

با کیفیت خدمات متناسب نیست. او پیشنهاد داد: «تعرفه‌ها باید متناسب با هزینه‌ها و کیفیت خدمات

افزایش یابد. از سوی دیگر، اختلالات سامانه‌ها در روزهای شلوغ، به ویژه بعد از تعطیلات، منجر به نارضایتی مردم و مشکلات در ارائه خدمات می‌شود. هزینه‌های سرسام آور دفاتر در برخی مناطق به ویژه در تهران، یکی دیگر از چالش‌هاست که نباید از آن به سادگی عبور کرد.» در پایان، مدیر دفتر خدمات الکترونیک قضایی در تهران بر لزوم توسعه سبد خدمات دفاتر تاکید کرد و گفت: «دفاتر می‌توانند علاوه بر خدمات قضایی، خدماتی مانند صدور گواهی حصر وراثت، داوری و دیگر امور شبه قضایی را نیز ارائه دهند.» او همچنین به مشکلات محدودیت دسترسی مردم به خدمات خودکاربری اشاره کرد و بر لزوم توسعه بیشتر این خدمات تاکید داشت.

محمود محمدی قوه‌کی، مدیر دفتر خدمات الکترونیک قضایی در تهران در مصاحبه‌اش به تاثیر مثبت دفاتر الکترونیک بر روند خدمات قضایی اشاره کرد و گفت: «این دفاتر باعث کاهش حجم مراجعان به دادگاه‌ها، تسریع فرایند دادرسی و کاهش اطاله دادرسی شده‌اند.» به گفته او، نظارت دفاتر خدمات الکترونیک قضایی بر تقدیم دادخواست‌ها و شکواییه‌ها موجب تسریع دادرسی و کاهش اطاله آن شده است: «دفاتر، خدمات مشاوره حقوقی رایگان در اختیار مراجعانی قرار می‌دهند که قادر به دریافت مشاوره حقوقی از وکیل نیستند. این دفاتر همچنین امکان دریافت اوراق قضایی به طور الکترونیکی را برای مردم فراهم کرده‌اند که از هزینه‌های اضافی و سفرهای طولانی جلوگیری می‌کند.» محمدی قوه‌کی در مورد مشکلات موجود در دفاتر الکترونیک صحبت کرد و گفت: «یکی از مشکلات مهم، تعرفه‌های پایین خدمات دفاتر است که

خدمات دفاتر، کارآمدی نظام قضایی را افزایش داده

نقص‌ها در دفاتر بهبود یابد تا از اطاله دادرسی جلوگیری شود.» مدیر دفتر خدمات الکترونیک قضایی کاشمر از عدم بهره‌مندی مناسب مردم از خدمات خودکاربری به دلیل

آگاهی کم آنان سخن گفت و افزود: «این خدمات بیشتر برای وکلا مفید است.» او به اهمیت طرح رتبه بندی دفاتر اشاره کرد و بر لزوم افزایش سبد خدمات دفاتر تاکید داشت، مانند ارائه خدمات شبه قضایی از قبیل داوری و دعاوی تخلقات رانندگی که می‌تواند بار دادگستری‌ها را کاهش دهد. زارعی در نهایت از کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی قدردانی کرد و خواستار حمایت‌های مالی و معنوی از مدیران دفاتر برای بهبود کیفیت خدمات شد.

محمد زارعی، مدیر دفتر خدمات الکترونیک قضایی در شهرستان کاشمر از تاثیر مثبت و موثر دفاتر بر فرآیند قضایی و تسهیل دسترسی مردم به خدمات قضایی سخن گفت و با اشاره به کاهش مراجعات حضوری مردم به محاکم و دادگستری‌ها بیان کرد: «الکترونیکی شدن خدمات قضایی به کاهش هزینه‌ها و صرفه جویی در وقت مردم کمک کرده و از سفرهای غیرضروری جلوگیری کرده است.»

زارعی همچنین به نقش مشاوره‌های حقوقی رایگان در دفاتر اشاره کرد: «روزانه تعداد زیادی از مراجعان از مشاوره‌های حقوقی رایگان بهره‌مند می‌شوند.» از دیگر چالش‌های دفاتر، زارعی به قطعی و کندی سامانه‌ها، عدم تطابق هزینه‌ها و درآمدها و مشکلات مرتبط با ثبت نام در سامانه‌ها اشاره کرد. او تاکید داشت: «برای رفع این مشکلات باید تعرفه‌ها متناسب با هزینه‌ها و خدمات افزایش یابد و همچنین فرآیند رفع

تکریم مراجعان، امنیت ایجاد کرده و راهنمایی مدیران، خدمت عمومی است

شود. «مدیر دفتر خدمات الکترونیک قضایی دهدشت با استقبال از طرح رتبه بندی دفاتر، معتقد است: «این اقدام به افزایش کیفیت خدمات و رضایت مردم کمک خواهد کرد. پیشنهاد می‌کنم سطح هر دفتر به صورت عمومی از طریق بنرها به اطلاع عموم برسد و همچنین با معرفی مدیران شایسته، انگیزه برای خدمات رسانی بیشتر تقویت شود.» او همچنین به مشکلات مالی دفاتر اشاره کرد و خواستار تسهیلات ویژه برای مدیران دفاتر با توجه به هزینه‌های بالای آنها شد: «از معاونت خدمات الکترونیک قضایی خواستارم با توجه به تصویب قوانین جدید، آموزش‌های به روزی برای مدیران دفاتر ارائه کند.»

مدیر دفتر خدمات الکترونیک قضایی شهرستان دهدشت، سیده ندا خاوران، با اشاره به اهمیت دفاتر خدمات الکترونیک در تسهیل دسترسی مردم به عدالت، تاکید کرد: «تکریم ارباب رجوع و بررسی دقیق شکوایه‌ها باعث جلوگیری از اطاله دادرسی و ارتقای کیفیت آرای قضایی می‌شود.» او اظهار داشت: «بیشتر مراجعه کنندگان برای ثبت نام در سامانه ثنا و ویرایش اطلاعات به دفاتر مراجعه می‌کنند و اگرچه بسیاری از مردم از نوبت گیری اینترنتی اطلاع ندارند، اما خدمات حضوری به سرعت و با سهولت انجام می‌شود.» خاوران همچنین به مشکلاتی نظیر عدم تناسب تعرفه‌ها و خدمات در دفاتر اشاره تاکید کرد: «هزینه‌های خدمات باید با توجه به حساسیت و اهمیت آنها اصلاح

تغییر روش ارائه خدمات با توسعه خودکابری و پیشنهادات برای گسترش صلاحیت دفاتر

بدون توجه به صرفه اقتصادی آنها

مشکل دیگری است که گسترش تعداد دفاتر باید

بر اساس نیازسنجی دقیق انجام شود. در غیر این صورت به کاهش درآمد دفاتر موجود منجر خواهد شد. بلوچ همچنین بر اهمیت توسعه خدمات خودکابری تاکید کرد و یادآور شد: «برای موفقیت این خدمات، لازم است زیرساخت‌های مناسب فراهم و آموزش‌های لازم به مردم داده شود.» او افزود: «در غیر این صورت، خودکابری نه تنها مشکل را حل نمی‌کند، بلکه ممکن است باعث بروز مشکلاتی مانند تشکیل پرونده‌های ناقص شود.» مدیر دفتر خدمات الکترونیک قضایی چابهار به لزوم گسترش صلاحیت دفاتر نیز اشاره کرد و گفت: «این دفاتر می‌توانند خدماتی چون داوری، صدور گواهی‌های حصر وراثت و خدمات شبه قضائی از جمله خدمات مربوط به تعزیرات حکومتی را ارائه دهند.» او همچنین به ضرورت همکاری کانون دفاتر با سایر نهادها برای گسترش این خدمات اشاره کرد. در نهایت، بلوچ بر ضرورت تدوین شاخص‌های دقیق و کارشناسی برای رتبه بندی دفاتر تاکید کرد و گفت: «این کار می‌تواند به بهبود کیفیت خدمات و ایجاد فضای رقابتی برای دفاتر کمک کند.»

امین الله بلوچ، مدیر دفتر خدمات الکترونیک قضایی شهرستان چابهار، نقش دفاتر خدمات الکترونیک قضایی را در فرآیند دادرسی و احقاق عدالت بسیار مهم عنوان کرد.

او توضیح داد: «این دفاتر ارتباط مستقیم با مردم دارند و هدف اصلی آنها، کاهش زمان و هزینه‌ها برای مراجعان و تسهیل دسترسی به خدمات قضایی است.» به گفته او این دفاتر در تنظیم درست دادخواست‌ها و شکوائیه‌ها، کاهش اطاله دادرسی و بالا بردن کیفیت خدمات قضایی نقشی اساسی ایفا می‌کنند.

بلوچ به مشکلات موجود اشاره کرد و گفت: «یکی از مسائل اصلی، عدم تطابق درآمد و هزینه‌ها در دفاتر است. به ویژه، تاخیر در اعمال تعرفه‌های جدید و عدم تطابق آنها با شرایط تورمی، مشکلات اقتصادی زیادی برای دفاتر ایجاد کرده است.» او افزود: «این مشکلات مدیران دفاتر را در شرایط دشواری قرار داده و در برخی موارد ممکن است باعث انصراف از فعالیت در این عرصه شود.» مدیر دفتر خدمات الکترونیک قضایی چابهار در ادامه به قطعی‌های سیستم و تاثیر آنها بر کیفیت خدمات اشاره کرد و گفت: «این مشکل باعث ازدحام مراجعات و کاهش کارایی دفاتر می‌شود. توسعه دفاتر

رتبه‌بندی دفاتر عین عدالت است و افزایش دفاتر باید بر اساس نیاز منطقه‌ای باشد

اشاره کرد. مدیر دفتر خدمات الکترونیک قضایی شرق تهران در خصوص استفاده از سامانه نوبت دهی الکترونیک نیز گفت: «این سیستم باعث کاهش ازدحام و درگیری‌های پیشین در دفاتر شده و موجب رضایت بیشتر مراجعین شده است. ضمن آنکه ارتقا آگاهی عمومی در مسائل حقوقی و اهمیت مشاوره حقوقی مدیران دفاتر امری ضروری است.» او در مورد طرح استقرار وکلا در دفاتر خدمات قضایی اظهار داشت: «این اقدام، به شرط برنامه ریزی مناسب، می‌تواند به مدیران دفاتر کمک کند و در نهایت منجر به ارتقا کیفیت خدمات شود.» نبوی در پایان از حمایت‌های کانون وکلا و پیگیری مشکلات رفاهی مدیران دفاتر سخن گفت و افزود: «رفع این مشکلات می‌تواند به اعتماد بیشتر مردم به عدلیه و بهبود کیفیت خدمات منجر شود.»

سیدرضا نبوی، مدیر دفتر خدمات الکترونیک قضایی در شرق تهران، به نقش کلیدی این دفاتر در تسهیل رسیدگی‌های قضایی و کاهش مراجعات مستقیم مردم به محاکم اشاره کرد. او تاکید کرد: «رتبه بندی دفاتر عین عدالت است و دفاتری که خدمات با کیفیت‌تری ارائه می‌دهند، باید تشویق شوند. این اقدام نه تنها عدالت را در توزیع خدمات قضایی برقرار می‌کند، بلکه با ایجاد رقابت سالم میان دفاتر به ارتقای کیفیت خدمات کمک می‌کند.» نبوی افزود: «افزایش تعداد دفاتر باید بر اساس نیاز منطقه‌ای صورت گیرد، چراکه این افزایش باید به گونه‌ای باشد که نه تنها مشکلات مردم را حل کند، بلکه به اقتصاد دفاتر نیز آسیب نزند.» او به اهمیت توجه به توسعه خدمات الکترونیک قضایی و اضافه کردن خدمات جدید مانند ثبت اعمال ماده ۴۷۷ و دعاوی دیوان عدالت اداری

استفاده از هوش مصنوعی و طراحی لباس متحدالشکل برای کاربران دفاتر خدمات الکترونیک قضایی

با دستگاه‌های قضایی تاکید کرد تا دفاتر به عنوان پیشانی دستگاه قضا شناخته شوند. مدیر دفتر خدمات الکترونیک قضایی یزد با اشاره به نوبت دهی آنلاین و خدمات روزانه دفترش، طراحی لباس متحدالشکل برای کارکنان دفاتر را ضروری دانست و گفت: «این اقدام می‌تواند احترام و نظم بیشتری در محیط کار ایجاد کند. ضمن آنکه ارائه تسهیلات رفاهی برای کارکنان دفاتر به منظور افزایش انگیزه و بهره وری آنها می‌تواند تأثیرات مثبت بر روی عملکرد بگذارد.»

امیر ارشاد، مدیر دفتر خدمات الکترونیک قضایی یزد، بر اهمیت بهره‌گیری از هوش مصنوعی در دفاتر خدمات قضایی تاکید کرد و خواستار برگزاری کلاس‌های آموزشی برای آشنایی مدیران با این فناوری شد. او معتقد است: «هوش مصنوعی می‌تواند به بهبود کیفیت خدمات و تسهیل فرآیندها کمک کند.» ارشاد به مشکلات اقتصادی دفاتر اشاره کرده و خواستار افزایش تعرفه‌ها برای پوشش هزینه‌ها و ارائه تسهیلات برای خرید محل دفاتر شد. ارشاد به حمایت معنوی از مدیران دفاتر و هم افزایی بیشتر

اعتماد مردم به دستگاه قضایی افزایش یافته است

کرد و خواستار پوشش بیمه پایه برای مدیران دفاتر شد. او در خصوص توسعه سبب خدمات دفاتر،

بر لزوم گسترش خدماتی نظیر داوری، میانجی

گری و خدمات مشاوره‌ای تاکید کرد. همچنین پیشنهاد داد فرآیندهایی همچون محاسبه مهریه و دیه به دفاتر واگذار شود تا علاوه بر کاهش بار محاکم، سرعت رسیدگی‌ها نیز بیشتر شود. از دیگر پیشنهادات او ارائه خدمات برای فک پلاک و حکم رشد در دفاتر بود. مدیر دفتر خدمات الکترونیک قضایی همچنین از کانون دفاتر خدمات قضایی خواست که در زمینه افزایش صلاحیت دفاتر، به ویژه در زمینه توسعه فناوری‌های جدید و برگزاری دوره‌های آموزشی برای ارتقا سطح دانش حقوقی مدیران، حمایت بیشتری داشته باشند. در پایان، هادی مهربان بر این نکته تاکید کرد: «ارتقای سطح آگاهی حقوقی مردم شرط لازم برای گسترش خدمات خودکاربری است و بدون این آموزش‌ها، ممکن است مردم نتوانند از این خدمات به درستی بهره‌برداری کنند.»

مریم هادی مهربان، مدیر دفتر خدمات الکترونیک قضایی در سردرد، به نقش موثر این دفاتر در تسهیل دسترسی مردم به خدمات قضایی اشاره کرد و گفت: «پیش از راه اندازی دفاتر، مردم با مشکلات زیادی برای پیگیری امور قضایی مواجه بودند. با شروع به کار دفاتر، مشکلاتی همچون طولانی شدن فرایندهای قضایی و نارضایتی‌های ناشی از آن کاهش یافته است.» او همچنین از ارائه خدماتی همچون ثبت دادخواست، شکواییه و اظهارنامه به صورت الکترونیک خبر داد و تاکید کرد این خدمات باعث کاهش هزینه‌ها و سرعت بالاتر رسیدگی‌ها شده است. مدیر دفتر خدمات الکترونیک قضایی همچنین به اهمیت نوبت دهی الکترونیک اشاره کرد و گفت: «یک چهارم مراجعین از این سیستم استفاده می‌کنند.» مریم هادی مهربان از مشکلاتی مانند فعالیت برخی کافی نت‌ها که موجب سردرگمی مردم می‌شود، انتقاد کرد. او همچنین از مشکلات سیستمی، نظیر قطعی‌های مکرر سیستم و برق که موجب نارضایتی مراجعین و آسیب به کیفیت خدمات می‌شود، صحبت کرد. از طرفی، این مدیر دفتر به مشکلات مالی دفاتر نیز اشاره

توسعه خدمات خودکاربری نیازمند ارتقا آگاهی حقوقی مردم است

بار محاکم قضایی را کاهش دهند.» مدیر دفتر خدمات الکترونیک قضایی بجنورد در ادامه به مشکلات و چالش‌ها اشاره کرد: «مهمترین مشکل دفاتر را قطعی و

کندی سیستم دانسته که برای مراجعان آزاردهنده است.» او همچنین درباره تعرفه خدمات نیز گفت: «با وجود تصویب تعرفه‌ها توسط ریاست قوه قضائیه، برخی از آنها به موقع اجرایی نمی‌شوند.» جعفری در پایان از حمایت‌های کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی قدردانی کرده و خواستار توسعه بیشتر حمایت‌ها به ویژه در مناطق کم برخوردار و برای کاربران دفاتر شد.

محمد جعفری، مدیر دفتر خدمات الکترونیک قضایی در شهرستان بجنورد به توسعه خدمات خودکاربری اشاره کرد و تاکید داشت این خدمات زمانی موثر خواهند بود مردم آگاهی حقوقی کافی از مسائل قضایی داشته باشند. او معتقد است: «سطح پایین دانش حقوقی مردم به ویژه در مناطق کم برخوردار، موجب سوء استفاده از خدمات خودکاربری می‌شود و از این رو ارتقا آگاهی عمومی از طریق رسانه‌ها و اطلاع رسانی صحیح ضروری است.» جعفری همچنین به امور شبه قضایی اشاره کرده و پیشنهاد می‌دهد: «این امور که در حال حاضر توسط افراد غیرحرفه‌ای انجام می‌شود به دفاتر خدمات الکترونیک قضایی واگذار گردد.» او معتقد است: «دفاتر به دلیل فضای تخصصی و ماهیت کاری‌شان می‌توانند این نوع خدمات را با کیفیت بالاتری ارائه دهند و از این طریق

کاهش هزینه های تردد مردم توسط دفاتر خدمات الکترونیک قضایی و تاکید بر تکریم و پاسخگویی به مراجعان

این، کندی و قطعی سیستم و برخورد سلیقه ای در رویه های قضایی، باعث کندی در روند خدمت رسانی به مردم شده است. پرستاری افزود: «خدمات خودکاربری یکی دیگر از مشکلات است. در برخی موارد دادگستری با ما تماس می گیرد چرا دادخواست یا لایحه ای که از طریق دفاتر ارسال شده، ناقص یا اشتباه بوده است، در حالی که این اقدام توسط خود کاربران به صورت خودکار انجام شده است.» او در ادامه به رتبه بندی دفاتر اشاره کرد و آن را مشروط به تعیین شاخص های مشخص و مدون دانست و گفت: «این طرح می تواند به فضای رقابتی میان دفاتر کمک کند و دفاتری که خدمات بهتری ارائه می دهند را معرفی کند.» در پایان، پرستاری به لزوم حمایت بیشتر از مدیران دفاتر اشاره کرد و از کانون دفاتر درخواست کرد برای تامین مکان مناسب برای دفاتر و پرداخت تسهیلات کمک کنند، زیرا هزینه های اجاره بهای دفاتر بسیار زیاد است.

مدیر دفتر خدمات الکترونیک قضایی در بخش صوفیان شهرستان شبستر، با اشاره به نقش دفاتر در تسهیل دسترسی مردم به خدمات قضایی، گفت: «با فعالیت دفاتر، دیگر نیازی نیست تا مردم برای پیگیری امور قضایی خود به دیگر شهرها سفر کنند و رنج سفر و هزینه گزاف متحمل شوند. اکنون به واسطه تعدد و دسترسی به دفاتر، هرگونه مراجعه به عدلیه از طریق این دفاتر تسهیل شده است.» حسن پرستاری ادامه داد: «دفاتر هزینه های تردد برای مردم را کاهش داده و تمامی امور قضایی از ثبت دادخواست تا ارسال و پیگیری لوایح از طریق دفاتر قابل انجام است. پیش از این برای بهره مندی از هر نوع خدمت قضایی، مراجعه به دادگستری اجتناب ناپذیر بود.»

پرستاری به ارائه خدمات مشاوره حقوقی رایگان در دفاتر اشاره کرد و افزود: «این خدمات تنها برای راهنمایی و بهبود عملکرد دفاتر و دستگاه قضایی است. در حالی که ممکن است در برخی موارد و تنها برای پاسخ به یک سوال ساده، مردم مجبور شوند تا حق المشاوره تا چند میلیون تومان به برخی کارشناسان حقوقی یا وکلا پرداخت کنند.» او در ادامه گفت: «در دفتر ما، مردم در فضایی آرام و با کمال احترام به امور قضایی خود رسیدگی می کنند. از آنجایی که اغلب مراجعان آگاهی زیادی از رویه های حقوقی ندارند، سعی داریم تا راهنمایی درستی ارائه دهیم که نتایج رضایت بخشی را به همراه داشته باشد.» مدیر دفتر صوفیان با اشاره به موضوعات پرونده ها در منطقه، گفت: «بیشتر پرونده ها مربوط به اختلافات ملکی است و با توجه به تعداد زیاد زمین های کشاورزی در این منطقه، دعاوی زیادی در این حوزه مطرح می شود. روزانه به طور میانگین حدود ۴۰ مراجعه کننده داریم.»

او همچنین مشکلات دفاتر را اینگونه بیان کرد: «تعرفه خدمات بسیار پایین است و گاهی درآمدها جوابگوی هزینه ها نیست. علاوه بر

مدیران دفاتر خدمات الکترونیک قضایی، امین مردم و تسهیل کننده دسترسی به فرایند دادرسی

کمال محمدی بلبان آباد، مدیر دفتر خدمات الکترونیک قضایی در شهرستان دهگلان، معتقد است: «راه اندازی این دفاتر بار زیادی از دوش دادگستری برداشته و به تسهیل دسترسی مردم به فرایند دادرسی کمک کرده است.»

او به نقش مهم این دفاتر در راهنمایی رایگان مردم، به ویژه افراد مسن و کم اطلاع از مسائل حقوقی، تاکید کرد و بیان داشت هزینه مشاوره حقوقی قابل محاسبه نیست. محمدی مشکلات اقتصادی دفاتر از جمله هزینه های اجاره، حقوق کارکنان و قطعی برق را از چالش های اصلی این دفاتر دانست. او همچنین از طرح های توسعه خدمات در دفاتر، مانند ارجاع پرونده های ساده و دعاوی

نفقه به دفاتر به منظور کاهش اطلاع دادرسی و سبک شدن بار محاکم حمایت کرد. در مورد طرح رتبه بندی دفاتر نیز او پیشنهاد داد: «شاخص های ارزیابی کیفی و کمی برای ایجاد فضای رقابتی و تشویق مدیران با عملکرد بهتر اعمال شود.» در خصوص استقرار وکلا در دفاتر، محمدی این طرح را نیازمند آسیب شناسی دانست و افزود: «حضور وکلا باید تحت نظارت مدیر دفتر باشد تا از بروز مشکلات احتمالی جلوگیری شود.» او در پایان از کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی خواست به اقتصاد دفاتر و حمایت از مدیران توجه بیشتری داشته باشند و شرایطی برای بهره مندی مدیران از تسهیلات ویژه فراهم کنند.

کاهش اطلاع دادرسی از طریق دفاتر الکترونیک و نقش ثنا در اطلاعات حقوقی هرایرانی

دادگستری ارسال شوند.» یکی از چالش های دفاتر خدمات الکترونیک قضایی که نوروزی مطرح کرد، کندی و قطعی سیستم های الکترونیکی بود که باعث

نارضایتی مردم و طولانی تر شدن روند دادرسی می شود. او به برخوردهای سلیقه ای قضائی اشاره کرد که موجب برگشت دادخواست ها و شکوائیه ها می شود و درخواست کرد که مدیران دفاتر از نظر بیمه پایه حمایت شوند. در پایان، نوروزی از کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضائی خواست تا به مدیران دفاتر که در تلاشند تا گره گشای مشکلات مردم باشند، حمایت بیشتری داشته باشند و شرایطی فراهم شود تا آنها بتوانند از تجهیزات اضطراری مانند موتور برق برای ادامه فعالیت در مواقع قطعی برق استفاده کنند.

مدیر دفتر خدمات الکترونیک قضایی در شهرستان داران، با اشاره به عملکرد دفاتر در تسهیل دسترسی مردم به دستگاه قضایی، تاکید کرد: «این دفاتر به عنوان درگاه ورود مردم به سیستم قضایی عمل می کنند و نقش مهمی در کاهش اطلاع دادرسی دارند.» او اشاره کرد: «پیش از تاسیس دفاتر، برای ثبت دادخواست ها و دیگر مراحل قضائی، مردم باید به دادگستری مراجعه می کردند، اما اکنون دفاتر این فرآیندها را تسهیل کرده و مشکلات زیادی از جمله هزینه های سفرهای غیرضروری را رفع کرده است.» نوروزی همچنین به اهمیت خدمات خودکاربری اشاره کرد و در عین حال بر لزوم وجود دفاتر برای انجام برخی خدمات خاص مانند اعلام گذشت تاکید کرد و گفت: «سامانه ثنا مشابه کارت ملی است که اطلاعات حقوقی و قضایی هر فرد در آن ذخیره می شود. بسیاری از مردم از نحوه استفاده از این سامانه بی اطلاع هستند و این باعث می شود تا بسیاری از لوائح ناقص به

توسعه خدمات خودکاربری با افزایش دفاتر الکترونیک تضاد دارد: بسیاری از مردم نحوه دریافت ابلاغیه ها از ثنا را نمی دانند

دریافت کنند تا بتوانند فعالیت های خود را ادامه دهند. این مشکلات به ویژه در شرایطی که تعرفه های خدمات دیرتر از موعد تعیین و اجرایی می شود، شدت پیدا می کند.

او همچنین انتقادهایی نسبت به سیاست های خودکاربری داشت و معتقد بود که توسعه این خدمات باید با توجه به کارایی و اثربخشی دفاتر همراه باشد، نه صرفاً از طریق افزایش تعداد دفاتر. محمدی پیشنهاد داد: «خدماتی مانند صدور گواهی انحصار وراثت و داورى به دفاتر سپرده شود تا هم بار دستگاه قضایی کاهش یابد و هم دسترسی مردم به خدمات تسهیل گردد.»

در نهایت، او از کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی قدردانی کرد و خواستار پیگیری مطالبات مدیران از جمله مسائل بیمه ای و تسهیلات مالی شد.

مدیر دفتر خدمات الکترونیک قضایی شهرستان کوهنگ، علی کرم محمدی، با توجه به تجربه خود از سال ۱۳۹۸ در این حوزه، مشکلات و چالش های مختلفی را مطرح کرد.

او به پایین بودن آگاهی حقوقی مردم به ویژه در مناطق روستایی و عشایری، اشاره کرد و تأکید داشت: «برخی مردم نحوه دریافت ابلاغیه ها از سامانه ثنا را نمی دانند. مشکل قطعی سیستم و کندی خدمات به عنوان یکی از موانع اصلی است که باعث نارضایتی مردم و کاهش کارایی دفاتر می شود.»

محمدی همچنین نگرانی هایی درباره وضعیت مالی دفاتر مطرح کرد و گفت: «هزینه های بالای دفاتر به ویژه برای مدیران در مقایسه با درآمد محدود آنها، چالشی بزرگ است.»

او تأکید کرد: «دفاتر در شهرستان های کوچک باید حمایت بیشتری

گزارش برگزاری چهارمین نشست هم‌اندیشی نمایندگان دفاتر خدمات الکترونیک قضایی

دوره از همایش، برنامه‌ریزی نوینی شکل گرفت و دو هفته قبل از برگزاری همایش، کارگروه‌های تخصصی ایده‌پردازی برای تأمین غنای علمی و محتوایی همایش در فضای مجازی فعال شدند. این کارگروه‌ها، تا ساعاتی قبل از آغاز رسمی چهارمین همایش کشوری نمایندگان مدیران دفاتر خدمات الکترونیک قضایی به فعالیت خود ادامه دادند و حاصل اقدامات آنها با حضور کارشناسان کانون جمع‌بندی و نتایج توسط دبیر هر کارگروه در همایش ارائه شد.

نمایندگان محترم مدیران استانی دفاتر خدمات الکترونیک قضایی در قالب پنج کارگروه «مدیریت ارتباط با ارباب رجوع در ارائه خدمات»، «مدیریت توسعه کسب و کار دفاتر»، «نقش مؤثر دفاتر خدمات در مجازی‌سازی خدمات قضایی»، «مدیریت ارتقای بهره‌وری کاربران دفاتر» و «توسعه خدمات مؤثر»، ایده‌ها

همزمان با فرخنده میلاد باسعادت پیامبر رحمت حضرت ختمی مرتبت محمد مصطفی (ص) و سلاله پاکش حضرت امام جعفر صادق (ع) و گرامیداشت هفته وحدت و در آستانه هفته غرور آفرین دفاع مقدس، با اتکاء به الطاف الهی و بر مبنای بهره‌مندی حداکثری از خرد جمعی و به ثمر رساندن کارگروهی در چارچوب سند تحول و تعالی قوه قضائیه و اسناد بالادستی کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی با بیش از ۱۲۵۰ دفتر در سراسر کشور، چهارمین همایش ملی نمایندگان مدیران دفاتر خدمات الکترونیک قضایی در هفته‌ی پایانی شهریور ماه ۱۴۰۳ به میزبانی تهران برگزار شد.

با عنایت ویژه «دکتر کاظمی‌فرد/ریاست محترم» و «آقای آقای/معاون معزز خدمات الکترونیک قضایی» مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضائیه و اعضای ارجمند هیأت مدیره کانون، در این

الکترونیک) نیز اعلام می شود و مردم از کیفیت ارائه خدمات در دفاتر نیز مطلع خواهند شد؛ این اقدام (رتبه بندی دفاتر) از سوی معاونت به سرعت در حال پیگیری و اجرایی شدن است. کاظمی فرد در ادامه اظهارات خود، افزود: یکی از خدماتی که اخیراً به صلاحیت دفاتر خدمات الکترونیک قضایی افزوده شده است موضوع استشهادیه الکترونیکی است.

وی درباره توسعه کمی دفاتر خدمات الکترونیک قضایی، اظهار داشت: اکنون مجوز دفاتر جدید خدمات الکترونیک قضایی در درگاه ملی مجوزها صادر می شود و در ماه دی یا بهمن امسال نیز آزمون جدید دفاتر برگزار خواهد شد.

رئیس مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضاییه اضافه کرد: طبق برنامه ریزی قبلی بنا داشتیم تا حدود ۶۰۰ دفتر به دفاتر خدمات الکترونیک قضایی اضافه کنیم اما با توجه به انصرافی ها و بررسی صلاحیت در حال ارزیابی و تهیه گزارش نهایی هستیم.

وی در ادامه درباره ارائه خدمات سیار به خانواده شهدا گفت: خدمات سیار بسیار ارزشمند و ماندگار است و جای قدردانی دارد و اگر چه در سهم مالی دفاتر تاثیرگذار نیست اما به اعتبار دفاتر و جایگاه آنها در حاکمیت کمک خواهد کرد.

دکتر کاظمی فرد به فعالیت سامانه تسهیم اشاره کرد و گفت: این مشکل حل نشدنی بود و سازمان بورس و اوراق بهادار چندین بار به ما مراجعه کرده بود و دفاتر با کار بزرگی که انجام دادند، وضعیت یک میلیون و صد هزار نفر از یک جامعه چهار میلیونی یعنی حدود ۲۵ درصد تعیین تکلیف شد و اگر سازمان بورس و سازمان های مرتبط همکاری داشته باشند این رویه را ادامه خواهیم داد تا این مشکل ملی حل شود.

رئیس مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضاییه در ادامه با تاکید بر آموزش کاربران، افزود: با برگزاری دوره های آموزشی صلاحیت کاربران دفاتر بررسی و برای آنها آموزش های جامع در نظر گرفته شود همچنین تخلفات کاربران نیز ثبت شود تا در صورت جابجایی بین دفاتر مدیران از این موضوع مطلع باشند.

وی به رفع اختلال سامانه خدمات در دو یا سه ماه گذشته اشاره کرد و گفت: با فعالیت جدید اختلال ها و قطعی ها به شدت کاهش پیدا کرد و تنها در ماه گذشته به یک مورد قطعی داشتیم و بسیاری از قطعی های مقطعی را به سرعت برطرف کردیم.

و پیشنهادات خود را برای ارتقای سطح جایگاه دفاتر خدمات الکترونیک قضایی و کیفیت خدمت رسانی اعلام کردند و در حال حاضر، ثمرات بابرکت این همایش در سطح کانون و دفاتر کاملاً هویداست و با هماهنگی فی مابین مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضاییه و کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی، این موارد در حال پیگیری برای عملیاتی شدن است.

امید است، دفاتر به جایگاه واقعی خود مطابق آنچه که منویات رهبر معظم انقلاب (مدظله العالی) است و در سند تحول و تعالی دستگاه قضایی و سند برنامه هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران ترسیم شده است، دست یابند.

■ دفاتر رتبه بندی می شوند

به گزارش روابط عمومی کانون، دکتر محمد کاظمی فرد سه شنبه ۲۷ شهریور در چهارمین نشست هم اندیشی نمایندگان دفاتر خدمات الکترونیک قضایی، با اشاره به ابلاغ رتبه بندی دفاتر در سه ماه آینده گفت: یکی از مهمترین مسائل در رتبه بندی دفاتر ارائه خدمات صلح یاری است؛ در دفتری که خدمات صلح یاری و داوری ارائه می شود یا دفتری که خدمات جهادی یا سیار ارائه می دهد و خدمات با کیفیت ارائه می دهد دفتر نمونه است و این دفتر با دفتری که هیچ یک از ویژگی های یاد شده را ندارد باید متفاوت در نظر گرفته شود؛ در واقع اکنون خدمات به همه دفاتر یکسان است در حالی که باید برای دفاتر برتر خدمات ویژه در نظر گرفته شود به عنوان نمونه می توان در پرداخت درصد به کانون تخفیف لحاظ کرد و دفتری که رتبه بالاتری دارد به جای ۹ درصد میزان درصد کمتری به کانون پرداخت کند.

وی گفت: رتبه بندی دفاتر در سامانه تنظیم (نوبت دهی

وی به تشکیل کارگروه‌های تخصصی ایده‌پردازی اشاره کرد و افزود: در این دوره از نشست هم‌اندیشی نمایندگان استانی، کارگروه‌های تخصصی و کارشناسی تشکیل و از دو هفته قبل در فضای مجازی فعال شدند؛ همچنین از روز گذشته نیز این کارگروه‌ها به فعالیت خود ادامه دادند و حاصل اقدامات آنها با حضور کارشناسان کانون جمع‌بندی شد که در همین جلسه نتایج آن توسط دبیر هر کارگروه ارائه خواهد شد.

سلطانی در تشریح عملکرد کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی، به ارائه خدمات سیار اشاره کرد و گفت: در پایان سال ۱۴۰۲ خدمات سیار تنها در ۱۵ دفتر در تهران ارائه می‌شد اما با فراخوان کانون در سه ماه اخیر، اکنون در ۵۰ شهر از ۲۰ استان و بیش از ۱۸۰ دفتر خدمات سیار ارائه می‌شود.

مدیرعامل کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی اضافه کرد: تاکنون بیش از ۳۰۰۰ نوع خدمت به صورت خدمات سیار ارائه شده است.

وی همچنین به مقوله آموزش نیز اشاره کرد و گفت: آموزش کاربران در تکریم ارباب رجوع و ارتقای کیفیت خدمات در دفاتر نقش بسزایی دارد؛ بنابراین با عنایت به نامه معاون محترم خدمات الکترونیک قضایی مافا قوه قضائیه در خصوص آموزش کاربران غیرحقوقی، اکنون این آموزش برقرار شده است و بیش از ۲۰۰۰ کاربر در سراسر کشور به صورت آفلاین (غیرحضوری) از آموزش بهره‌مند هستند و پس از پایان دوره آزمون جامع برگزار و در برنامه‌های آتی نیز سایر آموزش‌های ضمن خدمت مقتضی در دستور کار قرار دارد.

سلطانی در ادامه اظهارات خود با اشاره به اینکه اصلاح اساسنامه در مصوبه هیأت مدیره قرار گرفته است، اظهار داشت: این مورد در دست بررسی است و ان‌شاءالله با کار کارشناسی موارد اصلاحی اعمال خواهد شد.

وی در خصوص بازنگری وظایف نمایندگان استانی گفت: به

رئیس مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضاییه ابراز امیدواری کرد کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی با راه‌اندازی سازمان فناوری و مستقل کردن تجهیزات خود بسیاری از این مشکلات را برطرف کند در واقع داشتن فکر فناوری در کانون در عمل اختلال سامانه را به شدت کاهش خواهد داد.

وی ادامه داد: یکی از مواردی که کانون باید مدنظر قرار دهد، نداشتن نیروی فنی در دفاتر است. در یک مقطعی حضور نیروی فنی در دفاتر حذف شد و مقرر شده بود که یک تیم فناوری از سوی کانون اقدامات را پیش ببرد اگر چنین موضوعی محقق نمی‌شود نیاز به اصلاح آیین نامه و استقرار نیروی فنی در دفاتر باید احصاء شود. کاظمی فرد تصریح کرد: در زمینه فعالیت دفاتر خدمات الکترونیک قضایی جایابی جدید باید صورت گیرد چراکه دوره آنچه به عنوان فعالیت دفتر خدمات الکترونیک قضایی در سال ۱۳۹۳ تعریف شده بود، سرآمده است و اگر دفاتر جدید مد نظر است و قرار است مشکلات قوه قضاییه را حل کند باید تعاریف جدیدی داشته باشیم. وی در پایان تصریح کرد: ذات دنیای فناوری تغییر است و از آنجایی که ویژگی دفاتر خدمات، الکترونیکی بودن است از اینرو ناگزیر به تغییر هستید و اگر تغییر نکنید ضعیف خواهید شد. شایان ذکر است، خانواده بزرگ کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی با شعار «دفاتر خدمات الکترونیک قضایی، از مردم برای مردم» در قالب بیش از ۱۲۰۰ دفتر با نیروهای متعهد و متخصص در سراسر کشور، در تحقق «قوه قضائیه هوشمند در تراز انقلاب اسلامی» در همکاری با مرکز آمار و فناوری اطلاعات دستگاه قضایی، همواره مشغول خدمت‌رسانی به عموم مردم شریف ایران اسلامی است.

■ ارائه خدمات الکترونیک قضایی سیار در ۲۰ استان

محمدرضا سلطانی گفت: اکنون در ۵۰ شهر از ۲۰ استان کشور و بیش از ۱۸۰ دفتر، خدمات الکترونیک قضایی سیار ارائه می‌شود. به گزارش روابط عمومی کانون، محمدرضا سلطانی/مدیرعامل کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی سه‌شنبه ۲۷ شهریور در چهارمین نشست هم‌اندیشی نمایندگان دفاتر خدمات الکترونیک قضایی با تبریک و تهنیت میلاد رسول اکرم (ص) و امام جعفر صادق (ع) و گرامیداشت هفته وحدت اظهار داشت: آنچه در کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی اتفاق می‌افتد، حاصل کار گروهی اعضای هیأت مدیره و اعتماد و اطمینان ریاست مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضاییه است.

تهران برگزار شد.

شایان ذکر است، خانواده بزرگ کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی با شعار «دفاتر خدمات الکترونیک قضایی، از مردم برای مردم» در قالب بیش از ۱۲۰۰ دفتر با نیروهای متعهد و متخصص در سراسر کشور، در تحقق «قوه قضائیه هوشمند در تراز انقلاب اسلامی» در همکاری با مرکز آمار و فناوری اطلاعات دستگاه قضایی، همواره مشغول خدمت رسانی به عموم مردم شریف ایران اسلامی است.

■ دفاتر خدمات الکترونیک قضایی به عنوان درگاه قوه قضائیه در تکریم مراجعین اثرگذار هستند

به گزارش روابط عمومی کانون، محمدحسین آقایی/معاون خدمات الکترونیک قضایی مافا قوه قضائیه و عضو هیأت مدیره کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی در چهارمین نشست هم اندیشی نمایندگان دفاتر خدمات الکترونیک قضایی که سه شنبه ۲۷ شهریور در تهران برگزار شد، گفت: این دفاتر بعنوان درگاه قوه قضائیه با فراهم نمودن زمینه های دسترسی آسان تر و سریع تر مردم به خدمات قضایی، در تکریم مراجعین به بخش های مختلف دستگاه قضایی کشور، اثرگذار هستند.

وی در ادامه افزود: اکنون در شرایطی که دستگاه قضایی با کمبود نیروی اداری مواجه است، دفاتر خدمات الکترونیک قضایی نقش مهمی را در تسهیل آرایه خدمات قضایی به مراجعین و کاهش اطاله دادرسی بر عهده دارند، از این رو دفاتر باید در تنظیم و ثبت دادخواست ها، شکوائیه ها و درخواست های مردم نهایت دقت را داشته باشند تا خدای ناکرده موجبات اطاله دادرسی و تضییع حقوق شهروندان نشود.

آقایی درباره نقل و انتقال مدیران دفاتر اظهار داشت: نظر رئیس محترم مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضائیه و اینجانب فراهم

جهت به روزرسانی شیوه نامه از منظر انتظارات کانون و اقدامات نمایندگان، هیأت مدیره کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی این مهم را در دستور کار قرار دهند.

مدیرعامل کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی تصریح کرد: انتظار هیأت مدیره این است که دستورالعمل های ابلاغی صادر شده از کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی و سایر مراجع ذیصلاح، درصدد هماهنگی بیشتر مدیران دفاتر باشد و همانگونه که تاکنون نمایندگان دفاتر پشتیبان کانون بوده اند، از این پس نیز همین گونه عمل کنند و در واقع از سویی نماینده مدیران دفاتر و از سوی دیگر همراه کانون باشند.

وی درباره اقدامات کانون در سامانه «تسهیم» سهام عدالت متوفیان اظهار داشت: کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی در سال ۱۴۰۲ درصدد خدمت رسانی در این عرصه برآمد و در ۲۸ اسفند سال گذشته، فعالیت در این سامانه غیر فعال شد.

سلطانی افزود: به منظور احیای حقوق عامه و با هدف تعیین تکلیف سهام وراث متوفیان، خدمت جدیدی تحت عنوان «تسهیم» به سبب دفاتر خدمات الکترونیک قضایی افزوده شد؛ به جهت تبادل مالی بالا فی مابین کانون و دفاتر در این خدمت، برخی از دفاتر از کانون بدهکار و بستانکار شدند که با تدبیر صورت گرفته در هیأت مدیره، برای بیش از ۸۰ درصد از دفاتر، تسویه حساب مالی صورت گرفته و مابقی نیز در دست اقدام است.

وی با اشاره به مصوبه سال گذشته هیأت مدیره مبنی بر استقرار وکلا در دفاتر خدمات الکترونیک قضایی برای ارائه خدمت مشورت و مشاوره حقوقی به مردم گفت: جلسات متعددی با کانون وکلای دادگستری مرکز برگزار و مقرر شد تا یک ماه این طرح به صورت آزمایشی در دفاتر خدمات الکترونیک قضایی در تهران اجرا و پس از اخذ بازخورد، برنامه ریزی بعدی برای چگونگی اجرای این طرح انجام شود.

مدیرعامل کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی از خدمات مجموعه همکاران کانون بویژه عوامل پشتیبانی و اجرایی قدردانی کرد و افزود: همکاران در این چند روز برای برگزاری چهارمین نشست هم اندیشی نمایندگان استانی زحمت مضاعفی متحمل شدند.

گفتنی است، چهارمین نشست هم اندیشی نمایندگان دفاتر خدمات الکترونیک قضایی روز سه شنبه ۲۷ شهریور ۱۴۰۳ با حضور ریاست مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضائیه، اعضای هیأت مدیره کانون و مدیران استانی دفاتر خدمات الکترونیک قضایی در

نمودن زمینه‌های انتقال دفاتر به محل‌های مورد تقاضاست.

وی ادامه داد: به هر حال هر کسی ممکن است به دلیل شرایط زندگی خود ناگزیر به جابجایی شود اما گاهی ممکن است در برخی نقاط کشور تنها یک دفتر فعال باشد؛ بنابراین شرایط انتقال مشخص است و باید از طریق کمیته حقوقی این موضوع بررسی شود و این کمیته نیز با نگاه مثبت درخواست‌ها را به صورت دقیق بررسی و ارزیابی می‌نماید.

آقای خاطر نشان کرد: موضوع مهم در انتقال دفاتر این است که تا زمانی که نتوانیم جایگزینی مناسب برای آن دفتر در نظر بگیریم، عملاً امکان موافقت با درخواست جابجایی و انتقال وجود ندارد، زیرا انتقال دفتر بدون تعیین جایگزین مناسب، موجب ایجاد وقفه و اختلال در ارائه خدمات قضایی به هموطنان عزیز می‌شود و این موضوع با هدف تاسیس دفاتر که همان دسترسی آسان مردم به خدمات قضایی است مغایرت دارد.

معاون مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضاییه اظهار کرد: اینکه گفته شده است «درخواست جابجایی و انتقال تنها یک مورد و یک بار امکان دارد»، چنین موضوعی صحیح نیست و ممکن است فردی چند بار درخواست خود را مطرح کرده باشد و بدیهی است که همه درخواست‌ها مورد بررسی قرار گرفته و نتیجه آن نیز اعلام می‌شود؛ لیکن توجه به این نکته مهم است، که ملاک در جابجایی دفتر، فراهم بودن زمینه‌های دسترسی آسان مردم به خدمات و متوقف نشدن ارائه خدمات در آن منطقه است.

آقای ادامه داد: تقویت و توسعه دفاتر در زمره برنامه‌های این معاونت است و به نظر می‌رسد با تعیین تکلیف و نهایی شدن نتایج آزمون مدیران دفاتر خدمات الکترونیک قضایی سال ۱۴۰۱ علاوه بر افزایش کمی تعداد دفاتر کشور، درخواست‌های انتقال نیز کاهش خواهد یافت.

معاون خدمات الکترونیک قضایی مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضاییه در ادامه با اشاره به فعالیت کمیسیون حقوقی کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی گفت: موارد و روبه‌های اختلافی در کمیسیون حقوقی مورد بررسی قرار می‌گیرد و روبه واحد پیشنهادی آن کمیسیون، از سوی مدیرعامل کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی، به دفاتر ابلاغ می‌شود.

آقای در ادامه‌ی اظهارات خود با اشاره به پیشرفت امور گفت: دستیابی به اهداف پیش‌بینی شده و توسعه پایدار دفاتر خدمات الکترونیک قضایی مستلزم هم‌اندیشی و هم‌فکری همه مدیران و کارکنان خدمت‌دهنده است، از این‌رو از راهکارها و پیشنهادات

نوآورانه و اثرگذار برای ارتقاء کیفیت خدمات و توسعه پایدار دفاتر استقبال می‌کنیم.

معاون خدمات الکترونیک قضایی مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضاییه، در پایان ضمن تشکر از خدمات و زحمات اعضای هیأت مدیره و مدیر عامل سابق کانون، وفاق و تعامل سازنده، تلاش و پیگیری‌های مضاعف و مستمر، برای ارائه برنامه و طرح‌های مؤثر و فناورانه و بهره‌مندی از هوش مصنوعی جهت تقویت جایگاه و توسعه پایدار دفاتر خدمات الکترونیک قضایی با رعایت الزامات را، از ویژگی‌های ارزشمند هیأت مدیره و مدیر عامل جدید دانست.

شایان ذکر است، خانواده بزرگ کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی با شعار «دفاتر خدمات الکترونیک قضایی، از مردم برای مردم» در قالب بیش از ۱۲۰۰ دفتر با نیروهای متعهد و متخصص در سراسر کشور، در تحقق «قوه قضاییه هوشمند در تراز انقلاب اسلامی» در همکاری با مرکز آمار و فناوری اطلاعات دستگاه قضایی، همواره مشغول خدمت‌رسانی به عموم مردم شریف ایران اسلامی است.

■ گزیده‌ای از صحبت‌های مدیران کارگروه‌های تخصصی کانون

به گزارش روابط عمومی کانون، در چهارمین نشست هم‌اندیشی نمایندگان مدیران دفاتر خدمات الکترونیک قضایی سراسر کشور که با حضور دکتر محمد کاظمی‌فرد/رئیس مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضاییه و اعضای هیأت مدیره کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی طی روزهای دوشنبه و سه‌شنبه/۲۶ و ۲۷ شهریور ماه در تهران برگزار شد، نمایندگان استانی دفاتر در قالب پنج کارگروه «مدیریت ارتباط با ارباب رجوع در ارائه خدمات»، «مدیریت توسعه کسب و کار دفاتر»، «نقش مؤثر دفاتر خدمات در مجازی‌سازی خدمات قضایی»، «مدیریت ارتقای بهره‌وری کاربران دفاتر» و «توسعه خدمات مؤثر»، ایده‌ها و پیشنهادات خود را برای ارتقای سطح جایگاه دفاتر خدمات الکترونیک قضایی و کیفیت خدمت‌رسانی اعلام کردند. مهدی نیکزاد رئیس هیأت مدیره کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی در این نشست هم‌اندیشی، ضمن خیر مقدم به رئیس مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضاییه و سایر حاضرین و تبریک ایام میلاد مبارک نبی مکرم اسلام (ص) و امام جعفر صادق علیه‌السلام اظهار داشت: امیدوارم دفاتر به جایگاه واقعی خود مطابق آنچه که منویات رهبر معظم انقلاب (مدظله‌العالی) است و در سند تحول و تعالی دستگاه قضایی و

دعوایی که مبلغ آن مشخص نیست (موضوع تبصره ماده ۱۴) توسط دفاتر به کارشناس ارجاع و کارشناس مبلغ را تعیین و سپس دادخواست ثبت شود که موجب اطلاع دادرسی و اتلاف وقت مردم نشود.

نماینده دفاتر خدمات الکترونیک قضایی چهارمحال و بختیاری ادامه داد: درخواست های موضوع ماده ۴۷۷ قانون آیین دادرسی کیفری و ماده ۳۸۷ قانون دادرسی مدنی نیز از طریق دفاتر خدمات الکترونیک قضایی امکان پذیر است. امینی ناغانی اظهار داشت: بهره برداری از ظرفیت های قانون معافیت پرداخت حق بیمه سهم کارفرما در خصوص کارگاه های خدماتی بیش از پنج نفر و پیگیری و اصلاح فهرست پیوست نیز در دفاتر خدمات الکترونیک قضایی قابلیت اجرا دارد.

وی افزود: ضرورت دارد تا شیوه نامه ای واحد برای اعطا و حذف کد کاربران تدوین گردد تا این موضوع توسط معاونت ها به صورت سلیقه ای عمل نشود. دبیر این کارگروه گفت: معافیت دفاتر از پرداخت هزینه کسب و پیشه اصناف و صرفه جویی در تجهیزات و هزینه های دفاتر نیز از دیگر پیشنهادات کارگروه است.

وی ادامه داد: مهمترین موضوع آن است که با توجه به اینکه دفاتر خدمات الکترونیک قضایی بازو هایی توانمند برای دستگاه قضایی هستند و امکانات خود از قبیل تجهیزات، نیروهای متخصص و املاک خود را در اختیار مردم برای طرح دعاوی و ارائه خدمات قرار داده اند، انتظار و تقاضا داریم که دفاتر در رسانه ها معرفی شوند؛ در این راستا رسانه ها با همکاری کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی و مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضاییه برای معرفی بهتر دفاتر به مردم از نحوه خدمت رسانی، گزارش های مناسب تهیه کنند. امینی ناغانی خاطرنشان کرد: یکی از الزامات توسعه کسب و کار، اجرا و اعمال صحیح و کامل خدماتی است که در حیطه وظایف دفاتر قرار می گیرد و به دفاتر خدمات الکترونیک قضایی واگذار شده است.

وی اضافه کرد: مدیران دفاتر خدمات الکترونیک قضایی خواستار اعمال و اجرای کامل خدماتی هستند که جزو اختیارات دفاتر قرار گرفته اما تاکنون اجرایی نشده است؛ خدماتی که مٌصوب و برای آنها تعرفه تعیین شده است به طوری که از مجموع ۴۵ بند مصوب متاسفانه امکان استفاده از ۱۵ مورد هنوز فراهم نشده است.

نماینده دفاتر خدمات الکترونیک قضایی چهارمحال و بختیاری، آماده سازی شکایات، لوایح و دادخواست ها را مهمترین خدمت دفاتر برشمرد و گفت: اگر این خدمت راه اندازی شود، لطف بزرگی به مردم

در سند برنامه هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران ترسیم شده است، دست یابند.

رئیس هیأت مدیره کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی با اشاره به پیشرفت فناوری اطلاعات و با توجه به برنامه هفتم پیشرفت ابراز امیدواری کرد تا دفاتر به جایگاه شایسته خود دست یابند.

وی خاطرنشان کرد: دفاتر خدمات الکترونیک قضایی با توجه به تحولات عرصه فناوری اطلاعات نیاز به پوست اندازی و تحول جدی دارند.

در ادامه، گزیده ای از صحبت های هر یک از دبیران کارگروه های ۵ گانه تخصصی کانون در این همایش را مشاهده می فرمایید:

■ معافیت دفاتر از پرداخت هزینه کسب و پیشه اصناف

«حمید امینی ناغانی» دبیر کارگروه «مدیریت توسعه کسب و کار دفاتر» و نماینده دفاتر خدمات الکترونیک قضایی در استان چهارمحال و بختیاری درباره افزایش خدمات و حفظ جایگاه حقوقی مدیران گفت: انجام خدمات حقوقی و خدمات مراجع شبه قضایی و ارتباط با درگاه های اجرایی مشمول قانون سیاست های اصل ۴۴ مصوب سال ۱۳۸۷ و بخشنامه ساماندهی خدمات حقوقی در دستگاه های اجرایی ضروری است.

وی به توسعه خدمات سیار دفاتر خدمات الکترونیک قضایی اشاره کرد و افزود: خدمات سیار باید گسترش یابد؛ به نحوی که تنها مشمول معلولین و جانبازان قرار نگیرد و بتوانیم برای سیاستمداران، مدیران و اساتید دانشگاه نیز این خدمت را ارائه دهیم.

امینی ناغانی با اشاره به دعاوی موضوع بند ۱۴ قانون محکومیت های مالی و تامین دلیل و یا دعاوی که تدافعی نیستند، اظهار داشت: دفاتر خدمات الکترونیک قضایی می توانند این نوع دعاوی را بر عهده گیرند.

وی اضافه کرد: به عنوان نمونه قبل از اینکه دادخواست موضوع

صورت خواهد گرفت چرا که همه شکایات، لوایح و دادخواست‌ها توسط نیروهای متخصص تنظیم در دفاتر انجام خواهد شد.

ارتقای سامانه ابلاغ

«اسلامی نژاد» دبیر کارگروه «توسعه خدمات مؤثر» و نماینده دفاتر خدمات الکترونیک قضایی در استان خراسان رضوی با اشاره به سابقه ۱۰ ساله دفاتر ثبت دادخواست‌های بدوی در دفاتر گفت: اکنون شرح وظایف و خدمات دفاتر بسیار بیشتر شده است و در واقع اکنون بیش از ۴۵ مورد ثبت دادخواست در دفاتر انجام می‌شود که حاکی از اعتماد دستگاه قضا به مجموعه دفاتر خدمات الکترونیک قضایی است.

وی ادامه داد: در دفاتر خدمات الکترونیک قضایی صلح و سازش‌هایی اتفاق می‌افتد که بابت آن حتی یک ریال هم از مراجعین دریافت نمی‌شود و هدف تنها کاهش آسیب‌های اجتماعی است.

اسلامی نژاد با اشاره به پیگیری‌ها از سوی مدیران برای اعطای مجوز دآوری به دفاتر خدمات الکترونیک قضایی افزود: از ریاست محترم مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضاییه و هیأت مدیره محترم کانون تقاضا داریم با توجه به اینکه اکنون دفاتر اسناد رسمی و مرکز توسعه حل اختلاف قوه قضاییه تفاهم‌نامه همکاری دارند، این تفاهم‌نامه میان مرکز توسعه حل اختلاف قوه قضاییه و کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی نیز منعقد شود. دبیر «کارگروه توسعه خدمات مؤثر» پیشنهاد کرد: از آنجایی که اکنون دادگاه‌های صلح در حال راه‌اندازی است، شیوه‌نامه دآوری در دفاتر خدمات الکترونیک قضایی تدوین شده است که از طریق هیأت مدیره محترم کانون به مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضاییه تقدیم خواهد شد.

«ثبت شکایت‌های شبه قضایی» از طریق دفاتر خدمات

الکترونیک از جمله «شکایت‌های مربوط به اداره بازرسی، شکایت‌های مربوط به سازمان تعزیرات حکومتی، شکایت‌های مربوط به اداره کار، شکایات مربوط به شهرداری‌ها و کمیسیون‌های ماده ۹۹ که مربوط به اعتراضات به دهیاری‌ها» و همچنین «طرح دعوا علیه کارشناسان و وکلای دادگستری» پیشنهاداتی است که برای توسعه خدمات مؤثر در دفاتر خدمات الکترونیک قضایی از سوی اسلامی نژاد مطرح شد. «امکان برگزاری جلسه الکترونیکی» و «ثبت دعاوی برای ایرانیان خارج از کشور»، «احراز هویت از طریق فناوری‌های نوین و هوش مصنوعی»، «مطالعه پرونده از طریق خودکاربری و دفاتر خدمات الکترونیک قضایی با تایید مقام قضایی» که برای شخص قابل رویت شود همچنین «ارجاع پرونده از طریق خودکاربری با تایید مدیران که از تشکیل پرونده‌های واهی در دستگاه قضایی جلوگیری خواهد کرد» از دیگر پیشنهادات مطرح برای توسعه خدمات مؤثر در دفاتر توسط اسلامی نژاد بود. نماینده دفاتر خدمات الکترونیک قضایی خراسان رضوی گفت: شیوه‌نامه پذیرش دعاوی در راستای اعمال وحدت رویه و جلوگیری از سردرگمی مردم با همکاری مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضاییه و هیأت مدیره کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی برای جلوگیری از برخورد سلیقه‌ای در دعاوی تهیه شود.

دبیر «کارگروه توسعه خدمات مؤثر» به ارتقای سامانه ابلاغ اشاره کرد و افزود: اگر امکانی فراهم شود که افراد همه دادخواست‌ها، لوایح و ابلاغیه‌های قبلی را در سامانه ثبت شده دسترسی پیدا کنند بسیار در کاهش اتلاف وقت و انرژی مؤثر است.

وی پیشنهاد دیگر را راه‌اندازی پردیس قضایی عنوان کرد و در این باره توضیح داد: با توجه به ظرفیت‌های بی‌بدیل در دفاتر خدمات الکترونیک قضایی، جدای از ثبت دعاوی، ارائه مشاوره حقوقی همچنین با توجه به صلح و سازش‌هایی که در دفاتر رخ می‌دهد، اگر مجوز صلح‌یاری نیز به دفاتر اعطا شود همچنین امر دآوری نیز در دفاتر محقق شود در واقع مجموعه کاملی از خدمات در دفاتر به ارباب رجوع ارائه خواهد شد که می‌توان پردیس قضایی به آن اطلاق کرد. اسلامی نژاد به نقش دفاتر خدمات الکترونیک قضایی به عنوان ناظر در فرایند خودکاربری‌ها اشاره کرد و افزود: برای جلوگیری از اطاله دادرسی و تشکیل پرونده‌های ناقص یا طرح دعاوی واهی، اگر دفاتر به جای معاون ارجاع به عنوان ناظر بتوانند به فرایند خودکاربری نظارت داشته باشند در فرایند دادرسی بسیار مؤثر خواهد بود.

■ نقش بسیار مهم کاربران در موفقیت دفاتر خدمات الکترونیک قضایی

غفوری فرد به ضرورت تهیه بانک اطلاعاتی کاربران اشاره کرد و افزود: گاهی ممکن است کاربری از ادامه همکاری منصرف شود که این موضوع مشکلات و چالش هایی را برای مدیر دفتر ایجاد می کند اما اگر بانک اطلاعاتی کاربران آموزش دیده در اختیار مدیران قرار داده شود در صورت نیاز می توانند از آن بانک اطلاعاتی کاربر جدید جذب نمایند.

دبیر «کارگروه مدیریت ارتقای بهره‌وری کاربران دفاتر» به اخلاق حرفه‌ای در میان کاربران تاکید کرد و اظهار داشت: نتیجه برخورد مناسب و داشتن اخلاق حرفه‌ای در میان کاربران افزایش رضایت‌مندی مراجعین و همچنین ارتقای سطح رضایت مردم از دستگاه قضا را در پی خواهد داشت.

وی ادامه داد: در حال حاضر ارائه دسترسی کاربر در اختیار معاونت‌های استان نیست و این مورد مدیران را با چالش جدی مواجه کرده است؛ چرا که تا معرفی افراد جدید و دسترسی کاربر جدید وقت زیادی صرف می‌شود و این مهم مدیر را با چالش‌هایی از جمله ازدحام در دفتر و یا فشار کاری بیشتر بر سایر کاربران و احتمال خطا و اشتباه سایر کاربران مواجه می‌کند که در این خصوص می‌توان از تجربه دفاتر اسناد رسمی استفاده کرد؛ بدین ترتیب که دسترسی یا خاتمه دسترسی کاربر را به مدیر دفتر سپرد.

نماینده دفاتر خدمات الکترونیک قضایی خوزستان به جذب کاربران دارای تحصیلات و تجربه دانش حقوقی اشاره کرد و گفت: طبق آیین نامه اگر کاربری سهوی یا عمدی مرتکب تخلف شود، مدیر آن دفتر با جرایم سنگینی روبرو خواهد شد و شخصاً باید پاسخگو باشد در حالی که این امر مخالف نص صریح قوانین است و فرد متخلف باید پاسخگو باشد نه شخص دیگری؛ بنابراین باید این مورد در آیین نامه اصلاح شود.

غفوری فرد در ادامه به ضرورت حمایت از کاربران تاکید کرد و افزود: با ارائه بسته‌های حمایتی و تشویقی می‌توان کاربران را برای ایفای نقش مؤثر آنها ترغیب کرد؛ از این رو پیشنهاد می‌شود هر ساله در استان‌های مختلف کاربران نمونه معرفی شوند؛ همچنین در نظر گرفتن بسته‌های تشویقی مانند هدیه ازدواج یا هدیه روز تولد نیز در ایجاد انگیزه برای کاربران تاثیرگذار است.

وی با اشاره به ایجاد نظم محیطی برای کاربران به نصب تابلوی معرفی افراد در هر باجه و در نظر گرفتن لباس‌های متحدالشکل برای کاربران اشاره کرده گفت: این موضوع علاوه بر نظم شکلی باعث ایجاد انگیزه و حاکی از اهمیت کاربران در انجام امور دفتر است.

«غفوری فرد» دبیر کارگروه «مدیریت ارتقای بهره‌وری کاربران دفاتر» و نماینده دفاتر خدمات الکترونیک قضایی در استان خوزستان گفت: اصلاح آیین‌نامه دفاتر خدمات الکترونیک قضایی و جرم‌انگاری تخلفات کاربران در دفاتر، آموزش کاربران شامل آموزش روانشناسی و تخصصی، تدوین نظام یکپارچه حقوق و دستمزد برای کاربران دفاتر، تشکیل ساختار سازمانی کاربران در دفاتر و تعیین وظایف آنها، در نظر گرفتن امور رفاهی برای کاربران دفاتر، در نظر گرفتن بیمه پایه و تکمیلی برای همه کاربران همچنین جذب و استخدام کاربران با تایید حفاظت قوه قضاییه از جمله پیشنهادهایی است که این کارگروه برای ارتقای بهره‌وری کاربران در دفاتر دارد.

وی خاطرنشان کرد: با توجه به راه‌اندازی دفاتر جدید، اکنون تأیید کاربران بسیار زمان‌بر است و حدود یک سال زمان برای تأیید آنها، ممکن است مشکلاتی را برای مدیران ایجاد کند.

غفوری فرد تاکید کرد: حضور کاربران در دفاتر به عنوان پایه‌های اصلی بسیار مهم است؛ مسأله‌ی ما این است که چگونه می‌توان این حضور را مؤثرتر مدیریت کرد.

نماینده دفاتر خدمات الکترونیک قضایی در استان خوزستان اظهار داشت: همان‌گونه که حضور کاربران در دفاتر تأمین کننده منافع مدیران است، در مقابل مدیران نیز با ارائه بسته‌های حمایتی متناسب باید از کاربران پشتیبانی و حقوق حقه آنها را تأمین نمایند؛ البته باید توجه داشت که کار کاربران بسیار سخت و نیازمند دقت است از این‌رو ممکن است یک اشتباه از سوی یک کاربر آخرین اشتباه برای مدیر دفتر و به طور کلی آن دفتر محسوب شود؛ بنابراین آموزش تخصصی کاربران قبل از ورود به دفتر یک ضرورت جدی به حساب می‌آید.

■ نقش مؤثر دفاتر در مجازی سازی خدمات قضایی

«انیس الدوله» دبیر کارگروه «نقش مؤثر دفاتر خدمات در مجازی سازی خدمات قضایی» با اشاره به بند خ ماده ۱۱۳ برنامه هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران گفت: در این بند قانونی آمده است که «به منظور تسهیل دسترسی مردم به خدمات قضایی از قبیل ارائه و پیگیری دادخواست یا شکوائیه به صورت الکترونیکی؛ قوه قضائیه مکلف است تا پایان سال اول برنامه، سامانه خودکاربری برای تمامی اشخاص ایجاد نماید تا کلیه درخواست های مورد نیاز به صورت غیر حضوری و از طریق درگاه خدمات قضایی ارسال گردد.»

وی از ریاست مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضاییه و اعضای هیأت مدیره کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی خواست تا در حد توان و وسع خود در اجرای این قانون اهتمام لازم را به کار گیرند.

دبیر کارگروه «نقش مؤثر دفاتر خدمات در مجازی سازی خدمات قضایی» با تأکید بر لزوم آسیب شناسی برای اجرای این بند قانونی، افزود: باید بررسی شود که آیا با توجه به شرایط موجود امکان اجرایی شدن این بند از قانون فراهم است یا خیر. انیس الدوله اظهار داشت: طرح شکایت و دادخواست امری تخصصی است و همان گونه که برای بیماری باید به پزشک مراجعه کرد، در امور حقوقی نیز باید به فرد متخصص مراجعه شود و اگر قرار است اشخاص به صورت خودکاربری امور حقوقی خود را پیگیری کنند، اگرچه قصد قانون گذار تسهیل امور بوده است اما آیا همه می توانند که این امر تخصصی را به نحو صحیح انجام دهند؟ وی در این خصوص به نقش دفاتر خدمات الکترونیک قضایی در انجام صحیح خودکاربری ها و مجازی سازی امور قضایی تأکید کرد و ادامه داد: دفاتر می توانند با نقش نظارتی خود دادخواست ها و درخواست های شفاف صریح و بدون ایراد مردم

را به مجموعه قضایی ارائه دهند.

دبیر کارگروه «نقش مؤثر دفاتر خدمات در مجازی سازی خدمات قضایی» با اشاره به ماده ۵۷ قانون آیین دادرسی مدنی گفت: در این ماده قانونی آمده است که خواهان باید رونوشت یا تصویر اسناد خود را پیوست دادخواست نماید و رونوشت تصویر باید خوانا و مطابقت آن با اصل گواهی شده باشد که در حال حاضر این وظیفه مهم توسط دفاتر خدمات الکترونیک قضایی در حال انجام است؛ از این رو در صورتی که ارائه خدمات مجازی و غیر حضوری به صورت عمومی انجام شود، نمی توانند مستندات ضمیمه شده به دادخواست، شکوائیه اعتراضی خود را بدون تصدیق به مراجع قضایی ارسال کنند زیرا با ماده ۵۷ قانون آیین دادرسی مدنی در تعارض است.

■ پیشنهاداتی برای تسهیل امور قضایی مراجعان دفاتر

«سیده فاطمه موسوی» دبیر کارگروه «مدیریت ارتباط با ارباب رجوع در ارائه خدمات» و نماینده دفاتر خدمات الکترونیک قضایی در استان فارس گفت: اگر در قسمت پیوست ضمایم در سامانه، قسمتی با عنوان مدارک ایجاد شود، زمانی که مدیر دفتر یا کاربر با ارباب رجوع صحبت می کند و تقاضای اصل مدارک را دارد، همین موضوع عامل ایجاد تنش میان آنها می شود از این رو درخواست داریم با فعال سازی قسمت کپی مدارک نیز قابل دریافت از ارباب رجوع شود.

وی به فعال سازی قابل بازیابی شدن کد رهگیری ضابطین در کارتابل دفاتر خدمات الکترونیک قضایی اشاره کرد و افزود: برخی شکوائیه ها و دادخواست ها از طریق گزارش ها از سوی ضابطین ثبت شده است و پیامک آن برای گوشی ارباب رجوع ارسال می شود که وی نیز نگران به دفتر مراجعه می کند و این در حالی است که ارائه این خدمت در سامانه برای دفاتر فعال نشده است و در این شرایط مدیر یا کاربر دفتر نه تنها نمی تواند از اضطراب مراجعه کننده بکاهد بلکه شرایط او را ممکن است بدتر کند.

ذکر است، خانواده بزرگ کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی با شعار «دفاتر خدمات الکترونیک قضایی، از مردم برای مردم» در قالب بیش از ۱۲۰۰ دفتر با نیروهای متعهد و متخصص در سراسر کشور، در تحقق «قوه قضائیه هوشمند در تراز انقلاب اسلامی» در همکاری با مرکز آمار و فناوری اطلاعات دستگاه قضایی، همواره مشغول خدمت رسانی به عموم مردم شریف ایران اسلامی است.

دبیر «کارگروه مدیریت ارتباط با ارباب رجوع در ارائه خدمات» در پایان، پیشنهادهای برای تسهیل در درخواست رفع توقیف، تقاضای بازپایی لایحه و دادخواست‌ها با شماره ملی، رؤیت سوابق کیفری افراد در کارتابل دفاتر خدمات الکترونیک قضایی، غیرفعال سازی پیامک‌ها در پرونده‌های رسوبی همچنین عدم ارسال پیامک به شاهدین و نحوه اجرای احکام نیز ارائه کرد. شایان

برگزاری جلسه هماهنگی و تبادل نظر تکالیف نمایندگی با نمایندگان استانی مدیران

جلسه هماهنگی و تبادل نظر تکالیف نمایندگی با حضور اعضای هیئت مدیره کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی و نمایندگان استانی مدیران دفاتر به صورت حضوری و مجازی برگزار شد. هدف این جلسه، ارتقای دانش و بینش نمایندگان استانی در خصوص تکالیف نمایندگی و آشنایی با برنامه‌های کانون بود. نیکزاد، رئیس هیئت مدیره کانون، با تاکید بر اهمیت فعالیت دفاتر در اجرای سند تحول قوه قضائیه بر لزوم توجه بیشتر به وظایف نمایندگان تاکید کرد. سلطانی، مدیرعامل کانون، گزارشی از فعالیت‌های ۶ ماهه کانون ارائه داد و بر برنامه‌های آموزشی، پژوهشی و فناوری اطلاعات اشاره داشت. همچنین در این جلسه به بررسی تعرفه خدمات الکترونیک قضایی و نقش هوش مصنوعی در آینده این خدمات پرداخته شد. بخش پایانی جلسه نیز به پرسش و پاسخ اختصاص داشت و نمایندگان استانی نظرات خود را مطرح کردند. این نشست با هدف بهبود خدمات و هماهنگی بیشتر میان دفاتر خدمات الکترونیک قضایی برگزار شد.

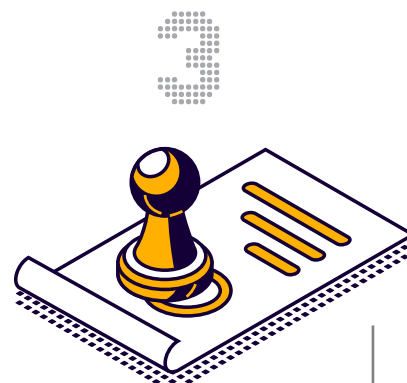
برگزاری مرحله دوم دوره آموزشی دستیاری حقوقی دفاتر خدمات الکترونیک قضایی در ۲۶ استان و ۲۸۰ حوزه قضایی

مرحله اول دوره آموزشی و آزمون دستیاری حقوقی دفاتر خدمات الکترونیک قضایی در پنج استان کشور برگزار شد. مرحله دوم این دوره نیز از ۲۳ دی ماه در ۲۶ استان و ۲۸۰ حوزه قضایی آغاز شدند. هدف این دوره، آشنایی کاربران دفاتر خدمات الکترونیک قضایی با خدمات این دفاتر از جمله مفاهیم، کاربردها، حفاظت از داده‌ها و مهارت‌های ارتباطی است. این دوره‌ها به صورت مجازی و در بستر سامانه آموزشی کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی برگزار شده است. در پایان هر دوره، آزمونی از کاربران گرفته می‌شود. همچنین بر اساس دستورالعمل‌ها کاربرانی که این دوره را گذرانده و در آزمون شرکت نکنند، دسترسی آنها قطع خواهد شد. کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی با هدف توسعه آموزش‌های مجازی، قصد دارد گام‌های موثری در جهت ارتقای خدمات الکترونیک قضایی بردارد.

برگزاری چهارمین نشست «بررسی تعرفه‌های پیشنهادی سال ۱۴۰۴ دفاتر خدمات الکترونیک قضایی»

چهارمین جلسه «بررسی تعرفه‌های پیشنهادی سال ۱۴۰۴ دفاتر خدمات الکترونیک قضایی» در تاریخ ۱۸ دی ماه برگزار شد. در این جلسه محمدرضا سلطانی، مدیرعامل کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی بر اهمیت تنظیم تعرفه‌ها بر اساس تورم و هزینه‌های جاری دفاتر تاکید کرد. او افزود: «هزینه‌هایی چون اجاره دفتر، حقوق کارکنان، بیمه و هزینه‌های مصرفی از جمله عواملی هستند که در تنظیم تعرفه‌ها لحاظ می‌شوند.» سلطانی توضیح داد: «هدف از اصلاح تعرفه‌ها، رفع مشکلات متقاضیان و حمایت از دفاتر است تا بتوانند به فعالیت خود ادامه دهند.» او همچنین اشاره کرد: «جلسات بررسی تعرفه‌ها طبق برنامه ریزی انجام شده، به زودی جمع بندی شده و به مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضائیه ارسال خواهد شد. تعرفه‌های نهایی پس از تایید ریاست قوه قضائیه، احتمالاً در فروردین ۱۴۰۴ ابلاغ می‌شود.»

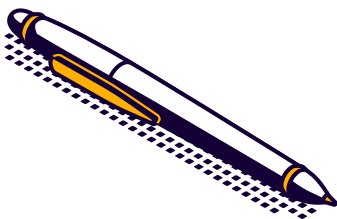
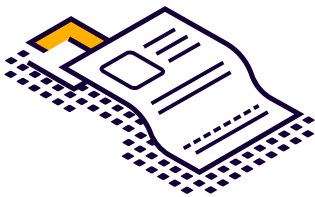
اعلام نتایج انتخابات نمایندگان استانی مدیران دفاتر خدمات الکترونیک قضایی

نتایج انتخابات نمایندگان استانی مدیران دفاتر خدمات الکترونیک قضایی در ۱۵ دی ماه ۱۴۰۳ اعلام شد. بیش از ۷۱ درصد از مدیران دفاتر سراسر کشور در این انتخابات شرکت کردند که به دلیل استقبال خوب، یک ساعت تمدید شد. در نتیجه این انتخابات، ۲۸ نماینده استانی برگزیده شدند. از جمله منتخبین می‌توان به آقایان و خانم‌های «حمید نام‌آوران» از آذربایجان شرقی، «شهرزاد توانگر رنجبر» از البرز، «سید اسدالله حسینی» از خراسان جنوبی، «مجتبی اسلامی‌نژاد» از خراسان رضوی، «سیده فاطمه موسوی» از فارس و دیگر نمایندگان اشاره کرد. داوطلبانی که به نتایج اعتراض داشتند می‌توانستند از ۱۶ دی ماه تا ۲۳ دی ماه اعتراضات خود را مطرح کنند.

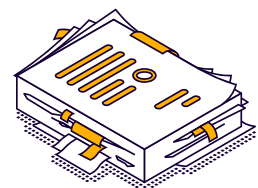
نقش کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی در هوشمندسازی قوه قضائیه با استفاده از هوش مصنوعی

هوش مصنوعی به عنوان یک فناوری پیشرفته در دنیای امروز به شدت بر بسیاری از صنایع تاثیر گذاشته و در حوزه حقوق و قضا نیز کاربردهای چشمگیری پیدا کرده است. با توجه به اهمیت بهره‌گیری از این فناوری‌ها برای تحقق اهداف سند تحول قوه قضائیه، کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی در راستای ارتقای خدمات قضائی هوشمند و بر پایه هوش مصنوعی، گام‌های موثری برداشته است. مدیرعامل کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی، محمدرضا سلطانی به توضیح نقش هوش مصنوعی در بهبود فرایندهای قضائی پرداخت. سلطانی اشاره کرد: «با توجه به برنامه‌های کلان قوه قضائیه، استفاده از هوش مصنوعی در فرایندهای قضائی مانند ارجاع هوشمند پرونده‌ها، کارشناسی و تصمیم‌گیری در پرونده‌های فاقد پیچیدگی از اولویتهای دستگاه قضا است. همچنین، کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی با بیش از ۱۲۵۰ دفتر در سراسر کشور، در راستای هوشمندسازی قوه قضائیه و تحقق اهداف این سند، همکاری نزدیکی با مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضائیه دارد.» او در ادامه: «کاربردهای مختلف هوش مصنوعی در حوزه حقوق و قضا را شرح دادند که شامل پردازش زبان طبیعی (NLP)، تحلیل داده‌های حقوقی، پیش‌بینی نتایج دادگاه‌ها، تشخیص تقلب و فساد، تحلیل الگوهای جنایی و پشتیبانی از قضاوت و تصمیم‌گیری بود. این کاربردها نه تنها به افزایش دقت و سرعت در فرایندهای قضائی کمک می‌کند بلکه می‌تواند منجر به کاهش هزینه‌ها و زمان رسیدگی به پرونده‌ها شود.» سلطانی در نهایت تاکید کرد: «در سلسله مباحث آینده، به تشریح بیشتر کاربردهای هوش مصنوعی در دفاتر خدمات الکترونیک قضایی پرداخته و نقش این فناوری در تسریع و بهبود خدمات قضائی را بررسی خواهند کرد.»

امضای تفاهم‌نامه همکاری کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی و پارک فناوری پردیس

تفاهم‌نامه همکاری یک ساله میان کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی و پارک فناوری پردیس به امضا رسید. این تفاهم‌نامه با هدف تسهیل و ارائه خدمات الکترونیک قضایی و استقرار میز خدمت در پارک فناوری پردیس به امضا رسیده است. از جمله تعهدات کانون، آموزش نیروی انسانی متخصص و تامین دسترسی‌های نرم افزاری برای ارائه خدمات الکترونیک قضایی است. همچنین پارک فناوری پردیس متعهد به معرفی خدمات قابل ارائه و اطلاع رسانی به مخاطبان خود در خصوص «میز خدمت» خواهد بود.

بهره‌مندی معلولین از خدمات ویژه کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی از طریق سامانه ۱۴۷۰

همزمان با ۱۳ آذر، روز جهانی معلولان، کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی با استفاده از خدمات سیار، درخواست‌های معلولان و مشمولین طرح مواسات را از طریق سامانه ۱۴۷۰ دریافت کرده و به دفاتر نزدیک به محل ارجاع می‌دهد. این دفاتر نیز ظرف ۲۴ ساعت پس از هماهنگی، خدمات را در محل ارائه می‌دهند. طرح مواسات که همکاری کانون با کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی است، خدمات حقوقی و قضایی را به مشمولین و مددجویان ارائه می‌کند.

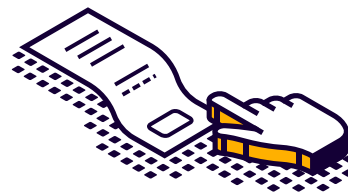
اطلاعیه ثبت درخواست‌ها و استعلام مشمولین بنیاد شهید برای معافیت از تعرفه خدمات الکترونیک قضایی

با توجه به رهنمودهای مقام معظم رهبری و در راستای اجرای قانون خدمات رسانی به ایثارگران، تفاهم‌نامه‌ای میان کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی و بنیاد شهید و امور ایثارگران منعقد شده که بر اساس آن، خانواده‌های شهدا، جانبازان ۲۵ درصد و بالاتر و آزادگان از پرداخت تعرفه خدمات الکترونیک قضایی معاف هستند. خدمات به این افراد از طریق حضوری و غیرحضوری (خدمات سیار) ارائه می‌شود. مشمولین این طرح می‌توانند فهرست خود را از طریق وب سایت splus.kdke.dev.ir استعلام کنند. همچنین، هزینه خدمات ارائه شده به مشمولین از طریق کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی به مدیران دفاتر پرداخت خواهد شد. مدیران دفاتر در صورت عدم استعلام باید متقاضیان را به بنیاد شهید و امور ایثارگران ارجاع دهند. برای اطلاعات بیشتر، مدیران دفاتر می‌توانند با شماره ۰۲۱-۹۱۰۹۳۰۴۷ تماس بگیرند.

برگزاری دوره دوم آموزشی دستیاری حقوقی دفاتر خدمات الکترونیک قضایی در ۲۶ استان کشور

مرحله دوم دوره آموزشی دستیاری حقوقی دفاتر خدمات الکترونیک قضایی برای کاربران ۲۶ استان کشور تا پایان آذرماه برگزار شد. این دوره شامل آموزش‌های نظری و عملی در زمینه خدمات الکترونیک قضایی است و به صورت مجازی و از طریق سامانه LMS کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی برگزار شد. سرفصل‌های دوره شامل آشنایی با مفاهیم پایه حقوقی، استفاده از سامانه‌های قضایی، حفاظت از اطلاعات و مهارت‌های ارتباطی است. همچنین، پس از گذراندن دوره، کاربران در آزمون پایان دوره شرکت کردند. این دوره با هدف ارتقای مهارت‌های کاربران و دستیاران حقوقی دفاتر خدمات الکترونیک قضایی در ارائه خدمات بهتر به متقاضیان، طراحی شده بود. لازم به ذکر است، در صورت عدم گذراندن دوره، دسترسی کاربران قطع می‌شود.

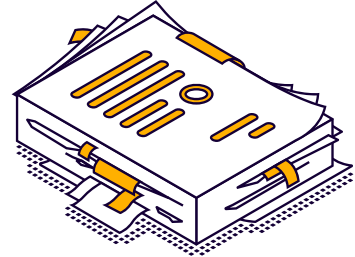
برگزاری پنجمین آزمون مرحله اول در گیلان

در روزهای پنجشنبه و جمعه، ۲۴ و ۲۵ آبان ماه، پنجمین آزمون دستیاری حقوقی دفاتر خدمات الکترونیک قضایی در استان گیلان برگزار شد. این آزمون برای کاربران دفاتر ۱۸ حوزه قضایی استان گیلان در سامانه آموزش مجازی کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی برگزار شدند. مرحله اول این دوره آموزشی و آزمون برای استان‌های ایلام، تهران، کرمانشاه، کردستان و گیلان به اتمام رسید. مرحله دوم در پایان آذرماه برای استان‌های آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، خوزستان، فارس و دیگر استان‌ها برگزار شد. کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی با هدف توسعه خدمات الکترونیک قضایی و به منظور تحقق «قوه قضائیه هوشمند»، این دوره‌های آموزشی را تحت نظارت معاونت فناوری اطلاعات قوه قضائیه برگزار کرد.

برگزاری چهارمین آزمون دستیاری حقوقی در کردستان

چهارمین آزمون دستیاری حقوقی خدمات الکترونیک قضایی برای کاربران دفاتر استان کردستان در روزهای یکشنبه و دوشنبه ۱۳ و ۱۴ آبان ماه برگزار شد. این آزمون به صورت حضوری و در بستر سامانه آموزش مجازی کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی (LMS.kdke.ir) و با همکاری معاونت فناوری اطلاعات و برنامه ریزی دادگستری کل استان کردستان انجام شد. آزمون در حوزه های قضایی سنندج، سقز، مریوان، بیجار، سروآباد و دیگر شهرستان ها برگزار شد و کاربران در ۶ گروه در این آزمون شرکت کردند. براساس تقویم آموزشی، پس از استان های ایلام، تهران، کرمانشاه و کردستان، گیلان میزبان این آزمون بود. کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی در راستای توسعه خدمات الکترونیک قضایی، دوره های آموزشی مجازی را به کاربران خود ارائه داده و در صورت عدم گذراندن این دوره ها، دسترسی کاربران قطع خواهد شد.

تدوین دوره آموزشی دستیاری حقوقی دفاتر خدمات الکترونیک قضایی براساس استانداردهای جهانی

محمدرضا سلطانی، مدیرعامل کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی، اعلام کرد سرفصل های دوره آموزشی دستیاری حقوقی این دفاتر بر اساس آخرین استانداردهای جهانی تدوین شده است. این دوره شامل موضوعات مهمی مانند آشنایی با خدمات الکترونیک قضایی، مفاهیم پایه، استفاده از سامانه ها و پلتفرم های الکترونیکی، حفاظت از داده ها، مهارت های ارتباطی و آموزش عملیاتی است. سلطانی همچنین به ضرورت آموزش در خصوص امنیت اطلاعات و راهکارهای حفظ حریم خصوصی اشاره کرد. او تأکید کرد: «این دوره ها در بستر سامانه آموزش مجازی کانون برگزار شده و در استان های مختلف از جمله ایلام، تهران و کردستان، برگزار شده است.» کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی به هدف گسترش آموزش های مجازی، در حال ارزیابی دستاوردهای این دوره ها و توسعه خدمات الکترونیک قضایی در سطح کشور است.

رئیس مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضائیه؛ نسخه قدیم و نسخه جدید سند تحول، هر دو یک سند مسئله محور هستند

محمد کاظمی فرد، رئیس مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضائیه، در برنامه صف اول با اشاره به اجرای سند تحول قضائی، تأکید کرد: «نسخه قدیم و جدید این سند هر دو مسئله محور هستند و بر اساس چالش ها و مأموریت های دستگاه قضایی طراحی شده اند.» او توضیح داد: «این سند با هدف حل مشکلات دستگاه قضا، از فناوری های نوین بهره می برد و در هر دو نسخه، نیمی از راهکارها به استفاده از این فناوری ها اختصاص دارد.» کاظمی فرد اشاره کرد: «در دوران کرونا، خدماتی مانند دریافت شناسه قضایی ثنا به صورت غیرحضوری و آنلاین برای مردم در داخل و خارج کشور فراهم شد.» او همچنین به افزایش دسترسی به خدمات قضائی، از جمله گواهی عدم سوء پیشینه، ابلاغ الکترونیک و نوبت دهی آنلاین اشاره کرد و افزود: «این اقدامات، قوه قضائیه را به یک دستگاه ۲۴ ساعته و در دسترس جهانی تبدیل کرده است. به علاوه، ۸۵ درصد از جلسات تحقیق زندانیان به صورت الکترونیکی برگزار می شود.»

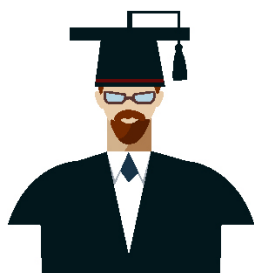
برگزاری سومین آزمون دوره آموزشی دستیاری حقوقی خدمات الکترونیک قضایی در استان کرمانشاه

سومین آزمون دوره آموزشی دستیاری حقوقی خدمات الکترونیک قضایی در استان کرمانشاه طی روزهای پنج‌شنبه و جمعه، ۱۰ و ۱۱ آبان ماه برگزار شد. این آزمون با حضور کاربران دفاتر خدمات الکترونیک قضایی استان کرمانشاه در ۹ گروه و با نظارت کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی و معاونت فناوری اطلاعات و برنامه‌ریزی دادگستری کل استان برگزار گردید. آزمون‌ها در سامانه آموزش مجازی کانون و به صورت حضوری انجام گرفت. دوره آموزشی برای استان‌های ایلام، تهران، کرمانشاه و کردستان در نظر گرفته شد و گیلان نیز میزبان این آزمون است. بر اساس ابلاغیه معاونت خدمات الکترونیک قضایی، در صورت عدم گذراندن دوره، دسترسی کاربران قطع خواهد شد.

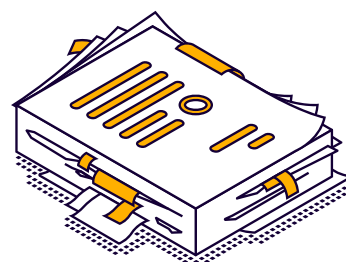
برگزاری دوره آموزشی «صلاحیت‌های دادگاه صلح و شوراهای حل اختلاف» برای کارشناسان حقوقی تهران

دوره آموزشی برای کارشناسان حقوقی و کفیلان دفاتر خدمات الکترونیک قضایی استان تهران با هدف آشنایی با صلاحیت‌های دادگاه صلح و امور شوراهای حل اختلاف، در تاریخ ۹ آبان‌ماه از ساعت ۸ تا ۱۳ در اداره کل آموزش دادگستری تهران برگزار شد. حضور در این دوره برای کارشناسان حقوقی الزامی بود. در این دوره، مفاهیم جدید در قانون شوراهای حل اختلاف از جمله تاسیس دادگاه صلح، بررسی می‌شود. طبق این قانون، قوه قضائیه موظف است شعبه یا شعبی از دادگاه‌ها را به عنوان دادگاه صلح در هر شهرستان تعیین کند. دادگاه صلح به دعوی خاص رسیدگی کرده و در صورت نیاز، شعبه‌هایی در سطح بخش‌ها تشکیل می‌شود. اگر دادگاه صلح تشکیل نشود، دادگاه بخش به این دعوی رسیدگی می‌کند. همچنین شعب دادگاه صلح از حذف شعب دادگاه‌های نخستین شکل می‌گیرند و پس از اتمام پرونده‌ها منحل می‌شوند.

توسعه خدمات قضایی با ۶۳ لایحه جدید در سامانه خودکابری

محمد حسین آقایی، معاون خدمات الکترونیک قضایی، از اضافه شدن ۳۱ موضوع جدید به سامانه «خدمات قضایی من» خبر داد. این اقدام به منظور آسان‌سازی خدمات قضایی و تحقق «قوه قضائیه هوشمند» انجام شده است. لایحه الکترونیک از سال گذشته رونمایی شد و تا پایان ۱۴۰۲، ۳۲ عنوان لایحه به سامانه اضافه گردید. در سال جاری، مطابق با قانون برنامه هفتم، ۳۱ عنوان جدید به این سامانه افزوده شده است. این موضوعات جدید شامل درخواست شناسایی و توقیف اموال و تقاضای اعمال ماده ۳ قانون محکومیت‌های مالی هستند و به غیرحضوری شدن اجرای احکام کمک می‌کنند. این تحول به کاهش مراجعات حضوری، تسریع در اجرای احکام و افزایش رضایت مندی مردم منجر خواهد شد. هموطنان می‌توانند در هر زمان و از هر مکان، لوایح خود را به صورت الکترونیکی ارسال کنند.

اختصاص ۵۰۰ میلیون تومان از طرف کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی برای کمک به مردم جنوب لبنان

در پی حملات رژیم صهیونیستی به جنوب لبنان و خسارت‌های گسترده به مردم این منطقه، کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی در پاسخ به ندای رهبر معظم انقلاب اسلامی، ۵۰۰ میلیون تومان برای کمک به مردم مظلوم جنوب لبنان اختصاص داد. این اقدام کمتر از ۲۴ ساعت پس از پیشنهاد رئیس قوه قضاییه برای مشارکت دستگاه‌های قضایی و نهادهای وابسته در پویش «ایران همدل» انجام شد. مبلغ اختصاص یافته به حساب جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران واریز شد تا به حمایت از مردم بی‌دفاع لبنان پرداخته شود.

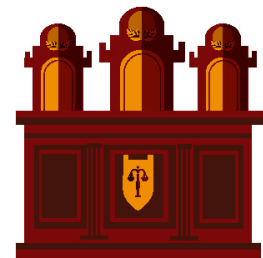
سلطانی: ضرورت مهارت‌های حقوقی، ارتباطی و فناورانه برای دستیار حقوقی دفاتر خدمات الکترونیک

محمدرضا سلطانی در خصوص آموزش‌های مجازی و آزمون دستیاری حقوقی دفاتر خدمات الکترونیک قضایی اظهار کرد: «با توجه به گسترش آموزش‌های مجازی در جهان، برگزاری این دوره به صورت الکترونیک اجتناب ناپذیر بود. دوره آموزشی دستیاری حقوقی از ۱۴ تیر تا ۱۰ شهریور امسال به طور غیرحضوری برگزار شد.» او در ادامه، مهارت‌های ضروری برای دستیار حقوقی را شامل دانش حقوقی، تحلیل منطقی، مهارت‌های نوشتاری و ارتباطی، و تسلط بر فناوری اطلاعات دانست و تاکید کرد: «دستیار حقوقی باید به قوانین حقوقی مسلط باشد و توانایی تحلیل مسائل حقوقی را داشته باشد. همچنین، داشتن انضباط و اخلاق حرفه‌ای برای احترام به حریم خصوصی مراجعین و قوانین حقوقی ضروری است.» آزمون دستیاری حقوقی در استان‌های مختلف در حال برگزاری است و کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی با بیش از ۱۲۵۰ دفتر در سراسر کشور، در جهت تحقق «قوه قضائیه هوشمند» فعال است.

برگزاری دوره آموزشی «آشنایی با صلاحیت‌های دادگاه صلح و امور شوراهای حل اختلاف» ویژه کارشناسان حقوقی و کفیلان دفاتر خدمات الکترونیک قضایی تهران

دوره آموزشی «آشنایی با صلاحیت‌های دادگاه صلح و شوراهای حل اختلاف» برای کارشناسان و کفیلان دفاتر خدمات الکترونیک قضایی استان تهران برگزار شد. بیش از ۱۵۰ نفر در این دوره که با همکاری معاونت فناوری اطلاعات دادگستری تهران و کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی برگزار شد، شرکت کردند. اساتید این دوره شامل دکتر مهدوی، دکتر بهروزی و محسن اهواری بودند. همچنین، طبق قانون جدید شوراهای حل اختلاف، دادگاه‌های صلح در سراسر کشور ایجاد خواهند شد که صلاحیت رسیدگی به دعاوی مختلف را از جمله دعاوی مالی، حقوقی، جرایم غیرعمدی و برخی دعاوی خانوادگی دارند.

سلطانی: نقش کلیدی فناوری و خدمات الکترونیک در سند تحول قوه قضائیه

محمدرضا سلطانی، مدیرعامل کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی به نقش مهم دفاتر خدمات الکترونیک در تسهیل امور قضائی و خدمت‌رسانی به مردم اشاره کرد. او گفت: «دفاتر این خدمات را از بیش از یک دهه پیش راه‌اندازی کرده و باعث کاهش مسافرت‌های شهری، صرفه جویی در وقت و هزینه مردم و افزایش شفافیت فرآیندها شده‌اند.» سلطانی به نقش اساسی فناوری در تسریع دادرسی و پیشرفت دستگاه قضائی تاکید کرد و افزود: «آیین‌نامه اجرایی جدید دفاتر و کانون خدمات الکترونیک قضایی در سال ۱۴۰۱ به تصویب رسید.» همچنین، او از نقش برجسته فناوری و خدمات الکترونیک در سند تحول قوه قضائیه سخن گفت و از استقرار محدود و آزمایشی وکلا در این دفاتر خبر داد.

آزمون دستیاری حقوقی دفاتر خدمات الکترونیک قضایی در ایلام و تهران برگزار شد

محمدرضا سلطانی، مدیرعامل کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی از برگزاری دوره آموزشی دستیاری حقوقی برای کاربران دفاتر خدمات الکترونیک قضایی خبر داد. این دوره از ۱۴ تیر تا ۱۰ شهریور ۱۴۰۳ به صورت غیرحضوری و در بستر سامانه LMS برگزار شد و شامل ۱۶ سرفصل آموزشی بود. آزمون‌ها برای استان‌های ایلام و تهران برگزار شده و در استان‌های کرمانشاه، کردستان و گیلان برگزار می‌شود. او همچنین اعلام کرد: «در صورت عدم گذراندن این دوره، دسترسی کاربران به سیستم‌های قضائی قطع خواهد شد.»

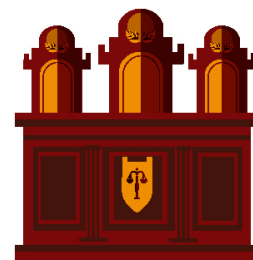
برگزاری نخستین آزمون دستیاری حقوقی دفاتر خدمات الکترونیک قضایی استان ایلام

آزمون دستیاری حقوقی دفاتر خدمات الکترونیک قضایی استان ایلام در ۲۰ مهر ماه با حضور مدیران قضائی استان برگزار شد. در این مراسم، دکتر عمران علی محمدی، رئیس کل دادگستری استان، از اهمیت تسهیل دسترسی مردم به عدالت و نقش دفاتر خدمات الکترونیک در این راستا گفت و ارتقای دانش و مهارت کارکنان دفاتر را ضروری دانست. همچنین، معاون فناوری اطلاعات دادگستری استان ایلام، جعفر تعمیرکاری از برنامه ریزی‌های آموزشی مستمر برای کارکنان دفاتر حمایت کرد و بر اهمیت ایجاد امنیت شغلی برای کاربران دفاتر تاکید نمود. یداللهی، مسؤول واحد آموزش کانون دفاتر خدمات الکترونیک نیز از راهاندازی سامانه آموزش مجازی برای ارتقای سطح علمی کاربران دفاتر خبر داد. این آزمون برای کاربران فاقد مدرک تحصیلی حقوقی دفاتر ایلام و سایر استان‌ها برگزار شده و ادامه خواهد داشت.

رئیس مرکز آمار و فناوری قوه قضاییه: آمادگی برای اشتراک‌گذاری داده‌های قوه قضائیه در زمینه هوش مصنوعی کشور

رئیس مرکز آمار و فناوری قوه قضاییه، محمد کاظمی‌فرد در نشست با مدیران شرکت‌های دانش بنیان و محققین حوزه هوش مصنوعی از آمادگی قوه قضاییه برای اشتراک‌گذاری داده‌های خود در فضای هوش مصنوعی کشور خبر داد. او با اشاره به اهمیت داده‌ها به عنوان سوخت اصلی هوش مصنوعی، اعلام کرد: «۴۶ هزار و ۸۶۰ دادنامه به صورت عمومی در درگاه ملی منتشر می‌شود تا شرکت‌های فعال در حوزه هوشمندسازی از آن بهره‌برداری کنند.» کاظمی‌فرد افزود: «سامانه تناد با ۱۰۵ میلیون تصمیم قضائی در دسترس است و پالایش و متناسب‌سازی این داده‌ها برای استفاده بهینه، از اولویتهای قوه قضاییه است. همچنین، با استفاده از ابزارهای هوش مصنوعی مانند تبدیل گفتار به متن، فرایندهای قضائی خودکارسازی شده و تسهیل یافته‌اند.» او به سامانه هوشمند استعلامات مالی اشاره کرد: «با استفاده از هوش مصنوعی، قاضی قادر است اطلاعات مالی محکومین را در عرض کمتر از ۴ دقیقه دریافت و توقیف کند، در حالی که این فرایند پیش‌تر بیش از ۴۰۰ روز به طول می‌انجامید.» کاظمی‌فرد همچنین از اقدامات دیگر قوه قضاییه در هوشمندسازی امور قضائی مانند احراز هویت، سامانه اطلاعات موثر افراد، اتاق پایش و سامانه اعتبارسنجی برای تسهیل خدمات به مردم یاد کرد و تاکید کرد: «این نهاد آمادگی دارد داده‌های خود را با شرکت‌های دانش بنیان و محققین به اشتراک بگذارد تا زمینه برای پیشرفت‌های بیشتر در این حوزه فراهم شود.»

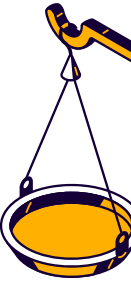
فناوری در نظام قضایی؛ کاهش اطاله دادرسی و افزایش رضایتمندی مردم

محمدرضا سلطانی، مدیرعامل کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی بر نقش مهم دفاتر خدمات قضایی در بهبود کارایی نظام قضایی و کاهش اطاله دادرسی تأکید کرد. او استفاده از فناوری‌های نوین و هوش مصنوعی در این دفاتر را ضروری دانست و گفت: «این فناوری‌ها می‌توانند به تسهیل دسترسی مردم به خدمات قضایی و کاهش ازدحام و شلوغی دفاتر کمک کنند. همچنین، سامانه‌های نوبت‌دهی و خدمات سیار در حال توسعه هستند تا خدمات بهتری به مردم ارائه شود.» سلطانی افزود: «هدف اصلی کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی، ارتقای رضایت مندی مردم و تسریع در روند دادرسی است.»

امضای تفاهم نامه همکاری کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی و پارک فناوری پردیس برای حمایت از شرکت‌های دانش بنیان

با هدف تسهیل فعالیت و توسعه کسب و کار شرکت‌های دانش بنیان، تفاهم نامه‌ای میان کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی و پارک فناوری پردیس به امضا رسید. این توافقنامه به منظور ارائه خدمات عمومی و تخصصی حقوقی و قضایی به این شرکت‌ها، دسترسی به خدمات قضایی را آسان‌تر کرده و زمان بر بودن فرآیندها را کاهش می‌دهد. طبق این تفاهم نامه، کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی مسئول ارائه خدمات الکترونیک قضایی، آموزش و تامین نیروی انسانی متخصص برای استقرار در پیشخوان پارک و همچنین تاسیس دفاتر پیشخوان در محدوده پارک فناوری پردیس است. از طرف دیگر، پارک فناوری پردیس موظف به تامین تجهیزات و معرفی خدمات به مخاطبان خود است. این همکاری گامی مهم در جهت حفظ شوون نخبگانی شرکت‌های دانش بنیان و حمایت از نوآوری و توسعه محصولات جدید آن‌ها است.

معرفی فرمانده بسیج کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی استان تهران در همایش خانواده شهدا

همزمان با هفته دفاع مقدس، نخستین همایش تجلیل از خانواده شهدا و ایثارگران مدیران دفاتر خدمات الکترونیک قضایی استان تهران در کانون برگزار شد. این مراسم با حضور مدیران ارشد ستاد قوه قضائیه و سازمان بسیج حقوقدانان تهران بزرگ، به پاس قدردانی از خانواده‌های محترم شهدا و ایثارگران ۸ سال دفاع مقدس برگزار شد. در ابتدای مراسم، محمدرضا سلطانی، مدیرعامل کانون، ضمن خیرمقدم از حضور ارزشمند این خانواده‌ها تشکر کرد. همچنین، مدیرکل امور ایثارگران قوه قضائیه بر لزوم انتقال فرهنگ شهید و شهادت به نسل‌های آینده تأکید کرد. در ادامه، سرهنگ فرهادی، فرمانده بسیج حقوقدانان تهران بزرگ، به اهمیت تقویت روحیه استکبار ستیزی و نقش فعال این سازمان اشاره نمود. در نهایت، محمدرضا سلطانی به‌عنوان فرمانده حوزه بسیج کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی معرفی و از ۲۵ نفر از مدیران دفاتر ایثارگر تجلیل شد.

معاون مرکز آمار قوه قضائیه: دفاتر خدمات الکترونیک، درگاه قوه قضائیه برای تکریم مراجعین و دسترسی آسان مردم به خدمات قضایی هستند

معاون خدمات الکترونیک قضایی قوه قضائیه در نشست هم اندیشی دفاتر خدمات الکترونیک، نقش این دفاتر را در تسهیل دسترسی مردم به خدمات قضایی و کاهش اطاله دادرسی حیاتی دانست. او تأکید کرد: «دفاتر باید دقت کامل را در ثبت درخواست‌ها به عمل آورند تا از تضییع حقوق شهروندان جلوگیری شود.» همچنین آقایی درباره انتقال دفاتر، گفت: «جا به جایی فقط در صورت تامین جایگزین مناسب مجاز است تا از ایجاد وقفه در خدمات قضایی جلوگیری شود.» او از تقویت و توسعه دفاتر و کاهش درخواست‌های انتقال پس از نهایی شدن آزمون مدیران دفاتر خبر داد و از تعامل و همفکری مدیران دفاتر برای بهبود خدمات استقبال کرد.

رئیس مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضاییه: دفاتر خدمات الکترونیک رتبه بندی می‌شوند

رئیس مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضاییه در چهارمین نشست هم اندیشی دفاتر خدمات الکترونیک قضایی اعلام کرد: «دفاتر خدمات قضایی رتبه بندی می‌شوند و دفاتر با ارائه خدمات صلح یاری و جهادی از دیگر دفاتر متمایز خواهند بود.» او همچنین از برگزاری آزمون جدید دفاتر در دی یا بهمن امسال خبر داد و افزود: «مجوز دفاتر جدید از طریق درگاه ملی مجوزها صادر می‌شود.» کاظمی‌فرد به اهمیت آموزش صلاحیت کاربران دفاتر و ثبت تخلفات آنان تاکید کرد و گفت: «اختلال‌های سامانه خدمات به شدت کاهش یافته است.» او همچنین از کانون دفاتر خواست تا نیروی فنی در دفاتر مستقر کند و تاکید کرد: «دفاتر باید در راستای تغییرات فناوری و نیازهای جدید به روز شوند.»

برگزاری همایش مدیران دفاتر خدمات الکترونیک قضایی ایلام با حضور رئیس و معاون مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضاییه

همایش مدیران دفاتر خدمات الکترونیک قضایی استان ایلام همزمان با هفته وحدت و در آستانه میلاد پیامبر اسلام (ص) و امام جعفر صادق (ع)، همچنین گرامیداشت هفته دفاع مقدس در سالن شهید سلمانی دادگستری کل استان ایلام برگزار شد. در این مراسم که با حضور دکتر محمد کاظمی‌فرد، رئیس مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضاییه، آقای، معاون خدمات الکترونیک قضایی، محمدرضا سلطانی، مدیرعامل کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی، محمدی، رئیس کل دادگستری ایلام، بخشنده، دادستان ایلام، شیرزادی، معاون فناوری اطلاعات و برنامه‌ریزی دادگستری ایلام، بهمنی‌نژاد، نماینده مدیران دفاتر ایلام و دیگر مدیران دفاتر خدمات الکترونیک قضایی استان برگزار شد، دکتر کاظمی‌فرد از ابلاغ رتبه بندی دفاتر طی سه ماه خبر داد و بر اهمیت خدمات صلح یاری، جهادی و سیار در دفاتر تاکید کرد. او همچنین به اضافه شدن استشهاده الکترونیکی به خدمات دفاتر اشاره کرد. در ادامه، مسئولان و مدیران دفاتر به ارائه گزارش‌هایی از اقدامات و برنامه‌های اجرایی خود پرداختند.

ارائه خدمات الکترونیک قضایی سیار در ۲۰ استان و آموزش بیش از ۲۰۰۰ کاربر در دفاتر

محمدرضا سلطانی، مدیرعامل کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی، در چهارمین نشست هم اندیشی نمایندگان دفاتر استانی خدمات الکترونیک قضایی که در ۲۷ شهریور ۱۴۰۳ در تهران برگزار شد، از گسترش خدمات سیار در ۵۰ شهر از ۲۰ استان و بیش از ۱۸۰ دفتر خبر داد. او همچنین از آموزش بیش از ۲۰۰۰ کاربر غیرحقوقی در سراسر کشور و تدابیر کانون برای ارتقای کیفیت خدمات در دفاتر اشاره کرد. سلطانی همچنین از بازنگری در وظایف نمایندگان استانی و اصلاح اساسنامه کانون به منظور هماهنگی بیشتر با دفاتر و تسهیل خدمات خبر داد. در این نشست، او به اقدامات کانون در سامانه تسهیم سهام عدالت متوفیان، استقرار وکلا در دفاتر و طرح‌های دیگر برای ارتقای خدمات اشاره کرد و از همکاران کانون برای برگزاری موفق این همایش قدردانی کرد.

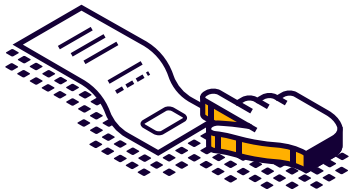
افتتاح اولین دفتر خدمات الکترونیک قضایی شهرستان حمیدیه

اولین دفتر خدمات الکترونیک قضایی شهرستان حمیدیه با حضور معاون فناوری اطلاعات و برنامه‌ریزی دادگستری استان خوزستان افتتاح شد. رضا زنگنه در این مراسم بر اهمیت هوشمندسازی دستگاه قضائی و کاهش تردد مراجعان به مراجع قضائی تأکید کرد. وی همچنین از نقش دفاتر خدمات قضائی در افزایش دقت و سرعت ثبت درخواست‌ها و مدارک قضائی با استفاده از فناوری‌های نوین سخن گفت.

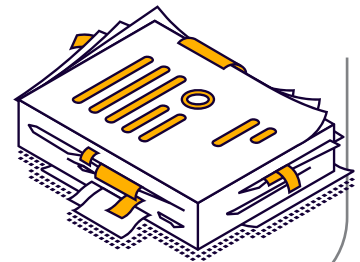
اعلام نتایج انتخابات نمایندگان استانی مدیران دفاتر خدمات الکترونیک قضایی

نتایج انتخابات نمایندگان استانی مدیران دفاتر خدمات الکترونیک قضایی، با مشارکت بیش از ۷۱ درصد از مدیران دفاتر در سراسر کشور، اعلام شد. انتخابات روز شنبه ۱۵ دی ماه ۱۴۰۳ برگزار شد و بیش از ۱۲۵۰ دفتر خدمات الکترونیک قضایی نمایندگان استانی خود را در رقابتی سالم و برنامه محور انتخاب کردند. بر اساس نتایج، ۲۸ نماینده از استان‌های مختلف کشور برگزیده شدند که شامل مدیران دفاتر از استان‌های آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اردبیل، اصفهان، البرز، ایلام، بوشهر، تهران، چهارمحال بختیاری، خراسان جنوبی، خراسان رضوی، خراسان شمالی، خوزستان، زنجان، سمنان، سیستان و بلوچستان، فارس، قزوین، قم، کردستان، کرمانشاه، کهگیلویه و بویراحمد، گلستان، گیلان، لرستان، مازندران، مرکزی و همدان هستند. این انتخابات با مهلت برای اعتراضات داوطلبان برگزار می‌شود.

امضای تفاهم نامه همکاری کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی و بنیاد شهید برای معافیت خانواده شهدا و ایثارگران از پرداخت تعرفه خدمات قضایی

تفاهم نامه همکاری میان کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی و بنیاد شهید و امور ایثارگران با هدف معافیت خانواده شهدا، جانبازان و آزادگان از پرداخت تعرفه خدمات قضایی به امضا رسید. این تفاهم‌نامه که در راستای اجرای قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران و منویات مقام معظم رهبری تنظیم شده، شامل خدمات حضوری و غیرحضوری به این گروه از جامعه است. براساس آن، ایثارگران با معرفی‌نامه از بنیاد شهید می‌توانند از خدمات قضایی معاف از تعرفه بهره مند شوند.

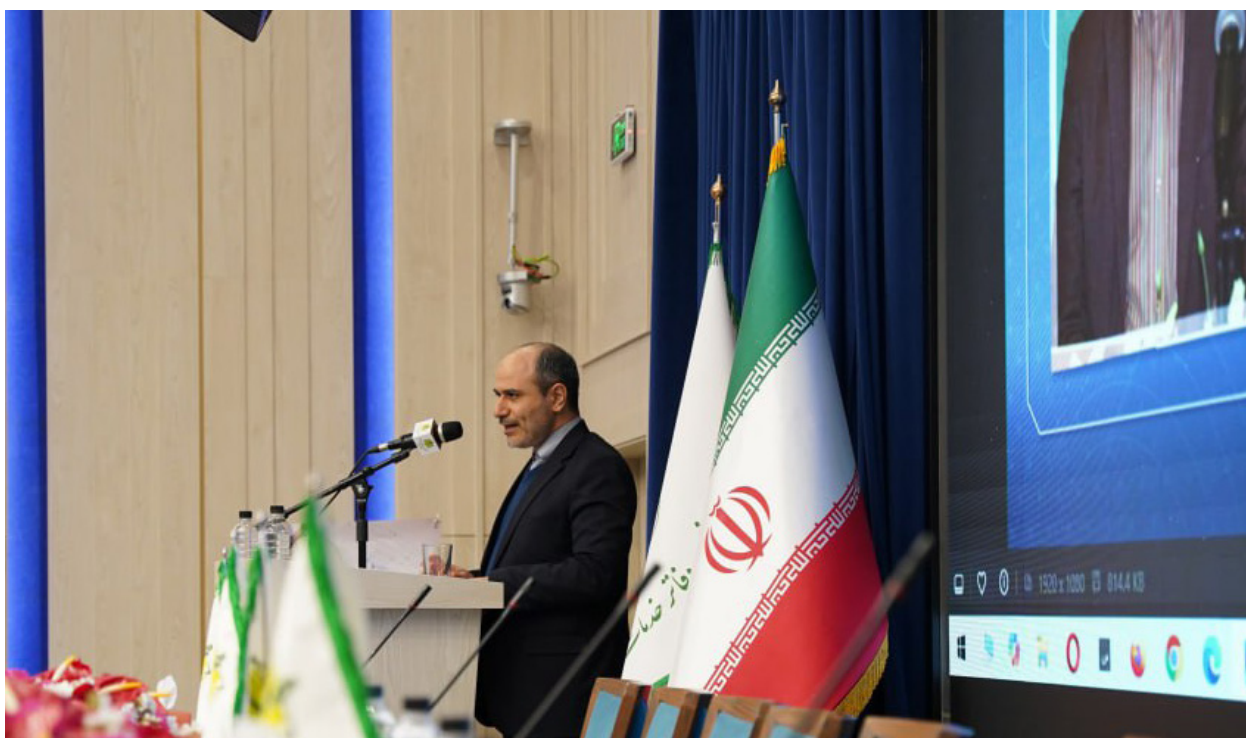

إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ

با اندوه و تأسف بسیار، درگذشت ناگهانی همکار ارجمند، مرحوم مغفور **جناب آقای ابراهیم باقری** (مدیر دفتر و نماینده دفاتر خدمات الکترونیک قضایی استان مازندران) را به جامعه بزرگ دفاتر خدمات الکترونیک قضایی سراسر کشور تسلیت عرض می‌نمایم. این ضایعه دردناک، موجب تألم عمیق اینجانب و تمامی همکاران در سراسر کشور گردید. در این مصیبت بزرگ، درگذشت آن عزیز سعید را به خانواده محترم، دوستان و همکاران گرامی تسلیت گفته و از درگاه خداوند متعال برای آن مرحوم، مغفرت الهی، رحمت واسعه و همنشینی با اولیای الهی در جوار رحمت حق، و برای بازماندگان محترم صبر جمیل و اجر عظیم مسئلت دارم.

محمدرضا سلطانی / مدیرعامل کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی

گزارش برگزاری پنجمین نشست هم‌اندیشی نمایندگان دفاتر خدمات الکترونیک قضایی

قضایی طی روزهای دوشنبه و سه‌شنبه/۲۶ و ۲۷ شهریور ماه سال جاری در تهران برگزار شد، نمایندگان استانی دفاتر در قالب پنج کارگروه «مدیریت ارتباط با ارباب رجوع در ارائه خدمات»، «مدیریت توسعه کسب و کار دفاتر»، «نقش مؤثر دفاتر خدمات در مجازی‌سازی خدمات قضایی»، «مدیریت ارتقای بهره‌وری کاربران دفاتر» و «توسعه خدمات مؤثر»، ایده‌ها و پیشنهادات خود را برای ارتقای سطح جایگاه دفاتر خدمات الکترونیک قضایی و کیفیت خدمت‌رسانی اعلام کرده بودند.

شایان ذکر است، خانواده بزرگ کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی با شعار «دفاتر خدمات الکترونیک قضایی، از مردم برای مردم» در قالب بیش از ۱۳۰۰ دفتر با نیروهای متعهد و متخصص در سراسر کشور، در تحقق «قوه قضائیه هوشمند در تراز انقلاب اسلامی» در همکاری با مرکز آمار و فناوری اطلاعات دستگاه قضایی، همواره مشغول خدمت‌رسانی به عموم مردم شریف ایران

به گزارش روابط عمومی کانون، با عنایت به هدف‌گذاری انجام شده و براساس برنامه‌ریزی صورت‌گرفته در هیأت‌مدیره کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی، پنجمین نشست هم‌اندیشی نمایندگان استانی مدیران این دفاتر با حضور مسؤولان و مدیران مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضائیه و... ششم اسفند ماه در تهران برگزار می‌شود.

گفتنی است، این نشست‌ها به‌منظور هم‌افزایی حداکثری و هم‌اندیشی عملیاتی در راستای تحقق اهداف برنامه‌ریزی شده‌ی هیأت‌مدیره کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی، هر سال دو بار - در ماه پایانی هر نیمه‌ی سال - برگزار می‌شود.

خاطر نشان می‌سازد، در چهارمین نشست هم‌اندیشی نمایندگان مدیران دفاتر خدمات الکترونیک قضایی سراسر کشور که با حضور دکتر محمد کاظمی‌فرد/رئیس مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضائیه و اعضای هیأت‌مدیره کانون دفاتر خدمات الکترونیک

اسلامی است.

■ مدیرعامل کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی:

هوشمندسازی دفاتر در دستورکار

«محمدرضا سلطانی» روز دوشنبه ششم اسفند ماه در پنجمین همایش نمایندگان استانی دفاتر خدمات الکترونیک قضایی که با حضور اعضای هیات مدیره کانون، قضات هیأت های بدوی رسیدگی به تخلفات و نمایندگان ۳۱ استان در تهران برگزار شد، افزود: نمایندگان استانی در این دوره از همایش در چهار کارگروه فناوری اطلاعات، حفظ و تحکیم جایگاه امور دفاتر خدمات الکترونیک قضایی، آموزش و پژوهش و رفاهی و پشتیبانی آراء و نظرات خود را مطرح کردند. وی ادامه داد: همچنین در این دوره از همایش فصلی، سه دوره آموزشی با موضوع مدیریت رفتار و شایستگی های سازمانی با تاکید بر کاربران، چگونگی تنظیم اسناد مالیاتی با حضور مسئولین سازمان امور مالیاتی و نقش هوش مصنوعی در نحوه ارائه خدمات در دفاتر با حضور مشاور فناوری اطلاعات برگزار شد.

سلطانی با اشاره برگزاری دور قبلی همایش فصلی نمایندگان مدیران دفاتر استانی در ۲۷ شهریور ماه سال جاری، گفت: در دوره پیشین بیش از ۵۰ نفر از سوی مدیران پیشنهاد داده شد که همه این پیشنهادات در کمیسیون های مربوطه مورد بررسی قرار گرفت. مدیرعامل کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی ادامه داد: براساس پیشنهادات ارائه شده ۱۱ مورد از پیشنهادات به کمیسیون فناوری اطلاعات، ۳۰ مورد به کمیسیون طرح و برنامه، پنج پیشنهاد به کمیسیون حقوقی ارجاع شده است.

سلطانی اضافه کرد: امکان احراز هویت از طریق هوش مصنوعی، ایجاد شبکه داخلی APN، نوبت دهی الکترونیک و کاهش اختلال سامانه ها از جمله پیشنهاداتی بود که در کمیسیون فناوری اطلاعات مطرح شد که البته در نسخه جدید سامانه تنظیم همه این موارد پیش بینی شده است.

وی درباره پیشنهادات ارائه شده به کمیسیون طرح و برنامه گفت: اضافه کردن اجرای خدمات مدنی به خدمات دفاتر، قابل رویت بودن سوابق کیفری افراد در کارتابل مدیر دفتر، افزایش خدمات

مراجع شبه قضایی و سازمان های دولتی، امکان ثبت چک های مفقودی، امکان ثبت شکایات و ارسال آن به سازمان بازرسی کل کشور، امکان ارجاع و اخذ نظریه کارشناسی در تامین دلیل و تدوین شیوه نامه خدمات سیار از جمله اهم موارد مطرح شده در کمیسیون طرح و برنامه است.

سلطانی ادامه داد: ایجاد وحدت رویه در بین محاکم و استان ها مانند فک پلاک و اعاده دادرسی کیفری و دعاوی خانواده، بازنگری و اصلاح نامه در صورت ارتکاب تخلف کاربران، تهیه شیوه نامه واحد برای اعطا و حذف کد کاربران که بعضاً سلیقه ای انجام می گیرد، اصلاح آیین نامه اجرایی کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی و اصلاح نحوه شکایت مردم از کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی از جمله مواردی است که در کمیسیون حقوقی مورد بررسی قرار گرفته است. وی افزود: اعطای تسهیلات و امکانات رفاهی به کارکنان دفاتر، حفاظت فیزیکی دفاتر، بیمه تکمیلی مدیران و کاربران، بیمه مسئولیت مدنی و حوادث مدیران دفاتر، معافیت پرداخت حق بیمه سهم کارفرما، افزایش سقف تسهیلات برای مدیران جهت خرید دفتر و ملزومات و تجهیزات و ...، افزایش تعداد هتل ها و انعقاد قرارداد با مجموعه های تفریحی و ورزشی همچنین برگزاری همایش سالانه مدیران در مشهد مقدس از جمله مواردی است که در کمیسیون رفاه و پشتیبانی مطرح شده است.

“

امکان احراز

هویت از طریق

هوش مصنوعی،

ایجاد شبکه داخلی

APN، نوبت دهی

الکترونیک و کاهش

اختلال سامانه ها از

جمله پیشنهاداتی

بود که در کمیسیون

فناوری اطلاعات

مطرح شد که البته در

نسخه جدید سامانه

تنظیم همه این موارد

پیش بینی شده است

با توجه به اقدامات پیشگیرانه، آموزش‌های کاربران و رفتار حرفه‌ای مدیران و بهبود فرایندها، تعداد پرونده‌های تشکیل شده در دادگاه بدوی سیر نزولی داشته است

دور دوم آموزش دستیاری در اردیبهشت ۱۴۰۴ برگزار می‌شود

مدیرعامل کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی به اقدامات واحد آموزش و آموزش دستیاران اشاره کرد و گفت مرحله دوم آموزش در ۲۶ استان برای ۱۲۰۰ کاربر و ۹۲ حوزه قضایی در نیمه اول اردیبهشت به صورت آموزش در فضای مجازی برگزار خواهد شد.

افتتاح ساختمان جدید کانون

سلطانی همچنین با اشاره به افتتاح ساختمان جدید کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی، افزود: این ساختمان در دوره هیأت مدیره قبل خریداری و در سال ۱۴۰۱ تغییر کاربری داده شده بود و امسال همزمان با دهه فجر و سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی با حضور رئیس مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضاییه به بهره‌برداری رسید.

پاسخگویی به تماس‌های مراجعان از طریق ۱۴۷۰

مدیرعامل کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی به اقدامات واحد ۱۴۷۰ در نیمه دوم امسال اشاره کرد و افزود: در این مدت تماس گیرندگان با هوشمندسازی پاسخ‌ها از خدمات این سامانه بهره‌مند شدند.

تدوین شیوه‌نامه چگونگی استقرار وکلا در دفاتر

سلطانی به اجرای طرح آزمایشی استقرار وکلا در دفاتر اشاره کرد و درباره این طرح توضیح داد: طرح آزمایشی در ۵ دفتر با استقرار تعدادی از وکلا انجام شد و اکنون شیوه‌نامه چگونگی حضور وکلا در دفاتر تنظیم شده و در دستور کار هیأت مدیره قرار دارد.

سیر نزولی پرونده‌های هیأت‌های بدوی رسیدگی به تخلفات

وی در ادامه به عملکرد هیأت بدوی رسیدگی به تخلفات اشاره کرد و در این رابطه گفت: با توجه به اقدامات پیشگیرانه، آموزش‌های کاربران و رفتار حرفه‌ای مدیران و بهبود فرایندها، تعداد پرونده‌های تشکیل شده در دادگاه بدوی سیر نزولی داشته است.

مدیرعامل کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی اظهار کرد: رویکرد هیأت‌های بدوی رسیدگی به تخلفات، رسیدگی دقیق و بر اصلاح فرایندها و پیشگیری از وقوع تخلفات جدی همچنین برخورد قاطعانه با تخلفات تمرکز داشته است.

پروژه‌های در دست اقدام و پیگیری

سلطانی گفت: توسعه سامانه نوبت دهی هوشمند، یکپارچه سازی سامانه‌های خدمات قضایی، توسعه سوپر اپلیکیشن چند منظوره تلفن همراه دفاتر، تقویت امنیت شبکه‌ای کانون و دفاتر همچنین تحلیل داده‌ها با هوش مصنوعی و استفاده از دستیار هوشمند از جمله پروژه‌های در حال پیگیری است همچنین تهیه فیلم‌های کوتاه، تله فیلم و سریال با هدف تنویر افکار عمومی و آموزش و ارتقای آگاهی شهروندان در مذاکره با کارگردانان و بازیگران مطرح در دستور کار قرار دارد.

استقرار سامانه جامع محاسبه ارزش منطقه املاک در سایت کانون

وی از استقرار سامانه جامع محاسبه ارزش منطقه املاک در سایت کانون خبر داد و گفت: نسخه‌ای در خصوص ارزش معاملاتی املاک در سایت بارگذاری خواهد شد که ۱۲۲۲ دفتر به آن دسترسی خواهند داشت البته تست آزمایشی آن در استان کرمانشاه و برخی دفاتر تهران انجام شده است و البته استفاده از این خدمات اختیاری است. شایان ذکر است، خانواده بزرگ کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی با شعار «دفاتر خدمات الکترونیک قضایی، از مردم برای مردم» در قالب بیش از ۱۳۰۰

“

استقلال رای قضات غالباً به آیین دادرسی کیفری تسری پیدا می‌کند و تسری استقلال رای ه قانون موجب اعمال سلیقه می‌شود و این اعمال سلیقه اطاله دادرسی را در پی دارد

دفتر با نیروهای متعهد و متخصص در سراسر کشور، در تحقق «قوه قضائیه هوشمند در تراز انقلاب اسلامی» در همکاری با مرکز آمار و فناوری اطلاعات دستگاه قضایی، همواره مشغول خدمت‌رسانی به عموم مردم شریف ایران اسلامی است.

■ خروجی کارگروه‌های تخصصی در پنجمین همایش نمایندگان استانی دفاتر چه بود؟

پنجمین همایش نمایندگان استانی دفاتر خدمات الکترونیک قضایی روز دوشنبه ششم اسفند ماه با حضور محمد کاظمی فرد رئیس مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضائیه، اعضای هیات مدیره کانون، قضات هیأت‌های بدوی رسیدگی به تخلفات و نمایندگان ۳۱ استان در تهران برگزار شد.

در این همایش نمایندگان استان‌ها در چهار کارگروه فناوری اطلاعات، حفظ و تحکیم جایگاه امور دفاتر خدمات الکترونیک قضایی، آموزش و پژوهش و رفاهی و پشتیبانی آراء و نظرات خود را مطرح کردند و جمع‌بندی و نتیجه‌گیری هر کارگروه توسط نمایندگان کارگروه‌ها در بخش اختتامیه این همایش ارائه شد.

ضرورت تدوین قانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی

«سید اسدالله حسینی» نماینده دفاتر خدمات الکترونیک قضایی در خراسان جنوبی به عنوان نماینده کارگروه حفظ و تحکیم جایگاه امور دفاتر خدمات الکترونیک قضایی دفاتر گفت: استقلال رای قضات غالباً به آیین دادرسی کیفری تسری پیدا می‌کند و تسری استقلال رای ه قانون موجب اعمال سلیقه می‌شود و این اعمال سلیقه اطاله دادرسی را در پی دارد؛ و اطاله دادرسی حتی اگر به حق برسد موجب عدم رضایت مردم می‌گردد لذا به نظر می‌رسد که باید کمیته‌ای تحت عنوان وحدت رویه در بسیاری از نهادها و و کانون‌های حقوقی قضایی کشور تشکیل شود.

وی افزود: این کمیته وحدت رویه می‌تواند متشکل از قضات، فرهیختگان و مدیران دفاتر خدمات الکترونیک قضایی باشد تا در مواردی که اختلاف سلیقه وجود دارد کمیته وحدت رویه نقش آفرینی داشته باشد.

کاربرانی که در زندان‌ها فعالیت دارند نمی‌توانند ثنائی فرد زندانی را ویرایش کنند یا برای وی ثبت ثنا داشته باشند و زمانی که قرار است درخواست اعسار ثبت شود و نیاز به تنظیم استشهاد الکترونیک است لازم است تا برای فرد متقاضی که به گوشی تلفن همراه او ارسال شود؛ در حالی که زندانی تلفن همراه ندارد بنابراین لازم است تا در این زمینه نیز تدابیر لازم اندیشیده شود

نماینده کارگروه حفظ تحکیم جایگاه دفاتر اظهار کرد: اکنون جایگاه دفاتر خدمات الکترونیک قضایی به گونه‌ای است که تغییر مدیریت‌ها و معاونت‌ها موجب تزلزل جایگاه دفاتر می‌گردد و حتی اگر تزلزلی وجود نداشته باشد باز هم بیم تزلزل می‌رود.

وی با اشاره به ضرورت تدوین قانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی افزود: در این راستا تشکیل کمیته پارلمانی در کنار کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی پیشنهاد می‌شود و به نظر از ضروریات است و این کمیته می‌تواند متشکل از فرهیختگان و مدیران صاحب قلم و سخن باشد که مرتبط با نمایندگان مجلس شورای اسلامی هستند.

حسینی ادامه داد: این کمیته می‌تواند در کنار مدیریت کانون و در کنار مدیریت مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضاییه نقش آفرینی مثبت داشته باشد.

نماینده دفاتر خدمات الکترونیک قضایی در خراسان جنوبی در ادامه به ایجاد نرم‌افزاری به منظور مدیریت کاربران اشاره کرد و افزود: این نرم‌افزار می‌تواند مجموع اقدامات کاربران را به صورت برخط و سیستمی رصد و پایش کند.

حسینی اضافه کرد: پیشنهاد دیگر این کمیته راه‌اندازی واحد تحقیق و توسعه به منظور آسیب شناسی و ارائه نظرات و آرایه رهگشا و کارگشا برای بهبود عملکرد و توسعه و تحکیم جایگاه دفاتر است.

وی به ضرورت آموزش و به روز رسانی اطلاعات مدیران تاکید کرد و افزود: در همه نهادهای حقوقی همه مدیران، کارشناسان و کاربران نیاز به آموزش دارند و دفاتر نیز از این امر مستثنی نیستند چرا که این مهم ضمن ارتقای کیفیت خدمات رضایت‌مندی مردم را نیز به دنبال خواهد داشت.

حسینی به ضرورت تمدید پروانه‌های فعالیت دفاتر تاکید کرد و در این باره گفت: باید به این مهم توجه شود زیرا در صورتی که تخلفی رخ دهد به لحاظ حقوقی باید قابل پیگرد باشد.

نماینده کارگروه تحکیم جایگاه دفاتر، نرم‌افزار دفاتر، عریضه نویسی، خدمات نیمه حضوری و خدمات مشاوره حقوقی را انتظار به حق مدیران دفاتر دانست و بر لزوم شفافیت و پیگیری عاجل این موارد تاکید کرد.

لزوم نظارت کامل مدیران دفاتر بر عملکرد کاربران

«امیر فاضلی» سرپرست نماینده استانی استان کردستان و نماینده کارگروه فناوری اطلاعات درباره نتایج هم‌اندیشی مدیران دفاتر خدمات الکترونیک قضایی گفت: از سال ۹۸ تاکنون برگشتی‌های زیادی از طریق محاکم در کارتابل مدیران دفاتر وجود دارد که گفته می‌شود این برگشتی‌ها رسوبات شعبات است و این امر موجب سردرگمی مدیران دفاتر شده است.

وی با اشاره به اجرای طرح رتبه‌بندی دفاتر خدمات الکترونیک قضایی، ادامه داد: این موضوع ممکن است در رتبه‌بندی دفاتر برای مدیر دفتر نمره منفی محسوب شود؛ از این رو درخواست داریم تا با امکان حذف این برگشتی‌ها و از طریق دسترسی که مرکز آمار در اختیار مدیران دفاتر قرار می‌دهد؛ موضوع پیگیری و حل و فصل شود.

فاضلی به تعدد سامانه‌ها و سردرگمی مدیران اشاره کرد و افزود: اکنون جستجوی شکایات، لوایح و دادخواست‌ها به سهولت انجام نمی‌شود و اگر مرکز آمار در این زمینه تدبیری داشته باشد

“

بسیاری از مدیران
دفاتر اتوماسیون
اداری را چک نمی کنند
و این در حالی است
که ممکن است برخی
از مدیران محکومیت
انتظامی یافته باشند
که از طریق اتوماسیون
برای آنها ابلاغ
شده چون سیستم
را ندیده اند این
محکومیت ها قطعیت
پیدامی کند

فاضلی به راه اندازی مرحله دوم سامانه تنظیم اشاره کرد و افزود: این سامانه در شهرهای بزرگ موثر واقع می شود اما در شهرهای کوچک بسیاری از مراجعان از آگاهی کافی و اطلاعات لازم برخوردار نیستند و پیش از مراجعه حضوری به دفتر نوبت اینترنتی دریافت نمی کنند ممکن است باعث تداخل در خدمت رسانی شود بنابراین باید در این زمینه نیز تدابیر لازم اندیشیده شود.

ضرورت توجه به آموزش و پژوهش در دفاتر خدمات الکترونیک قضایی برای سه گروه مدیران، کاربران و آحاد جامعه

«حمید امینی ناغانی» نماینده دفاتر خدمات الکترونیک قضایی در استان چهارمحال و بختیاری و نماینده کارگروه آموزش و پژوهش گفت: اگر آموزش و پژوهش با رویکرد علمی صورت بگیرد قطعاً کیفیت را ارتقا خواهد بخشید و حتی در فرایند قضایی نیز موجب کاهش اطاله دادرسی و ارتقای رضایت مردم را در پی خواهد داشت. وی خاطرنشان کرد: اگر دفاتر خدمات الکترونیک قضایی دارای مدیران و کاربران متخصص و با دانش باشد، قطعاً در نحوه خدمت رسانی آنها تاثیرگذار خواهد بود.

ناغانی با اشاره به هوشمندسازی و هوش مصنوعی افزود: این موارد بر نحوه خدمت رسانی دفاتر خدمات الکترونیک قضایی تاثیرگذار است و باید کاربران در این زمینه آگاهی و اطلاعات لازم

دسترسی ارباب رجوع به این موارد راحت تر خواهد بود و شاید بتوان از طریق کد ملی این موضوع را پیگیری کرد.

نماینده کارگروه فناوری اطلاعات اظهار داشت: کاربرانی که در زندان ها فعالیت دارند نمی توانند ثنای فرد زندانی را ویرایش کنند یا برای وی ثبت ثنا داشته باشند و زمانی که قرار است درخواست اعسار ثبت شود و نیاز به تنظیم استشهاد الکترونیک است لازم است تا برای فرد متقاضی کد به گوشی تلفن همراه او ارسال شود؛ در حالی که زندانی تلفن همراه ندارد بنابراین لازم است تا در این زمینه نیز تدابیر لازم اندیشیده شود.

وی به قطعی های مکرر برق اشاره کرد و گفت: این قطعی ها موجب نارضایتی مردم شده است و راهکار پیشنهادی این است که در صورت امکان مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضاییه و با کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی از طریق انعقاد قرارداد با شرکت های متولی به دفاتر در تهیه موتور برق و دریافت تسهیلات در این زمینه کمک کنند چرا که این قطعی ها حتماً در تابستان نیز ادامه خواهد داشت.

فاضلی با بیان اینکه اکنون نظارت مدیران دفاتر بر عملکرد کاربران کامل نیست، افزود: این نظارت باید هدفمند باشد و به عنوان مثال اگر در خارج از ساعت اداری کاربر برای ثبت یا ویرایش ثنا اقدام کرد سیستم با ارسال پیامک مدیر دفتر را مطلع سازد.

نماینده کارگروه فناوری اطلاعات یکی از مشکلات دفاتر را سیستم اتوماسیون اداری برشمرد و در این رابطه اعلام کرد که اکنون بسیاری از مدیران دفاتر اتوماسیون اداری را چک نمی کنند و این در حالی است که ممکن است برخی از مدیران محکومیت انتظامی یافته باشند که از طریق اتوماسیون برای آنها ابلاغ شده چون سیستم را ندیده اند این محکومیت ها قطعیت پیدا می کند بنابراین پیشنهاد می شود تا با ارسال پیامک به مدیران آنها را از امور اتوماسیون مطلع سازیم.

بخشنامه‌های موجود
در برخی موارد
قاطعه‌نهیست به
عنوان نمونه در رابطه
با تعطیلات غیررسمی
درخواست داریم تا
این موضوع پیگیری
شود زیرا تعطیلات
روند خدمت‌رسانی را
تحت تأثیر قرار داده
و تعدد و چندگانگی
در این حوزه موجب
سردرگمی مردم شده
است

را داشته باشند تا بتوانیم از فناوری به نحو احسن استفاده کنیم.

وی با بیان اینکه در زمینه آموزش با سه گروه مدیران، کاربران و عموم جامعه روبرو هستیم، توضیح داد: البته آموزش مدیران و کاربران در دو سطح عمومی و تخصصی مطرح است و صرفاً نباید به موضوعات تخصصی توجه شود بلکه باید مسائلی در رابطه با فناوری اطلاعات و هوش مصنوعی و حتی سبک زندگی نیز مورد توجه قرار گیرد.

نماینده کارگروه آموزش و پژوهش اضافه کرد: آموزش آحاد جامعه نیز از سه طریق رسانه‌ها، فضای مجازی و مطبوعات قابل پیگیری و اجراء است. وی عدم شناخت مردم از نحوه فعالیت دفاتر را یکی از مشکلات دفاتر دانست و افزود: می‌توان با تولید فیلم، کلیپ، سریال و حضور موثر در رسانه‌ها نقش کلیدی دفاتر را به جامعه معرفی کرد.

ناغانی با بیان اینکه از ابزارها و روش‌های مختلف اطلاع‌رسانی و آموزشی باید در جهت ارتقای سطح دانش و آگاهی اقدام کرد، افزود: نکته قابل توجه این است که این آموزش‌ها باید مستمر و مداوم باشد.

نماینده کارگروه آموزش و پژوهش ابراز امیدواری کرد که دوره‌های آموزشی و کارگاه‌ها برای مدیران و کاربران تداوم داشته باشد همچنین آزمون دستیاری نیز با قوت برگزار شود.

ناغانی در رابطه با ضرورت پژوهش در امور دفاتر

اظہار داشت: دفاتر دارای مشکلات و چالش‌های زیادی هستند که می‌توان بر اساس پژوهش این مشکلات را آسیب‌شناسی کرد.

وی ادامه داد: شناسایی علل روانشناختی نارضایتی یا رضایتمندی ارباب رجوع، چالش‌های مربوط به امنیت شغلی مدیران و کاربران دفاتر، شناسایی راه‌حل‌های افزایش خدمات دفاتر و بررسی پیشنهادات از جمله موضوعات پژوهشی برای حل مشکلات دفاتر محسوب می‌شود.

نماینده کارگروه آموزش و پژوهش بر لزوم استقرار وحدت آموزش و پژوهش در کانون اشاره کرد و گفت: برای سرعت بخشیدن به این مهم پیشنهاد می‌شود واحد آموزش به واحد آموزش و پژوهش تغییر یابد همچنین نیروی متخصص پژوهشی نیز در این واحد مشغول به فعالیت شود همچنین کارگروه پژوهشی جهت تحقیق و بررسی چالش‌ها مبتنی بر دانش و علم با حضور مدیران تشکیل شود همچنین در هر استان یک رابط برای حوزه آموزش و پژوهش تعیین شود.

ناغانی خاطر نشان کرد: به منظور اهمیت بیشتر به موضوع آموزش و پژوهش باید بودجه مشخصی برای این مهم تخصیص یابد.

نماینده کارگروه آموزش و پژوهش به حمایت کانون از پایان‌نامه‌های دانشجویی نیز اشاره کرد و افزود: می‌توان انجام پروژه‌های دانشگاهی با موضوع حل چالش‌های دفاتر را

نیز مد نظر قرار داد.

وی ضرورت قرارداد با موسسات و مراکز آموزش عالی برای گذراندن دوره های کارورزی و کارآموزی در دفاتر خدمات الکترونیک قضایی را پیشنهاد کرد.

پیشنهاداتی برای ارتقای امور رفاهی مدیران کاربران دفاتر

«مجتبی اسلامی نژاد» نماینده دفاتر خدمات الکترونیک قضایی در استان خراسان رضوی و نماینده کارگروه رفاهی و پشتیبانی گفت: بخشنامه های موجود در برخی موارد قاطعانه نیست به عنوان نمونه در رابطه با تعطیلات غیررسمی درخواست داریم تا این موضوع پیگیری شود زیرا تعطیلات روند خدمت رسانی را تحت تاثیر قرار داده و تعدد و چندگانگی در این حوزه موجب سردرگمی مردم شده است؛ از اینرو پیشنهاد می شود با صدور بخشنامه قاطع همه دفاتر سراسر کشور در این شرایط دایر باشند.

وی با بیان اینکه تعطیلات رسمی حدوداً ۷۷ روز در سال است افزود: اکنون با تعطیلات موجود حدود سه ماه از سال تعطیل هستیم که این موضوع معیشت و اقتصاد دفاتر را با مشکل روبرو می کند و در حالی است که علی رغم اینکه ممکن است هیچ درآمدی نداشته باشند اما هزینه ها همچنان وجود دارد.

اسلامی نژاد اضافه کرد: تعطیلات در استان های

مختلف روند خدمت رسانی را مختل کرده و برای مردم هم مشکلاتی را در پی داشته است از اینرو تقاضای دفاتر این است که بخشنامه ای سراسری برای تداوم و استمرار خدمت رسانی ابلاغ شود. نماینده کارگروه امور رفاهی و پشتیبانی در ادامه به قطعی های مکرر برق و تاثیر آن بر روند خدمت رسانی در دفاتر اشاره کرد و گفت: در این زمینه نیز باید تدبیری اندیشیده شود.

وی خاطرنشان کرد: این مسائل امور رفاهی غیرمالی است که باعث استرس و نگرانی مدیران شده و بهداشت روانی مدیران را به مخاطره انداخته است و بر کیفیت ارائه خدمات در دفاتر تاثیر دارد.

اسلامی نژاد موضوع دیگر را پیگیری معافیت دفاتر خدمات الکترونیک قضایی از پرداخت عوارض شهرداری ها عنوان کرد و افزود: این مهم نیز درخواست مدیران دفاتر است و همانگونه که معافیت دفاتر از ارزش افزوده محقق شد انتظار می رود دفاتر از پرداخت عوارض شهرداری نیز معاف شوند.

نماینده کارگروه امور رفاهی و پشتیبانی با اشاره به اختلالات سامانه گفت: این مشکلات نیز امنیت و سلامت مدیران و کاربران دفاتر را تحت تاثیر قرار داده است.

وی، پاک شدن محکومیت ها پس از مدتی از سوابق مدیران همچنین موافقت با انتقالی مدیران را از دیگر امور مرتبط با امور رفاهی مدیران در

“

انعقاد قرارداد با

بیمه ای که دارای

تعدد شعب و خدمات

بالاتر هستند نیز از

دیگر خواسته های

مدیران دفاتر خدمات

الکترونیک قضایی

است

نماینده کارگروه امور رفاهی و پشتیبانی گفت: اگر سلامت مدیر دفتری به واسطه فشارها و استرس‌های ناشی از کار مورد خدشه و آسیب قرار گرفت همچنین در صورت فوت مدیر دفتر، امکان انتقال مدیریت و امتیاز دفتر به وراث آنها نیز با تدابیر اتخاذ شده فراهم شود.

وی افزایش ارقام و اعداد تسهیلات بانکی را از دیگر خواسته‌های مدیران دفاتر خدمات الکترونیک قضایی برشمرد و تسریع در پرداخت وام‌های درخواستی را از بانک‌های عامل خواستار شد.

اسلامی نژاد، افزایش تعداد هتل‌های طرف قرارداد، افزایش میزان شارژ کارت‌های حکمت، جبران بخشی از ضرر و زیان ناشی از تعطیلات پی در پی دفاتر توسط قانون همچنین امکان واریز نقدی هدایای فناورانه به کارت مدیران دفاتر را از دیگر پیشنهادات کارگروه امور رفاهی و پشتیبانی عنوان کرد.

نماینده کارگروه امور رفاهی و پشتیبانی همچنین پیشنهاد برگزاری مسابقات ورزشی استانی و کشوری به منظور تقویت روحیه مشارکتی و افزایش نشاط جمعی را پیشنهاد کرد.

شایان ذکر است، خانواده بزرگ قانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی با شعار «دفاتر خدمات الکترونیک قضایی، از مردم برای مردم» در قالب بیش از ۱۳۰۰ دفتر با نیروهای متعهد و متخصص در سراسر کشور، در تحقق «قوه قضائیه هوشمند در تراز انقلاب اسلامی» در همکاری با مرکز آمار و فناوری اطلاعات دستگاه قضایی، همواره مشغول خدمت‌رسانی به عموم مردم شریف ایران اسلامی است.

■ ضرورت بازتعریف ارائه خدمات در دفاتر/رتبه‌بندی دفاتر تا پایان سال

رئیس مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضائیه با تاکید بر توسعه خدمات غیر حضوری به کاهش هزینه دفاتر و بازتعریف جدید از خدمت‌رسانی دفاتر اشاره کرد و در عین حال گفت که باید مراجعات حضوری را تعریف کنیم.

«محمد کاظمی‌فرد» در پنجمین همایش نمایندگان استانی دفاتر خدمات الکترونیک قضایی که با حضور اعضای هیات مدیره قانون، قضات هیأت‌های بدوی رسیدگی به تخلفات و نمایندگان ۳۱ استان در تهران برگزار شد، با اشاره به بازخورد مثبت سامانه تنظیم، اظهار کرد: سامانه نوبت‌دهی به‌ویژه در شهرهای بزرگ بازخوردهای مثبتی را در پی داشته است و می‌توان با استفاده از ظرفیت این سامانه همچنین ۱۴۷۰ خدمات دیگری را نیز پیش از مراجعه حضوری به دفاتر به مردم ارائه کرد.

حوزه‌های غیرمالی برشمرد.

اسلامی نژاد در ادامه به امور رفاهی و پشتیبانی مالی اشاره کرد و در این رابطه درخواست بیمه تکمیلی تمام و کمال برای همه مدیران و کاربران را خواستار شد و البته توضیح داد که کاربران مورد تایید و منتخب مدیران بتوانند از یمه تکمیلی بهره‌مند شوند.

وی با بیان اینکه هر یک از مدیران دفاتر در صورت امکان دارای پرونده پزشکی در قانون باشند؛ ادامه داد: همچنین انعقاد قرارداد با بیمه‌ای که دارای تعدد شعب و خدمات بالاتر هستند نیز از دیگر خواسته‌های مدیران دفاتر خدمات الکترونیک قضایی است.

اجرای طرح رتبه بندی دفاتر تا پایان سال

وی با اشاره به اجرای طرح رتبه بندی دفاتر خدمات الکترونیک قضایی گفت: دستورالعمل اجرای این طرح تدوین و آماده اجرا است و در این میان کیفیت ارائه خدمات به مردم یکی از مولفه های مهم به شمار می آید. کاظمی فرد افزود: قرار است دفاتری که خدمات با کیفیت بالاتر به مردم ارائه می دهند سهم کانون را کمتر پرداخت کنند چرا که اعتقاد داریم ارائه خدمات با کیفیت هزینه دارد و ما بخشی از هزینه های دفاتر دارای کیفیت را اینگونه جبران خواهیم کرد.

ضرورت برگزاری سفرهای استانی

رئیس مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضاییه با اشاره به ضرورت برگزاری سفرهای استانی به اعضای هیات مدیره و مدیرعامل کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی توصیه کرد با مراجعه حضوری به استان ها امور صنفی را پیگیری کنند چرا که گاهی یک مشکل با یک هماهنگی ساده درون استانی و تعامل قابل حل است.

در ارائه خدمات به ایرانیان خارج از کشور دفاتر جایگاه خود را بیابند

وی به ظرفیت ارائه خدمات به ایرانیان خارج از کشور اشاره کرد و افزود: یکی از تکالیف مهم در سند تحول قضایی ارائه خدمات به ایرانیان خارج از کشور است. کاظمی فرد تصریح کرد: لازم است تا دفاتر خدمات الکترونیک قضایی جایگاه خود را بیابند و شاید بتوان از طریق ۱۴۷۰ شبکه ارائه خدمات مشاوره به ایرانیان خارج از کشور را راه اندازی کرد؛ حسن فناوری این است که محدود به مرزها و جغرافیا نیست؛ بنابراین می توان از این مهم برای توسعه خدمات دفاتر بهره برد.

توسعه خدمات غیر حضوری

رئیس مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضاییه با اشاره به توسعه زیرساخت های ارائه خدمات غیر حضوری وعده داد تا هفته قوه قضاییه در سال ۱۴۰۴ زمینه برای ارائه این نوع خدمات فراهم شود.

وی ادامه داد: با توسعه خدمات غیر حضوری بسیاری از هزینه های دفاتر خدمات الکترونیک قضایی کاهش می یابد به عنوان نمونه مکان بزرگ هزینه دارد و با ارائه خدمات غیر حضوری دیگر نیاز به فضای فیزیکی بزرگ برای دفاتر نیست همچنین بر کم و کیف فعالیت کاربران نیز تاثیر گذار

است زیرا دیگر نیاز به حضور فیزیکی کاربران در دفاتر نیست و یا ممکن است ارائه خدمات محدود به ساعات اداری نشود.

کاظمی فرد با تاکید بر توسعه خدمات غیر حضوری و اجرای طرح رتبه بندی گفت: در صورت خدمات غیر حضوری و تلفیق آن با اجرای طرح رتبه بندی، دیگر لازم نیست که ارباب رجوع فقط از دفاتر شهر خود خدمات دریافت کنند بلکه می توانند خدمات غیر حضوری دفاتر را براساس کیفیت اعلام شده در رتبه بندی و مبتنی بر شاخص های دیگر از خدمات دریافت نمایند به طوری که در اجرای این طرح ها مشکل شلوغی دفاتر نیز حل خواهد

بررسی در کمیسیون‌های تخصصی کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی در حوزه‌های مختلف پیشنهاد شود.

رئیس مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضاییه با تاکید بر اینکه هدف غایی رفع مشکلات مردم و خدمت به مردم است، گفت: دفاتر شبکه خدمات رسانی هستند که در ۱۳۰۰ نقطه از کشور خدمات رسانی می‌کنند.

کاظمی فرد با اشاره به ارائه خدمات جهادی دفاتر به‌ویژه در مناطق محروم به ضرورت اطلاع‌رسانی و بازتاب گزارش‌های ارائه این نوع خدمات در سراسر کشور تاکید کرد و در عین گفت که باید مجموعه اقدامات دفاتر از طریق رسانه‌ها و با جریان‌سازی به اطلاع عموم برسد.

شایان ذکر است، خانواده بزرگ کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی با شعار «دفاتر خدمات الکترونیک قضایی، از مردم برای مردم» در قالب بیش از ۱۳۰۰ دفتر با نیروهای متعهد و متخصص در سراسر کشور، در تحقق «قوه قضاییه هوشمند در تراز انقلاب اسلامی» در همکاری با مرکز آمار و فناوری اطلاعات دستگاه قضایی، همواره مشغول خدمات‌رسانی به عموم مردم شریف ایران اسلامی است.

شد و در خدمات غیرحضوری دفاتر خلوت در شبکه دفاتر به ارباب رجوع معرفی می‌شود.

دفاتر شبکه خدمات رسانی هستند

رئیس مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضاییه تاکید کرد: دفاتر شبکه هستند و از طریق شبکه مجازی و برداشتن مرزهای جغرافیایی می‌توانند خدمات ارائه دهند و پاسخگوی شهروندان باشند.

کاظمی فرد با اشاره به تغییر مفاهیم، خاطرنشان کرد: اگرچه خدمات‌رسانی مجازی در دفاتر ممکن و شدنی است اما بخشی از خدمات نیز لازم است که با مراجعه حضوری ارباب رجوع ارائه شود که این موارد باید از سوی دفاتر اعلام گردد.

دفاتر به واقع پیشخوان ارائه خدمات حقوقی و قضایی هستند

وی اظهار داشت: پیش از این ارائه خدمات دفاتر منحصر به دادگستری‌ها بود اما به واقع دفاتر پیشخوان ارائه خدمات حقوقی و قضایی هستند که توسعه این کارها باید از طریق

چگونه دفاتر الکترونیک قضایی زمان رسیدگی به پرونده‌ها را کوتاه کرده‌اند؟

سامانه‌ها را محدود کرده است. از سوی دیگر، مقاومت برخی کاربران سنتی در مقابل تغییر شیوه‌های سنتی و عدم آگاهی کافی از مزایای سیستم‌های الکترونیکی، پذیرش عمومی این خدمات را با مشکل مواجه ساخته است. این مسئله به ویژه در میان سالمندان و اقشار کم‌برخوردار جامعه مشهودتر است. برای غلبه بر این چالش‌ها، نیازمند برنامه‌ریزی بلندمدت و سرمایه‌گذاری هدفمند هستیم. آموزش عمومی شهروندان به ویژه در مناطق محروم، تجهیز دادگستری‌های سراسر کشور به امکانات سخت‌افزاری و نرم‌افزاری روزآمد، و جذب نیروهای متخصص در حوزه فناوری اطلاعات باید در اولویت قرار گیرد. همچنین، ایجاد سامانه‌های پشتیبان و راهنمای آنلاین می‌تواند به شهروندان در استفاده بهتر از این خدمات کمک کند. تجربه چند سال اخیر نشان داده که با وجود تمام مشکلات، مسیر دیجیتال‌سازی خدمات قضایی مسیری درست و ضروری است. این تحول نه تنها زمان رسیدگی به پرونده‌ها را کاهش داده، بلکه کیفیت خدمات قضایی را نیز ارتقا بخشیده است. در آینده، با توسعه بیشتر این سیستم‌ها و به کارگیری فناوری‌های نوین مانند هوش مصنوعی و بلاکچین، می‌توان به دادرسی‌های سریع‌تر و عادلانه‌تر امیدوار بود. این مسیر اگرچه دشوار است، اما برای تحقق عدالت کارآمد و به‌روز در نظام جمهوری اسلامی ایران، راهی اجتناب‌ناپذیر محسوب می‌شود.

دفاتر خدمات الکترونیک قضایی با ایجاد تحولی بنیادین در نظام دادرسی کشور، توانسته‌اند فرآیند رسیدگی به پرونده‌ها را به شکل چشمگیری تسریع بخشند. این تحول دیجیتال که با حمایت قوه قضاییه و در راستای سیاست‌های کلان نظام جمهوری اسلامی ایران به اجرا درآمده، از طریق مکانیزه کردن فرآیندهای قضایی و اداری، بسیاری از موانع سنتی را از سر راه شهروندان برداشته است. در گذشته، مراجعان قضایی ساعت‌ها و گاهی روزها در صف‌های طولانی دادگستری‌ها معطل می‌شدند، اما امروز با چند کلیک ساده می‌توانند بسیاری از خدمات قضایی را دریافت کنند.

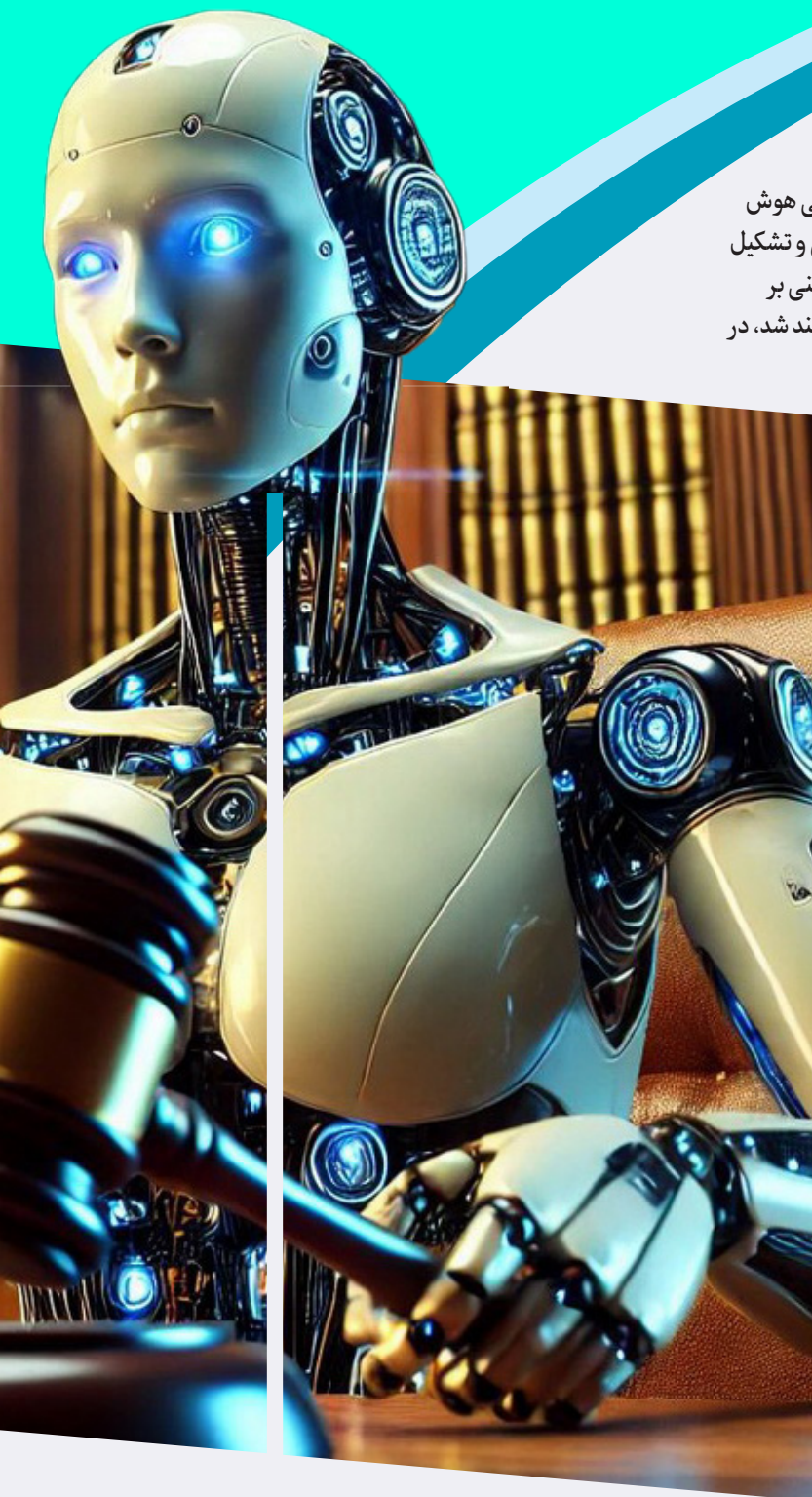
یکی از مهم‌ترین دستاوردهای این سیستم، کاهش قابل توجه فساد اداری بوده است. با حذف تماس مستقیم ارباب رجوع با کارمندان و قضات، بسیاری از زمینه‌های رشوه‌خواری و پارتی‌بازی از بین رفته است. همچنین، ثبت دیجیتال تمام مراحل رسیدگی به پرونده، امکان نظارت دقیق‌تر بر عملکرد کارکنان قضایی را فراهم کرده است. این شفافیت جدید، اعتماد عمومی به دستگاه قضایی را افزایش داده و تصویر بهتری از عدالت‌رسانی در جامعه ارائه می‌دهد. با این حال، توسعه این خدمات با چالش‌های متعددی روبرو بوده که نیازمند توجه ویژه مسئولان است. در بسیاری از مناطق محروم، ضعف زیرساخت‌های اینترنتی و نبود امکانات سخت‌افزاری مناسب، امکان بهره‌برداری کامل از این

چین که در زمینه استفاده از فناوری‌های توسعه یافته با هوش مصنوعی همواره جزو کشورهای پیشگام بوده است، سیستم قضایی خود را در کمتر از سه سال دیگر یعنی تا ۲۰۲۵ به هوش مصنوعی مجهز می‌کند. در راستای هوشمند سازی چین، دادگاه عالی این کشور دستور داده که سیستم قضایی این کشور تمامی زیرساخت‌های لازم را به منظور ارائه خدمات، بهینه‌سازی فرایند رسیدگی به پرونده‌ها و کمک به قضات فراهم کند. البته فناوری هوش مصنوعی در صدور رای نهایی پرونده‌ها دخالتی نخواهد داشت و تاکید شده که داوری و صدور حکم نهایی توسط قضات انجام شود.

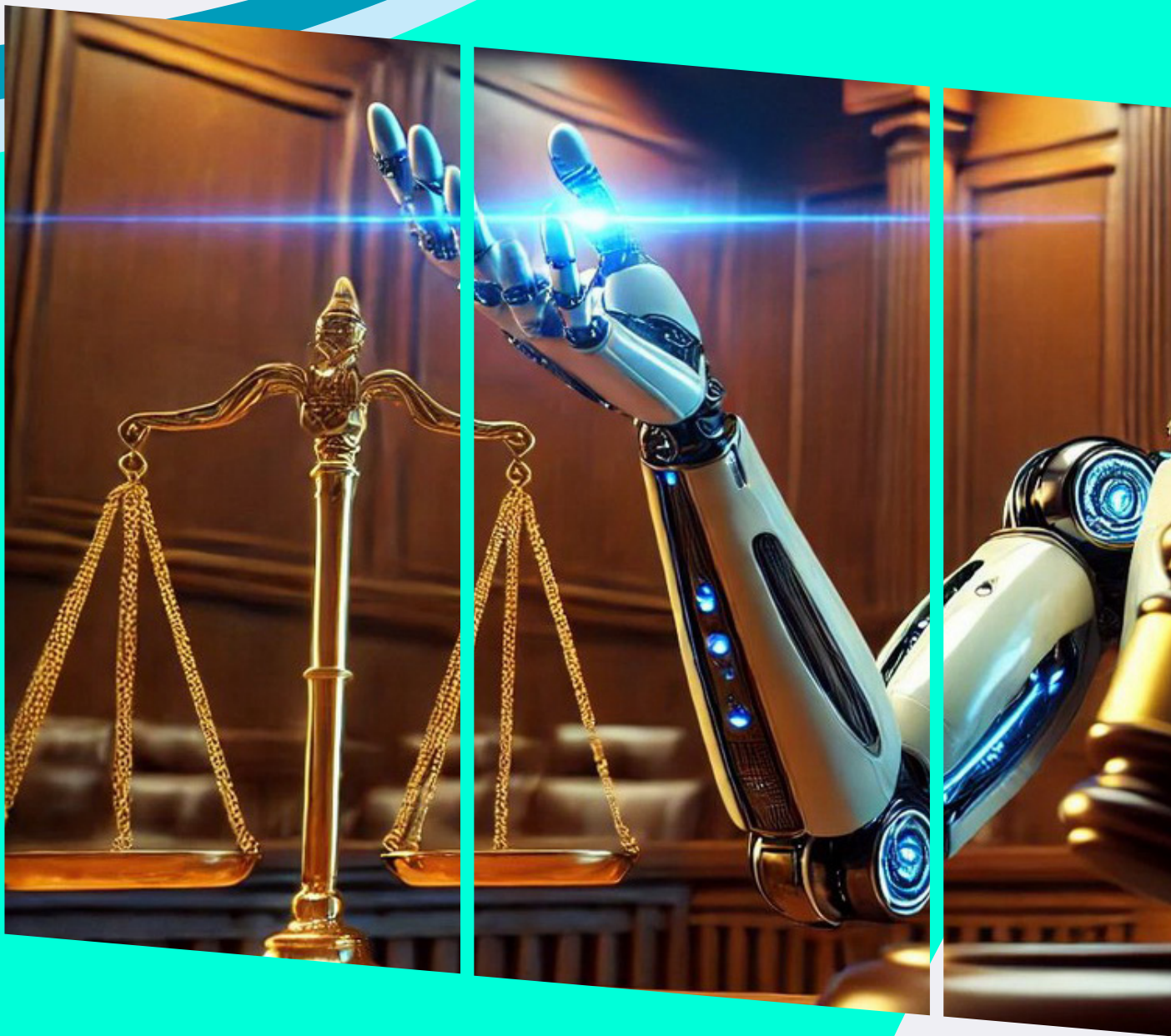

دادگاه عالی چین می‌گوید که این پروژه با هدف تقویت یکپارچگی هوش مصنوعی با امور قضایی، حرکت به سمت افزایش عدالت اجتماعی و تشکیل دادگاه‌های هوشمند در دستور کار قرار گرفته است. فناوری‌های مبتنی بر هوش مصنوعی که در سیستم قضایی کشور چین به کار گرفته خواهند شد، در بهینه‌سازی سازوکار قضاوت و داوری چین موثر خواهند بود.

افزون بر این، سیستم مذکور به مردم چین کمک می‌کند تا راحت‌تر از گذشته به خدمات قضایی این کشور دسترسی داشته باشند و اختلافات خود را به شکلی مناسب‌تر حل کنند. گفتنی است که چین در بسیاری از صنایع و سیستم‌های اداری خود به استفاده از فناوری‌های توسعه یافته با هوش مصنوعی روی آورده است که از جمله آن‌ها می‌توان به عیب‌یابی و رفع قطع برق با هوش مصنوعی در صنعت برق این کشور اشاره کرد.

قوه قضائیه هوشمند عدالتی شفاف و به هنگام در پرتو فناوری

